Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2026/1086

29.5.2026.

Saskaņā ar starptautisko publisko tiesību normām juridisks spēks ir tikai ANO EEK dokumentu oriģināliem. Šo noteikumu statuss un spēkā stāšanās datums būtu jāpārbauda ANO EEK statusa dokumenta TRANS/WP.29/343 jaunākajā redakcijā, kas pieejama tīmekļa vietnē: https://unece.org/transport/road-transport/status-1958-agreement-and-annexed-regulations

ANO Noteikumi Nr. 83 – Vienoti noteikumi par transportlīdzekļu apstiprināšanu attiecībā uz piesārņotāju emisiju atkarībā no prasībām motora degvielai [2026/1086]

Ar visiem grozījumiem līdz

09. sērijas grozījumiem – spēkā stāšanās datums: 2026. gada XX. septembris (vēl jāapstiprina)

Šis dokuments ir domāts tikai kā dokumentēšanas rīks. Autentisks un juridiski saistošs teksts ir: ECE/TRANS/WP.29/2026/25 (grozīts ar ziņojuma ECE/TRANS/WP.29/1190 66. punktu un V pielikumu)

WP.29-198-06

GRPE-94-24r1

SATURS

Noteikumi

1. Darbības joma
2. Definīcijas
3. Apstiprinājuma pieteikums
4. Apstiprinājums
5. Specifikācijas un testi
6. Rezervēts
7. Tipa apstiprinājuma paplašinājumi
8. Ražošanas atbilstība (*COP*)
9. Atbilstība ekspluatācijā
10. Sankcijas par ražošanas neatbilstību
11. Ražošanas pilnīga izbeigšana
12. Pārejas un īpaši noteikumi
13. Par apstiprināšanas testu veikšanu atbildīgo tehnisko dienestu un tipa apstiprinātāju iestāžu nosaukumi un adreses

Pielikumi

1. Motora un transportlīdzekļa raksturlielumi un informācija par testu veikšanu
   - 1. papildinājums. Testa ziņojums
2. Paziņojums
   - 1. papildinājums. Ražotāja deklarācija par atbilstību 3. tipa prasībām
   - 2. papildinājums. Ražotāja deklarācija par atbilstību neatļautas iejaukšanās nepieļaušanas, drošības un kiberdrošības prasībām emisijas tipa apstiprināšanas vajadzībām
   - 3. papildinājums. Ražotāja deklarācija par atbilstību 6. tipa prasībām

4. papildinājums. Ražotāja deklarācija par atbilstību 1. tipa prasībām

5. papildinājums. Ražotāja deklarācija par atbilstību 4. tipa prasībām

6. papildinājums. Ražotāja deklarācija par atbilstību laboratorijas testam attiecībā uz pilnībā elektrisku transportlīdzekļu pilnuzlādes sniedzamības koeficientu zemā temperatūrā

7. papildinājums. Ražotāja deklarācija par atbilstību jaudas noteikšanas prasībām

3. Apstiprinājuma marķējuma zīmes izkārtojumi

4. Emisiju atbilstības ekspluatācijā pārbaudes metodika

1. papildinājums. Transportlīdzekļu atlases kritēriji un lēmums par pārbaudi neizturējušiem transportlīdzekļiem

2. papildinājums. Noteikumi 4. tipa testu veikšanai atbilstības ekspluatācijā pārbaudes laikā

3. papildinājums. *ISC* ziņojums

4. papildinājums. Piešķīrējas tipa apstiprinātājas iestādes ikgadējais *ISC* ziņojums

5. papildinājums. Pārredzamības saraksti

5. Akumulatoru baterijas ilgizturības atbilstības ekspluatācijā pārbaudes metodika

1. papildinājums. Transportlīdzekļu apsekojums

6. 3. tipa tests

7. Manipulācijas ierīces un manipulācijas stratēģijas

1. papildinājums. *AES* un *BES* novērtēšanas un apstiprināšanas metodika

2. papildinājums. Dokumentācijas paketes

8. 6. tipa tests

9. Neatļautas iejaukšanās nepieļaušana, drošība un kiberdrošība

1. papildinājums. Augsta līmeņa ievainojamības/draudi, ievainojamību vai uzbrukumu metožu piemēri un seku mazināšanas piemēri

10. Standartdegvielu specifikācijas

10.a Gāzveida standartdegvielu specifikācijas

11. Atbilstības ekspluatācijā metodika laboratorijas testam attiecībā uz pilnībā elektrisku transportlīdzekļu pilnuzlādes sniedzamības koeficientu zemā temperatūrā

12. Bremžu emisiju atbilstības ekspluatācijā pārbaudes metodika

13. Atbilstības ekspluatācijā pārbaudes metodika iebūvētām pārraudzības sistēmām

1. papildinājums. *OBM* sistēmu atbilstības ekspluatācijā pārbaužu un fakultatīvās reģionālā tirgus uzraudzības metodes

2. papildinājums. *OBM* saimes atbilstības kritēriji

1. Darbības joma

Šie noteikumi nosaka tehniskās prasības mehānisko transportlīdzekļu tipa apstiprināšanai attiecībā uz tādām kartera emisijām (3. tipa tests) un izplūdes emisijām zemā vides temperatūrā (6. tipa tests), kuras ir gāzveida savienojumi.

Turklāt šajos noteikumos ir noteikti noteikumi par atbilstību ekspluatācijā attiecībā uz izpūtēja un iztvaikošanas emisijām, akumulatoru baterijas ilgizturību, pilnībā elektrisku transportlīdzekļu pilnuzlādes sniedzamības koeficientu zemā temperatūrā, bremžu emisijām un iebūvētu pārraudzību, kā arī noteikumi par neatļautas iejaukšanās nepieļaušanu, drošību un kiberdrošību un manipulācijas ierīcēm un manipulācijas stratēģijām.

1.1. Šie noteikumi attiecas uz M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļiem ([1]).

Pēc ražotāja pieprasījuma N_2 kategorijas transportlīdzekļiem ar maksimālo masu no 3,5 līdz 5 tonnām, kuru pamatā ir N_1 kategorijas transportlīdzekļa tips, apstiprinātāja iestāde drīkst piešķirt emisiju tipa apstiprinājumu, ja transportlīdzeklis atbilst N_1 kategorijas transportlīdzekļa tipa prasībām.

2. Definīcijas

Šo noteikumu vajadzībām piemēro ANO Noteikumos Nr. 154 dotās definīcijas, ja vien turpmāk nav noteikts citādi, un tādā gadījumā piemēro šādas definīcijas.

2.1. "*Transportlīdzekļa tips*" ir transportlīdzekļu grupa, kas atbilst transportlīdzekļa tipa prasībām attiecībā uz emisijām saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 154 3.0.1. punktu.

2.2. Rezervēts.

2.3. "*Maksimālā masa*" ir transportlīdzekļa ražotāja deklarētā tehniski pieļaujamā maksimālā masa (šī masa drīkst pārsniegt nacionālo atbildīgo institūciju atļauto maksimālo masu).

2.4. – 2.7. Rezervēts.

2.8. "*Karteris*" ir telpas motorā vai ārpus tā, kas savienotas ar eļļas uztvērēju ar iekšējiem vai ārējiem kanāliem, pa kuriem var izkļūt gāzes un tvaiki.

2.9. – 2.11. Rezervēts.

2.12. "*Piesārņojuma kontroles ierīces*" ir tās transportlīdzekļa sastāvdaļas, kas kontrolē un/vai ierobežo izplūdes un iztvaikošanas emisijas.

2.13. "*Atbilstība ekspluatācijā*" jeb "*ISC*" ir darbības, ko veic ar apritē esošiem transportlīdzekļiem, sistēmām, atsevišķām tehniskām vienībām vai sastāvdaļām, lai verificētu atbilstību šajos noteikumos noteiktajām ilgizturības prasībām.

2.14. "*Atbilstības ekspluatācijā tests*" ir tests un atbilstības izvērtēšana, ko veic saskaņā ar šo noteikumu 9. punktu.

2.15. "*Pienācīgi uzturēts un izmantots*" nozīmē, ka testa transportlīdzeklis atbilst kritērijiem, lai to pieņemtu kā izvēlēto transportlīdzekli, kā noteikts 4. pielikuma 1. papildinājumā.

2.16. – 2.18. Rezervēts.

([1]) Kā noteikts Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3), dokumenta ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.7, 2. punktā. - www.unece.org/transport/vehicle-regulations/wp29/resolutions.

2.19. "*Transportlīdzekļa apstiprinājums*" ir transportlīdzekļa tipa apstiprinājums attiecībā uz šo noteikumu darbības jomu.

2.20. – 2.25. Rezervēts.

2.26. "*Aukstā iedarbināšana*" *OBD* pārraugierīču veiktspējas ekspluatācijā koeficienta kontekstā ir iedarbināšana, kad motora dzesētāja temperatūra (vai līdzvērtīga temperatūra) ir zemāka par vai vienāda ar 35 °C un ne vairāk kā 7 °C augstāka par apkārtējo temperatūru (ja temperatūras dati ir pieejami).

2.27. – 2.34. Rezervēts.

2.35. "*Reaģents*" ir jebkāds produkts, kas nav degviela un tiek uzglabāts transportlīdzeklī, un ko pēc emisijas kontroles sistēmas pieprasījuma pievada izplūdes pēcapstrādes sistēmai.

2.36. Rezervēts.

2.37. "*Portatīva emisiju mērīšanas sistēma (PEMS)*" ir tāda portatīva emisiju mērīšanas sistēma, kas atbilst ANO Noteikumu Nr. 168 4. pielikumā noteiktajām prasībām.

2.38. "*Emisijas kontroles pamatstratēģija (*BES)" ir emisijas stratēģija, kas darbojas visā transportlīdzekļa braukšanas ātrumu un noslodžu diapazonā, ja vien nav aktivizēta emisijas kontroles palīgstratēģija.

2.39. "*Emisijas kontroles palīgstratēģija (*AES)" ir emisijas kontroles stratēģija, kas tiek aktivizēta un aizstāj vai modificē *BES* īpašā nolūkā un reaģējot uz īpašu apkārtējās vides vai ekspluatācijas apstākļu kopumu, un kas darbojas tikai tik ilgi, cik ilgi pastāv šādi apstākļi.

2.40. "*Trešā puse*" ir puse, kurai ir leģitīmas intereses un piekļuve atbilstīgām testēšanas iekārtām atbilstības pārbaužu un testu veikšanai, un kuras iekārtas ir akreditētas saskaņā ar standartiem EN ISO/IEC 17020 un EN ISO/IEC 17025.

2.41. "*Manipulācijas ierīce*" ir jebkāds konstrukcijas elements, kura rezultātā braukšanas laikā, bet ne reglamentētās testēšanas laikā, transportlīdzeklis neatbilst šo noteikumu prasībām, lai gan testēšanas laikā transportlīdzeklis šķiet prasībām atbilstošs, vai kurš sagroza datus, kas attiecas uz sensoriem, degvielas vai elektroenerģijas patēriņu, pilnuzlādes sniedzamību vai akumulatoru baterijas ilgizturību.

2.42. "*Manipulācijas stratēģija*" ir stratēģija, kuras rezultātā braukšanas laikā, bet ne reglamentētās testēšanas laikā, transportlīdzeklis neatbilst šo noteikumu prasībām, lai gan testēšanas laikā transportlīdzeklis šķiet prasībām atbilstošs, vai kura sagroza datus, kas attiecas uz sensoriem, degvielas vai elektroenerģijas patēriņu, pilnuzlādes sniedzamību vai akumulatoru baterijas ilgizturību.

2.43. "*Neatļauta iejaukšanās*" ir motora vai elektromotora, transportlīdzekļa piesārņojuma kontroles ierīču un sistēmas, spēkiekārtas sistēmas, vilces akumulatoru baterijas, odometra, *OBFCM* ierīces, *OBD* vai *OBM* sistēmas dezaktivēšana vai modificēšana, tostarp minēto sistēmu un to datu jebkādu programmatūras vai citu loģikas kontroles elementu dezaktivēšana vai modificēšana, kā rezultātā transportlīdzeklis neatbilst šiem noteikumiem.

2.44. "*Akumulatoru baterija*" ir atkārtoti uzlādējama elektroenerģijas akumulēšanas sistēma (*REESS*), kas uzstādīta elektrificētā transportlīdzeklī un ko galvenokārt izmanto vilces vajadzībām.

2.45. "*Izmantojamā akumulatoru baterijas enerģija (*UBE)" ir enerģija, ko akumulatoru baterija piegādā no sertificēšanai izmantotās testa procedūras sākuma līdz brīdim, kad ir sasniegts sertificēšanai izmantotās testa procedūras piemērojamais pārtraukšanas kritērijs.

2.46. "*Pilnuzlādes sniedzamība*" ir sniedzamība, kas tiktu noteikta ar sniedzamības testa procedūru, kuru izmanto transportlīdzekļa sertificēšanai, ja tests tiktu veikts transportlīdzekļa kalpošanas laika pašreizējā posmā un ar sākotnēji uzstādīto akumulatoru bateriju.

2.47. "*Sertificētā sniedzamība*" ($Range_{certified}$) ir pilnuzlādes sniedzamība, kas noteikta transportlīdzekļa sertifikācijas laikā saskaņā ar Noteikumu Nr. 154.04 C1. pielikuma 3. papildinājumu.

2.48. "*Izmērītā sniedzamība*" ($Range_{measured}$) ir pilnuzlādes sniedzamība, kas transportlīdzekļa kalpošanas laika pašreizējā posmā noteikta ar sertificēšanai izmantoto testa procedūru saskaņā ar Noteikumu Nr. 154.04 C1. pielikuma 3. papildinājumu.

2.49. "*Sertificētās enerģijas stāvoklis*" (*SOCE*) ir izmērītā vai iebūvēto sistēmu uzrādītā *UBE* veiktspēja konkrētā kalpošanas laika brīdī, kas izteikta procentos no sertificētās izmantojamās akumulatoru baterijas enerģijas.

2.50. "*Sertificētās sniedzamības stāvoklis*" (*SOCR*) ir izmērītā vai iebūvēto sistēmu uzrādītā pilnuzlādes sniedzamība konkrētā kalpošanas laika brīdī, kas izteikta procentos no sertificētās sniedzamības.

2.51. "*Minimālā veiktspējas prasība*" (*MPR*) ir minimālā ilgizturības veiktspēja *SOCE* vai *SOCR* izteiksmē konkrētā transportlīdzekļa kalpošanas laika punktā, kas atbilst šo noteikumu ilgizturības noteikumiem.

2.52. "*Deklarētā veiktspējas prasība*" (*DPR*) ir ražotāja deklarētā *SOCE* vai *SOCR* vērtība, kas ir lielāka nekā attiecīgā *MPR* vērtība un kas pēc tam kļūst par minimālo ilgizturības veiktspēju, kura veido minētā ražotāja atbilstību šo noteikumu ilgizturības noteikumiem.

2.53. "SOCR *pārraugierīce*" ir transportlīdzeklī uzstādīts aparāts, kas uztur sertificētās sniedzamības stāvokļa aplēsi, izmantojot algoritmu, kurš darbojas ar datiem, kas savākti no transportlīdzekļa sistēmām.

2.54. "SOCE *pārraugierīce*" ir transportlīdzeklī uzstādīts aparāts, kas uztur sertificētās enerģijas stāvokļa aplēsi, izmantojot algoritmu, kurš darbojas ar datiem, kas savākti no transportlīdzekļa sistēmām.

2.55. "*Iebūvētā* SOCR" ($SOCR_{read}$) ir *SOCR* pārraugierīces veikta sertificētās sniedzamības stāvokļa aplēse.

2.56. "*Iebūvētā* SOCE" ($SOCE_{read}$) ir *SOCE* pārraugierīces veikta sertificētās enerģijas stāvokļa aplēse.

2.57. "*Izmērītais* SOCR" ($SOCR_{measured}$) ir sertificētās sniedzamības stāvoklis, kas noteikts, izmērīto sniedzamību dalot ar sertificēto sniedzamību saskaņā ar šo noteikumu 5. pielikuma 3.1.2. punktu.

2.58. "*Izmērītais* SOCE" ($SOCE_{measured}$) ir sertificētās enerģijas stāvoklis, kas noteikts, dalot izmērīto izmantojamo akumulatoru baterijas enerģiju ar sertificēto izmantojamo akumulatoru baterijas enerģiju.

2.59. "V2X" ir vilces akumulatoru bateriju izmantošana ārēja jaudas un enerģijas pieprasījuma izpildei, piemēram, *V2G* (transportlīdzeklis-tīkls) tīkla stabilizācijai, izmantojot vilces akumulatoru baterijas, *V2H* (transportlīdzeklis–mājoklis) avārijas enerģijas avotu lokālai optimizācijai elektroenerģijas padeves pārtraukuma laikā, izmantojot vilces akumulatoru baterijas kā krātuvi dzīvesvietā, un *V2L* (transportlīdzeklis–slodze, apgādājot tikai pieslēgtas slodzes) izmantošanai elektroenerģijas padeves pārtraukuma laikā un/vai ārtelpu aktivitātēm normālos apstākļos.

2.60. "*Kopējā izlādes enerģija ar vilci nesaistītām vajadzībām*" ir kopējais enerģijas daudzums kWh, kas no akumulatoru baterijas izlādēts citiem nolūkiem, nevis vilcei, lai atbalstītu N kategorijas transportlīdzekļa konkrēto lietojumgadījumu, un neietver gaisa kondicionēšanu/apsildi kabīnei vai citus lietojumus, kuri jau ir M kategorijā.

2.61. "SOCX" ir attiecīgi sertificētās enerģijas stāvoklis vai sertificētās sniedzamības stāvoklis.

2.62. "*Galvenais kalpošanas laiks*" ir līdz 160 000 km vai astoņiem gadiem atkarībā no tā, kas iestājas agrāk.

2.63. "*Papildu kalpošanas laiks*" ir periods pēc galvenā kalpošanas laika un līdz 200 000 km vai 10 gadiem atkarībā no tā, kas iestājas agrāk.

2.64. "*Maza apjoma ražotājs (*SVM*)*" ir ražotājs,

a) kurš Eiropas Savienībā katrā kalendārajā gadā reģistrē mazāk par 10 000 jauniem M_1 kategorijas mehāniskajiem transportlīdzekļiem vai mazāk par 22 000 jauniem N_1 kategorijas mehāniskajiem transportlīdzekļiem un kurš:

i) neietilpst saistītu ražotāju grupā vai

ii) ietilpst saistītu ražotāju grupā, kas ir atbildīga par kopā mazāk nekā 10 000 jaunu M_1 kategorijas vai 22 000 jaunu N_1 kategorijas mehānisko transportlīdzekļu, kas Eiropas Savienībā reģistrēti katra kalendārā gada laikā, vai

iii) ietilpst saistītu ražotāju grupā, bet kuram ir sava ražotne un savs projektēšanas centrs;

b) attiecībā uz citām Nolīguma pusēm ārpus Eiropas Savienības, kas piemēro šos noteikumus, *SVM* var definēt to reģionālajā tiesiskajā regulējumā.

3. Apstiprinājuma pieteikums

3.1. Transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma pieteikumu attiecībā uz šo noteikumu prasībām tipa apstiprinātājai iestādei iesniedz transportlīdzekļa ražotājs vai tā pilnvarots pārstāvis.

3.1.1. Pieteikumu, kas minēts 3.1. punktā, sagatavo saskaņā ar šo noteikumu 1. pielikumā sniegto informācijas dokumenta paraugu.

3.1.2. Turklāt ražotājs sniedz šādu informāciju:

a) visu attiecīgo dokumentāciju, kas tehniski pamato manipulācijas ierīču un manipulācijas stratēģiju neesību;

b) deklarāciju par atbilstību prasībām par neatļautas iejaukšanās nepieļaušanu, drošības un kiberdrošības sistēmām (2. pielikuma 2. papildinājums);

c) attiecīgā gadījumā deklarāciju par atbilstību 3. tipa testa prasībām attiecībā uz kartergāzu emisijām (2. pielikuma 1. papildinājums);

d) attiecīgos gadījumos citu tipa apstiprinājumu kopijas ar relevantiem datiem, kas ļauj piešķirt apstiprinājumu paplašinājumu;

e) pierādījumu par atbilstību ANO Noteikumiem Nr. 85 vai ANO Noteikumiem Nr. 177 (attiecīgā gadījumā), ANO Noteikumu Nr. 154 1.A līmenim vai 2. līmenim, ANO Noteikumu Nr. 168 par emisijām reālos braukšanas apstākļos (*RDE*) 1.A līmenim vai 2. līmenim (attiecīgā gadījumā), ANO Noteikumiem Nr. 179 par bremžu daļiņu emisijām un ANO Noteikumiem Nr. 180 par iebūvēto pārraudzību (*OBM*) un transportlīdzekļa vides pasi (*EVP*).

3.2. Informācijas dokumenta par izplūdes emisijām paraugs dots šo noteikumu 1. pielikumā.

3.3. Apstiprināmā transportlīdzekļa tipu reprezentējošu transportlīdzekli šo noteikumu 5. punktā aprakstītajiem testiem iesniedz tehniskajam dienestam, kas ir atbildīgs par apstiprināšanas testiem.

3.3.1. Šo noteikumu 3.1. punktā minēto pieteikumu sagatavo saskaņā ar šo noteikumu 1. pielikumā doto informācijas dokumenta paraugu.

3.3.2. Šo noteikumu 3.1.2. punkta a) apakšpunkta nolūkā ražotājs ievēro šo noteikumu 7. pielikumu par testiem, metodēm un procedūrām, lai noteiktu manipulācijas ierīču un manipulācijas stratēģiju neesību.

3.3.2.1. Šie testi, metodes un procedūras ietver uzdevumus un atbildību, kas noteikta transportlīdzekļu ražotājiem, tipa apstiprinātājām iestādēm un citiem iesaistītajiem, kas nodrošina manipulācijas ierīču un manipulācijas stratēģiju neesību un ir konkretizēti 7. pielikumā.

3.3.3. Šo noteikumu 3.1.2. punkta b) apakšpunkta vajadzībām noteikumi par neatļautas iejaukšanās nepieļaušanu, drošību un kiberdrošību ir izklāstīti 9. pielikumā.

3.3.4. Rezervēts.

3.3.5. Maināmas degvielas transportlīdzekļu tipa apstiprinājuma pieteikumam jāatbilst ANO Noteikumu Nr. 154 5.8. punktā dotajam papildu prasībām.

3.3.6. Sistēmas, sastāvdaļas vai atsevišķas tehniskās vienības markas izmaiņas, kas veiktas pēc tipa apstiprināšanas, automātiski nepadara tipa apstiprinājumu par nederīgu, ja vien oriģinālās īpašības vai tehniskie parametri nav mainīti tādā veidā, ka tiek ietekmēta motora vai piesārņojuma kontroles sistēmas darbība.

3.4. M_1 vai N_1 kategorijas transportlīdzekļus apstiprina ar emisiju apzīmējumiem, kas norādīti 3. pielikuma A3/1. tabulā, ņemot vērā attiecīgo lietderības koeficientu, kurš noteikts saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 154 B8. pielikuma 5. papildinājuma A8.App5/1. tabulā norādīto vērtību.

3.5. Ražotājs iesniedz tipa apstiprinātājai iestādei, kas piešķīrusi emisiju tipa apstiprinājumu atbilstīgi šiem noteikumiem (“piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde”), arī testēšanas pārredzamības paketi, kurā ir informācija, kas nepieciešama, lai varētu veikt testēšanu saskaņā ar 4. pielikuma 5.9. punktu.

4. Apstiprinājums

4.1. Ja saskaņā ar šiem grozījumiem apstiprināšanai iesniegtais transportlīdzekļa tips atbilst šo noteikumu 5. punkta prasībām, piešķir minētā transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu.

4.2. Katram apstiprinātajam tipam piešķir apstiprinājuma numuru.

4.2.1. Tipa apstiprinājuma numurs sastāv no četrām daļām. Katru daļu atdala rakstzīme “*”.

1. daļa: lielais burts “E”, aiz tā – tipa apstiprinājumu piešķīrušās Nolīguma puses pazīšanas numurs ([2]).

2. daļa: numurs 83, aiz tā – burts “R”, aiz tā:

a) divi cipari (kas attiecīgā gadījumā sākas ar nullēm), kuri norāda tās sērijas grozījumus, kas satur apstiprinājumam piemēroto ANO noteikumu tehniskos nosacījumus (00 apzīmē ANO noteikumu sākotnējo redakciju);

([2]) 1958. gada Nolīguma pušu pazīšanas numuri ir norādīti Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 3. pielikumā, dokuments ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.7 – 3. pielikums, www.unece.org/transport/vehicle-regulations/wp29/resolutions.

b) slīpsvītra (/) un divi cipari (kas attiecīgā gadījumā sākas ar nullēm), kuri norāda apstiprinājumam piemērotās sērijas grozījumu papildinājuma numuru (00 apzīmē sērijas grozījumu sākotnējo redakciju);

c) slīpsvītra (/) un divas rakstzīmes, kas norāda emisiju standartu (piemēram, FL), kā noteikts 3. pielikuma A3/1. tabulā.

3. daļa: četrciparu kārtas numurs (kas attiecīgā gadījumā sākas ar nullēm). Secība sākas no 0001.

4. daļa: divciparu kārtas numurs (kas attiecīgā gadījumā sākas ar nullēm) paplašinājuma apzīmēšanai. Secība sākas no 00.

Visiem cipariem ir jābūt arābu cipariem.

4.2.2. Atbilstīgi šiem noteikumiem piešķirta apstiprinājuma numura piemērs:

E11*83R09/01/FL*0123*01

Apvienotās Karalistes atbilstīgi 09. sērijas grozījumu 01. papildinājumam izdota apstiprinājuma ar numuru 0123 pirmais paplašinājums, kas ir apstiprinājums saskaņā ar emisiju standartu "Euro 7A".

4.2.3. Viena un tā pati Nolīguma puse nepiešķir tādu pašu numuru citam transportlīdzekļa tipam.

4.3. Paziņojumu par transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu, apstiprinājuma paplašināšanu vai atteikšanu saskaņā ar šiem noteikumiem nosūta šos noteikumus piemērojošajām Nolīguma pusēm, izmantojot šo noteikumu 2. pielikumā dotajam paraugam atbilstošu veidlapu.

4.3.1. Šo noteikumu grozījumu gadījumā, piemēram, ja tiek noteiktas jaunas robežvērtības, Nolīguma puses informē par to, kuri jau apstiprinātie transportlīdzekļu tipi atbilst jaunajiem noteikumiem.

4.4. Katram transportlīdzeklim, kas atbilst transportlīdzekļa tipam, kurš apstiprināts atbilstīgi šiem noteikumiem, skaidri redzamā un viegli pieejamā vietā, kas norādīta apstiprinājuma veidlapā, liek starptautisku apstiprinājuma marķējuma zīmi, kuru veido:

4.4.1. aplis, kurā ir burts "E" un tās valsts pazīšanas numurs, kura piešķīrusi apstiprinājumu;

4.4.2. pa labi no 4.4.1. punktā noteiktā apļa – šo noteikumu numurs, aiz tā burts "R", domuzīme un apstiprinājuma numurs.

4.4.3. Apstiprinājuma marķējuma zīmē pēc tipa apstiprinājuma numura ir jābūt papildu rakstzīmei, kuras nolūks ir norādīt emisiju standartu, kādam apstiprinājums piešķirts. Šo burtu izvēlas saskaņā ar šo noteikumu 3. pielikuma A3/1. tabulu.

4.5. Ja transportlīdzeklis atbilst transportlīdzekļa tipam, kas apstiprināts atbilstīgi vieniem vai vairākiem citiem noteikumiem, kas pievienoti Nolīgumam, valstī, kura ir piešķīrusi apstiprinājumu atbilstīgi šiem noteikumiem, 4.4.1. punktā noteiktais simbols nav jāatkārto; šādā gadījumā noteikumu numurus, apstiprinājuma numurus un papildu simbolus no visiem tiem noteikumiem, atbilstīgi kuriem apstiprinājums piešķirts valstī, kas piešķīrusi apstiprinājumu atbilstīgi šiem noteikumiem, norāda vertikālās slejās pa labi no šo noteikumu 4.4.1. punktā noteiktā simbola.

4.6. Apstiprinājuma marķējuma zīme ir skaidri salasāma un neizdzēšama.

4.7. Apstiprinājuma marķējumu novieto blakus transportlīdzekļa datu plāksnei vai uz tās.

4.7.1. Apstiprinājuma marķējuma zīmes izkārtojuma piemēri doti šo noteikumu 3. pielikumā.

5. Specifikācijas un testi

5.1. Vispārīgi

5.1.1. Ražotājiem ir jāpierāda, ka visu jauno transportlīdzekļu tips ir apstiprināts atbilstīgi šiem noteikumiem. Tas ietver šajos noteikumos noteikto emisijas robežu ievērošanas pienākumu.

Ražotājiem jānodrošina tipa apstiprināšanas procedūru ievērošana attiecībā uz ražošanas atbilstības verifikāciju, atbilstību ekspluatācijā, neatļautas iejaukšanās nepieļaušanu, drošību un kiberdrošību un manipulācijas ierīcēm un manipulācijas stratēģijām.

Turklāt ražotājam jāveic tādi tehniskie pasākumi, lai nodrošinātu izpūtēja emisiju efektīvu ierobežošanu atbilstoši šiem noteikumiem visā transportlīdzekļa kalpošanas laikā testa apstākļos, kas noteikti šajos noteikumos, ANO Noteikumos Nr. 154 un ANO Noteikumos Nr. 168. Šajos noteikumos kalpošanas laiks sastāv no galvenā kalpošanas laika, kas pagarināts ar papildu kalpošanas laiku. Transportlīdzekļiem papildu kalpošanas laikā izmanto ilgizturības reizinātāju 1,2, lai koriģētu gāzveida piesārņotāju emisiju robežvērtības. Tādēļ atbilstības ekspluatācijā pasākumi jāpārbauda laikposmam līdz 10 gadiem vai 200 000 km atkarībā no tā, kas tiek sasniegts ātrāk.

Atbilstību ekspluatācijā pārbauda, jo īpaši, attiecībā uz izpūtēja emisijām, pārbaudot, vai tās nepārsniedz ANO Noteikumos Nr. 154 noteiktās emisiju robežvērtības.

5.1.2. Ražotāji konstruē, izgatavo un komplektē transportlīdzekļus tā, lai tie atbilstu šiem noteikumiem, ANO Noteikumiem Nr. 154 un ANO Noteikumiem Nr. 168.

5.1.3. Rezervēts

5.1.4. Rezervēts

5.1.5. Rezervēts

5.1.6. Rezervēts

5.1.7. Rezervēts

5.2. Testu piemērošana

Transportlīdzekļa tipa apstiprināšanas dažādās iespējas ir parādītas A tabulā.

A tabula. Prasības

Testa prasību piemērošana tipa apstiprinājumam un tā paplašinājumiem

Testa prasību piemērošana tipa apstiprinājumam un tā paplašinājumiem											
Transportlīdzekļa kategorija	Transportlīdzekļi ar dzirksteļaizdedzes motoriem, tostarp hibrīdie transportlīdzekļi								Transportlīdzekļi ar kompresijaizdedzes motoriem, tostarp hibrīdie transportlīdzekļi		Pilnībā elektriski transportlīdzekļi
	Ar vienu degvielu				Ar divām degvielām ([2])			Ar maināmu degvielu	Ar vienu degvielu		
Standartdegviela	Benzīns	*LPG*	*NG*/biometāns	Ūdeņradis (*ICE*)	Benzīns *LPG*	Benzīns *NG*/biometāns	Benzīns Ūdeņradis (*ICE*)	Benzīns Etanols (E85)	Dīzeļdegviela	Benzīns	—

Testa prasību piemērošana tipa apstiprinājumam un tā paplašinājumiem											
Transportlīdzekļa kategorija	Transportlīdzekļi ar dzirksteļaizdedzes motoriem, tostarp hibrīdie transportlīdzekļi								Transportlīdzekļi ar kompresijaizdedzes motoriem, tostarp hibrīdie transportlīdzekļi		Pilnībā elektriski transportlīdzekļi
	Ar vienu degvielu				Ar divām degvielām ([2])			Ar maināmu degvielu	Ar vienu degvielu		
Kartera emisijas ([1]) (3. tipa tests)	Jā	Jā	Jā	—	Jā (tikai benzīnam)	Jā (tikai benzīnam)	Jā (tikai benzīnam)	Jā (tikai benzīnam)	—	—	—
Emisijas zemā temperatūrā (6. tipa tests)	Jā	—	—	—	Jā (tikai benzīnam)	Jā (tikai benzīnam)	Jā (tikai benzīnam)	Jā (abām degvielām)	—	—	—
Atbilstība ekspluatācijā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā (kā tipa apstiprinājuma laikā)	Jā (kā tipa apstiprinājuma laikā)	Jā (kā tipa apstiprinājuma laikā)	Jā (kā tipa apstiprinājuma laikā)	Jā	Jā	Jā

([1]) Transportlīdzekļa ražotāja atbilstības deklarācija tipa apstiprināšanas laikā, ka ir uzstādīta slēgta kartera sistēma vai novade uz izpūtēju. Apstiprinātāja iestāde drīkst prasīt veikt testu.
([2]) Ja divu degvielu transportlīdzeklis ir kombinēts ar maināmas degvielas transportlīdzekli, piemēro abas testu prasības.

5.3. Testu apraksts:

5.3.1. Rezervēts.

5.3.2. Rezervēts.

5.3.3. 3. tipa tests (kartergāzu emisiju verifikācija).

5.3.3.1. Ja vien piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde nepieprasa testu tipa apstiprināšanai, ražotājs iesniedz parakstītu deklarāciju par atbilstību 3. tipa testa prasībām attiecībā uz kartergāzes emisijām, kā noteikts 3.1.2. punkta c) apakšpunktā. Tipa apstiprināšanas laikā šī atbilstības deklarācija aizstāj saskaņā ar šiem noteikumiem paredzētās testēšanas prasības.

Ražotāja deklarācijas par atbilstību 3. tipa testa prasībām par kartergāzu emisijām veidne ir dota 2. pielikuma 1. papildinājumā.

Ja šo testu pieprasa apstiprinātāja iestāde, piemēram, pie ražošanas atbilstības (sk. 8. punktu), to veic visiem 1. punktā minētajiem transportlīdzekļiem, izņemot tos, kuriem ir kompresijaizdedzes motori.

5.3.3.1.1. Transportlīdzekļiem, kurus var darbināt vai nu ar benzīnu, vai ar sašķidrināto naftas gāzi (*LPG*) vai dabasgāzi (*NG*), 3. tipa testu būtu jāveic tikai ar benzīnu.

5.3.3.1.2. Neatkarīgi no 5.3.3.1.1. punkta prasībām vienas degvielas ar gāzi darbināmus transportlīdzekļus 3. tipa testa vajadzībām uzskata par transportlīdzekļiem, kas var darboties tikai ar gāzveida degvielu.

5.3.3.2. Testējot saskaņā ar šo noteikumu 6. pielikumu, motora kartera ventilācijas sistēma nedrīkst pieļaut nekādu kartergāzu emisiju atmosfērā.

5.3.4. Rezervēts.

5.3.5. 6. tipa tests (oglekļa monoksīda un ogļūdeņražu vidējo emisiju verifikācija pēc aukstās iedarbināšanas zemā vides temperatūrā).

5.3.5.1. Šo testu veic visiem 1. punktā minētajiem transportlīdzekļiem, izņemot tos, kas aprīkoti ar kompresijaizdedzes motoru.

5.3.5.1.1. Transportlīdzekli novieto dinamometriskajā stendā, kas aprīkots ar inerces jaudas imitācijas ierīci.

5.3.5.1.2. Tests sastāv no I tipa testa, kura pamatā ir *NEDC*, pirmās daļas četriem parastajiem pilsētas braukšanas cikliem. Pirmās daļas tests ir aprakstīts šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma 6.1.1. punktā un ilustrēts minētā pielikuma A4a/1. attēlā. Zemas apkārtējās temperatūras tests ilgst 780 sekundes bez pārtraukuma, un tas sākas ar motora iedarbināšanu.

5.3.5.1.3. Zemas apkārtējās temperatūras testu veic pie apkārtējās testa temperatūras 266 K (–7 °C). Pirms testa veikšanas testa transportlīdzekļus sagatavo vienotā veidā, lai nodrošinātu testa rezultātu atkārtojamību. Transportlīdzekļa sagatavošanu un citas testa procedūras veic, kā aprakstīts šo noteikumu 8. pielikumā.

5.3.5.1.4. Testa laikā izplūdes gāzes atšķaida un ņem proporcionālu paraugu. Testējamā transportlīdzekļa izplūdes gāzes atšķaida, ņem un analizē to paraugus saskaņā ar šo noteikumu 8. pielikumā aprakstīto procedūru, un izmēra kopējo atšķaidīto izplūdes gāzu daudzumu. Atšķaidītās izplūdes gāzes analizē attiecībā uz oglekļa monoksīdu un visiem ogļūdeņražiem.

5.3.5.2. Saskaņā ar 5.3.5.2.2. un 5.3.5.3. punktu testu veic trīs reizes. Rezultātā iegūtajām oglekļa monoksīda un ogļūdeņražu masām ir jābūt mazākām nekā 2. tabulā dotās robežas.

2. tabula

Oglekļa monoksīda un ogļūdeņraža izpūtēja emisijas robežvērtība pēc aukstās iedarbināšanas testa

Testa temperatūra 266 K (–7 °C)			
Transportlīdzekļa kategorija	Klase	Oglekļa monoksīda masa (CO) L_1 (g/km)	Ogļūdeņražu (HC) masa L_2 (g/km)
M	—	15	1,8
N_1	I	15	1,8
	II	24	2,7
	III	30	3,2
N_2	—	30	3,2

5.3.5.2.1. Neatkarīgi no 5.3.5.2. punkta prasībām vismaz diviem no trim katra piesārņotāja testa rezultātiem jābūt mazākam nekā robežvērtība. Viens no testa rezultātiem drīkst pārsniegt robežvērtību par ne vairāk kā 10 procentiem. Dotā piesārņotāja trīs testa rezultātu vidējam aritmētiskajam jābūt mazākam nekā uzdotā robežvērtība. Ja noteiktā robežvērtība ir pārsniegta vairāk nekā vienai piesārņojošai vielai, nav svarīgi, vai tas notiek vienā vai dažādos testos.

5.3.5.2.2. Pēc ražotāja pieprasījuma 5.3.5.2. punktā noteikto testu skaitu drīkst palielināt līdz 10, ja pirmo trīs rezultātu vidējā aritmētiskā vērtība ir zemāka par 110 % no robežvērtības. Šajā gadījumā vienīgā prasība pēc testēšanas ir tāda, ka visu 10 rezultātu vidējam aritmētiskajam ir jābūt mazākam nekā robežvērtība.

5.3.5.3. Testu skaitu, kas uzdots 5.3.5.2. punktā, drīkst samazināt saskaņā ar 5.3.5.3.1. un 5.3.5.3.2. punktu.

5.3.5.3.1. Tikai vienu testu veic, ja attiecībā uz katru piesārņotāju iegūtais rezultāts ir mazāks par vai vienāds ar 0,70 L.

5.3.5.3.2. Ja 5.3.5.3.1. punkta prasība nav izpildīta, veic tikai divus testus, ja attiecībā uz katru piesārņotāju pirmā testa rezultāts ir mazāks par vai vienāds ar 0,85 L un pirmo divu rezultātu summa ir mazāka par vai vienāda ar 1,70 L, un otrā testa rezultāts ir mazāks par vai vienāds ar L.

($V_1 \leq 0{,}85$ L un $V_1 + V_2 \leq 1{,}70$ L un $V_2 \leq$ L).

6. Rezervēts

7. Tipa apstiprinājuma paplašinājumi

7.1. Rezervēts.

7.2. Paplašinājumi attiecībā uz testu zemā temperatūrā (6. tipa tests)

7.2.1. Transportlīdzekļi ar atšķirīgu standartmasu

7.2.1.1. Tipa apstiprinājumu paplašina tikai attiecībā uz tiem transportlīdzekļiem, kuru standartmasai nepieciešams izmantot divas nākamās augstākās ekvivalentās inerces vai jebkuru zemāku ekvivalento inerci.

7.2.1.2. N kategorijas transportlīdzekļiem apstiprinājumu paplašina tikai transportlīdzekļiem ar mazāku standartmasu, ja jau apstiprināta transportlīdzekļa emisijas ir robežās, kādas noteiktas transportlīdzeklim, kam pieprasīts apstiprinājuma paplašinājums.

7.2.2. Transportlīdzekļi ar atšķirīgu kopējo pārnesumskaitli

7.2.2.1. Tipa apstiprinājumu paplašina attiecībā uz transportlīdzekļiem ar atšķirīgiem pārnesumskaitļiem, tikai ievērojot zināmus nosacījumus.

7.2.2.2. Lai noteiktu, vai tipa apstiprinājumu var paplašināt, katram pārnesumskaitlim, ko izmanto 6. tipa testā, nosaka attiecību:

$$(E) = |(V_2 - V_1)|/V_1$$

kur pie motora apgriezienu skaita 1000 min^{-1} V_1 ir apstiprinātā transportlīdzekļa tipa ātrums un V_2 ir tā transportlīdzekļa tipa ātrums, par kuru ir pieprasīts apstiprinājuma paplašinājums.

7.2.2.3. Ja katram pārnesumskaitlim E ≤ 8 procenti, tad paplašinājumu piešķir, neatkārtojot 6. tipa testu.

7.2.2.4. Ja vismaz vienam pārnesumskaitlim E > 8 procentiem un ja katram pārnesumskaitlim E ≤ 13 procenti, tad 6. tipa tests ir jāatkārto. Testus drīkst veikt ražotāja izvēlētā laboratorijā, ja tam piekrīt tehniskais dienests. Testu ziņojumu nosūta par tipa apstiprināšanas testiem atbildīgajam tehniskajam dienestam.

7.2.3. Transportlīdzekļi ar atšķirīgu standartmasu un pārnesumskaitli

Tipa apstiprinājumu transportlīdzekļiem ar atšķirīgu standartmasu un pārnesumskaitli paplašina ar nosacījumu, ka ir izpildīti visi 7.2.1. un 7.2.2. punktā noteiktie nosacījumi.

8. Ražošanas atbilstība (*COP*)

8.1. Katram transportlīdzeklim, uz kura ir šajos noteikumos noteiktā apstiprinājuma marķējuma zīme, jāatbilst apstiprinātajam tipam attiecībā uz sastāvdaļām, kas ietekmē piesārņotāju emisiju no motora un kartera emisijas. Ražošanas atbilstības procedūrām ir jāatbilst 1958. gada Nolīguma 1. pielikumā (E/ECE/TRANS/505/Rev.3) noteiktajām, ievērojot šādas prasības.

8.1.1. Attiecīgā gadījumā jāveic 3. tipa tests, kā aprakstīts šo noteikumu A tabulā. Konkrētās ražošanas atbilstības procedūras noteiktas 8.2. punktā.

8.1.2. Maza apjoma ražotāji ir atbrīvoti no ražošanas atbilstības prasībām.

8.2. Transportlīdzekļa atbilstības pārbaude 3. tipa testam

8.2.1. Ja ir jāveic 3. tipa testa verifikācija, to veic saskaņā ar šādām prasībām.

8.2.1.1. Ja tipa apstiprinātāja iestāde konstatē, ka ražošanas kvalitāte šķiet neapmierinoša, no saimes pēc nejaušības principa izvēlas transportlīdzekli un pakļauj to 6. pielikumā aprakstītajiem testiem.

8.2.1.2. Ražošanu uzskata par atbilstīgu, ja transportlīdzeklis atbilst 6. pielikumā aprakstīto testu prasībām.

8.2.1.3. Ja testētais transportlīdzeklis neatbilst 8.2.1.1. punkta prasībām, no tās pašas saimes ņem jaunu, pēc nejaušības principa izraudzītu četru transportlīdzekļu izlasi un pakļauj to 6. pielikumā aprakstītajiem testiem. Testus drīkst veikt transportlīdzekļiem, kuru nobraukums nepārsniedz 15 000 km un kuriem nav veikta pārveidošana.

8.2.1.4. Ražošanu uzskata par atbilstīgu, ja vismaz trīs transportlīdzekļi atbilst 6. pielikumā aprakstīto testu prasībām.

9. Atbilstība ekspluatācijā

9.1. Pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību ekspluatācijā transportlīdzekļiem, kuru tips apstiprināts saskaņā ar šiem noteikumiem, veic saskaņā ar šo noteikumu 4. pielikumu attiecībā uz izpūtēja un iztvaikošanas emisijām, 5. pielikumu attiecībā uz akumulatoru baterijas ilgizturību, 11. pielikumu attiecībā uz pilnībā elektrisku transportlīdzekļu pilnuzlādes sniedzamību zemā temperatūrā, 12. pielikumu attiecībā uz bremžu emisijām un 13. pielikumu attiecībā uz iebūvētām pārraudzības sistēmām.

9.2. Izplūdes emisiju un iztvaikošanas emisiju atbilstības ekspluatācijā pārbaudes

9.2.1. Atbilstības ekspluatācijā pārbaudēs pārliecinās, ka izplūdes emisijas, kas nav CO_2, un pēc izvēles arī iztvaikošanas emisijas tiek efektīvi ierobežotas transportlīdzekļu galvenajā un papildu kalpošanas laikā.

9.2.2. Saskaņā ar 4. pielikuma 1. papildinājumu atbilstību ekspluatācijā pārbauda pienācīgi uzturētiem un izmantotiem transportlīdzekļiem starp 15 000 km nobraukumu vai 6 mēnešu izmantošanas, vadoties pēc vēlākā, un 200 000 km nobraukumu vai 10 gadu izmantošanas, vadoties pēc agrākā. Saskaņā ar 4. pielikuma 1. papildinājumu iztvaikošanas emisiju atbilstību ekspluatācijā pārbauda pienācīgi uzturētiem un izmantotiem transportlīdzekļiem starp 30 000 km nobraukumu vai 12 mēnešu izmantošanas, vadoties pēc vēlākā, un 200 000 km nobraukumu vai 10 gadu izmantošanas, vadoties pēc agrākā.

Prasības atbilstības ekspluatācijā pārbaudēm ir piemērojamas līdz 10 gadiem pēc pēdējiem transportlīdzekļiem, kuri reģistrēti atbilstības ekspluatācijā saimē, kas pakļauta testēšanai saskaņā ar 9.2.3. punktu, kā noteikts 4. pielikuma 3. punktā.

9.2.3. Atbilstības ekspluatācijā pārbaudes nav obligātas, ja ikgadējais ražošanas apjoms atbilstības ekspluatācijā saimes ietvaros, kura paredzēta pārdošanai šos noteikumus piemērojošajās Nolīguma pusēs, ir mazāks nekā 5 000 transportlīdzekļi iepriekšējā kalendārajā gadā. Eiropas Savienības gadījumā tas attiecas uz visu Savienību. Attiecībā uz šādām atbilstības ekspluatācijā saimēm ražotājs iesniedz tipa apstiprinātājai iestādei ziņojumu par jebkādu ar emisijām saistītu garantiju un attiecīgu remontu, kā noteikts 4. pielikuma 4. punktā. Šādas atbilstības ekspluatācijā saimes drīkst izraudzīties testēšanai saskaņā ar 4. pielikumu.

9.2.4. Atbilstības ekspluatācijā pārbaudes nav obligātas attiecībā uz tipa apstiprinājumiem, ko piešķir maza apjoma ražotāju ražotiem transportlīdzekļiem.

9.2.5. Ražotājs un piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde veic atbilstības ekspluatācijā pārbaudes saskaņā ar 4. pielikumu. Citas tipa apstiprinātājas iestādes, tehniskie dienesti un citi dalībnieki drīkst veikt atbilstības ekspluatācijā pārbaužu daļas saskaņā ar 4. pielikumu.

9.2.6. Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde pieņem lēmumu par to, vai pēc atbilstības novērtēšanas saskaņā ar 4. pielikuma 6. punktu kāda saime neatbilst atbilstības ekspluatācijā noteikumiem, un apstiprina korektīvo pasākumu plānu, ko ražotājs iesniedzis saskaņā ar 4. pielikuma 7. punktu.

9.2.7. Ja tipa apstiprinātāja iestāde, tehniskais dienests vai citi dalībnieki konstatējuši, ka atbilstības ekspluatācijā saime nav izturējusi atbilstības ekspluatācijā pārbaudi, tie bez kavēšanās to paziņo piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei.

Pēc minētā paziņojuma saņemšanas piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde informē ražotāju, ka atbilstības ekspluatācijā saime nav izturējusi atbilstības ekspluatācijā pārbaudi. Ražotājs un piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde ievēro 4. pielikuma 6. un 7. punktā noteiktās procedūras, un ražotājs ievieš un iesniedz piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei korektīvo pasākumu plānu.

9.2.8. Ražotājs nodrošina, ka visā tāda transportlīdzekļa kalpošanas laikā, kura tips ir apstiprināts atbilstīgi ANO Noteikumiem Nr. 154, tā galīgie *RDE* emisiju rezultāti, kas noteikti saskaņā ar ANO Noteikumiem Nr. 168 par *RDE*, un emisijas jebkādā *RDE* testā, kas veikts saskaņā ar minētajiem noteikumiem, nepārsniedz emisijas robežas, ņemot vērā ilgizturības reizinātāju, kā noteikts 5.1.1. punktā, attiecīgā gadījumā.

9.3. Hibrīdelektrisku transportlīdzekļu ar ārēju uzlādi (*OVC-HEV*) un pilnībā elektrisku transportlīdzekļu (*PEV*) akumulatoru baterijas ilgizturības atbilstības ekspluatācijā pārbaudes

9.3.1. Akumulatoru baterijas ilgizturības atbilstību ekspluatācijā pārbauda pienācīgi uzturētiem un izmantotiem transportlīdzekļiem saskaņā ar 5. pielikuma prasībām.

9.4. Pilnībā elektrisku transportlīdzekļu pilnuzlādes sniedzamības zemā temperatūrā atbilstības ekspluatācijā pārbaudes

9.4.1. Pilnībā elektrisku transportlīdzekļu pilnuzlādes sniedzamības koeficienta zemā temperatūrā atbilstību ekspluatācijā saskaņā ar 11. pielikuma prasībām pārbauda pienācīgi uzturētiem un izmantotiem transportlīdzekļiem, kuru kopējais nobraukums (odometra uzrādītā nobraukuma un virtuālā nobraukuma (ja piemērojams) summa) ir no 3 000 km līdz 40 000 km vai kuru vecums nepārsniedz divus gadus, skaitot no transportlīdzekļa ražošanas dienas, atkarībā no tā, kas ir agrāk.

9.5. Bremžu emisiju atbilstības ekspluatācijā pārbaudes

9.5.1. Bremžu emisiju atbilstību ekspluatācijā pārbauda pienācīgi uzturētiem un izmantotiem transportlīdzekļiem saskaņā ar 12. pielikuma prasībām.

9.6. *OBM* sistēmu atbilstības ekspluatācijā pārbaudes

Maza apjoma ražotāji ir atbrīvoti no šīm prasībām.

9.6.1. Saskaņā ar 13. pielikuma prasībām *OBM* atbilstību ekspluatācijā pārbauda pienācīgi uzturētiem un izmantotiem transportlīdzekļiem starp 30 000 km nobraukumu vai 12 mēnešu izmantošanas, vadoties pēc vēlākā, un 200 000 km nobraukumu vai 10 gadu izmantošanas, vadoties pēc agrākā.

10. Sankcijas par ražošanas neatbilstību

10.1. Apstiprinājumu, kas transportlīdzekļa tipam piešķirts atbilstīgi šiem noteikumiem, drīkst anulēt, ja netiek izpildītas šo noteikumu 8.1. punktā noteiktās prasības vai ja izraudzītais transportlīdzeklis vai transportlīdzekļi neiztur 8.1.1. punktā noteiktos testus.

10.2. Ja šos noteikumus piemērojoša Nolīguma puse anulē tās iepriekš piešķirtu apstiprinājumu, tā nekavējoties informē par to pārējās šos noteikumus piemērojošās Nolīguma puses, izmantojot šo noteikumu 2. pielikumā dotajam paraugam atbilstošu paziņojuma veidlapu.

11. Ražošanas pilnīga izbeigšana

Ja apstiprinājuma turētājs pilnībā izbeidz ražot saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprināta transportlīdzekļa tipu, tas attiecīgi informē tipa apstiprinātāju iestādi, kas apstiprinājumu piešķīrusi. Saņēmusi attiecīgo paziņojumu, šī iestāde informē par to pārējās šos noteikumus piemērojošās 1958. gada Nolīguma puses, izmantojot šo noteikumu 2. pielikumā dotajam paraugam atbilstošas veidlapas kopijas.

12. Pārejas un īpaši noteikumi

12.1. Vispārīgi noteikumi

12.1.1. No 09. sērijas grozījumu oficiālās spēkā stāšanās dienas neviena Nolīguma puse, kas piemēro šos noteikumus, nedrīkst atteikt apstiprinājuma piešķiršanu atbilstīgi šiem noteikumiem, kas grozīti ar 09. sērijas grozījumiem.

12.2. Tipa apstiprinājumi

12.2.1. No 2026. gada 29. novembra Nolīguma puses, kas piemēro šos noteikumus, piešķir apstiprinājumu jauniem transportlīdzekļa tipiem tikai tad, ja tie atbilst visam turpmāk uzskaitītajam:

a) prasībām transportlīdzekļiem, kas apstiprināti ar apzīmējumu "FL" vai "FE", kā noteikts šo noteikumu, kuri grozīti ar 09. sērijas grozījumiem, 3. pielikuma A3/1. tabulā;

b) ANO Noteikumu Nr. 85 prasībām un attiecīgā gadījumā ANO Noteikumu Nr. 177 01. sērijas grozījumu prasībām;

c) ANO Noteikumu Nr. 154 04. sērijas grozījumu 1.A līmeņa vai 2. līmeņa prasībām;

d) ANO Noteikumu Nr. 168 par *RDE* 01. sērijas grozījumu 1.A līmeņa vai 2. līmeņa prasībām;

e) ANO Noteikumu Nr. 180 par *OBM* prasībām;

f) ANO Noteikumu Nr. 179 par bremžu daļiņu emisijām prasībām.

12.2.2. No 09. sērijas grozījumu oficiālā spēkā stāšanās datuma Nolīguma pusēm, kas piemēro šos noteikumus, nav pienākuma pieņemt tipa apstiprinājumu, kas nav piešķirts saskaņā ar šo noteikumu 09. sērijas grozījumiem.

12.2.3. No 2030. gada 1. janvāra Nolīguma puses, kas piemēro šos noteikumus, piešķir apstiprinājumu jauniem transportlīdzekļa tipiem tikai tad, ja tie atbilst:

a) prasībām transportlīdzekļiem, kas apstiprināti ar apzīmējumu "GL", kā noteikts šo noteikumu, kas grozīti ar 09. sērijas grozījumiem, 3. pielikuma A3/1. tabulā;

b) ANO Noteikumu Nr. 85 prasībām un attiecīgā gadījumā ANO Noteikumu Nr. 177 01. sērijas grozījumu prasībām;

c) ANO Noteikumu Nr. 154 04. sērijas grozījumu 1.A līmeņa vai 2. līmeņa prasībām;

d) ANO Noteikumu Nr. 168 par *RDE* 01. sērijas grozījumu 1.A līmeņa vai 2. līmeņa prasībām;

e) ANO Noteikumu Nr. 180 par *OBM* prasībām;

f) ANO Noteikumu Nr. 179 par bremžu daļiņu emisiju 01. sērijas grozījumu prasībām pēc minēto grozījumu stāšanās spēkā.

12.2.4. No 2030. gada 1. janvāra Nolīguma pusēm, kas piemēro šos noteikumus, nav pienākuma pieņemt tipa apstiprinājumus transportlīdzekļiem, kuri neatbilst ANO Noteikumu Nr. 154 12.2.3. punkta noteikumiem un 5. papildinājuma 3. punkta prasībām.

12.2.5. Līdz 2030. gada 30. jūnijam attiecībā uz M1 vai N1 kategorijas transportlīdzekļiem, ko ražo maza apjoma ražotāji, Nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, neatsakās pieņemt tipa apstiprinājumu transportlīdzekļa tipam, kas apstiprināts saskaņā ar šo noteikumu iepriekšējo sēriju grozījumiem.

12.2.6. No 2030. gada 1. jūlija Nolīguma puses, kas piemēro šos noteikumus, piešķir apstiprinājumu jauniem transportlīdzekļa tipiem maza apjoma ražotājiem tikai tad, ja tie atbilst:

a) prasībām transportlīdzekļiem, kas apstiprināti ar apzīmējumu "GS" vai "GT", kā noteikts šo noteikumu, kuri grozīti ar 09. sērijas grozījumiem, 3. pielikuma A3/1. tabulā. Uzskata, ka ir pietiekami izdot ražotāja atbilstības deklarāciju, lai aptvertu 3. un 6. tipa testus;

b) ANO Noteikumu Nr. 85 prasībām, izņemot 6. punktu, un attiecīgā gadījumā ANO Noteikumu Nr. 177 01. sērijas grozījumu prasībām, izņemot 11. punktu. Uzskata, ka ir pietiekami izdot ražotāja atbilstības deklarāciju, lai aptvertu maksimālās (sistēmas) jaudas / griezes momenta testus;

c) ANO Noteikumu Nr. 154 04. sērijas grozījumu 1.A līmeņa vai 2. līmeņa prasībām, izņemot 5.11. un 8. punktu. Uzskata, ka ir pietiekami izdot ražotāja atbilstības deklarāciju, lai aptvertu ANO Noteikumu Nr. 154 testus;

d) ANO Noteikumu Nr. 168 par *RDE* 01. sērijas grozījumu 1.A līmeņa vai 2. līmeņa prasībām, izņemot 12. punktu. Uzskata, ka ir pietiekami izdot ražotāja atbilstības deklarāciju, lai aptvertu *RDE* testus;

e) ANO Noteikumu Nr. 180 par *OBM* 7.9. un 7.10. punkta prasībām;

f) ANO Noteikumu Nr. 179 par bremžu daļiņu emisijām prasībām, izņemot 10. punktu.

12.2.7. No 2030. gada 1. jūlija Nolīguma pusēm, kas piemēro šos noteikumus, nav pienākuma no maza apjoma ražotājiem pieņemt transportlīdzekļu tipa apstiprinājumus, kuri nav izsniegti saskaņā ar šo noteikumu grozījumiem, kas izdarīti ar 09. grozījumu sēriju.

12.3. Noteikumi par speciālajiem transportlīdzekļiem

12.3.1. Noteikumi par bruņotiem transportlīdzekļiem

Atbildīgā iestāde drīkst piešķirt tipa apstiprinājumus, tai skaitā atbrīvojumu(-us) no šo noteikumu prasībām, bruņotiem transportlīdzekļiem saskaņā ar Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 2.5.2. punktu, ja ražotājs pierāda, ka transportlīdzeklis nevar atbilst prasībām tā īpašā nolūka dēļ.

Speciālā transportlīdzekļa tips un piešķirtie atbrīvojumi jāapraksta tipa apstiprinājuma sertifikāta I iedaļas 1.0. punktā saskaņā ar šo noteikumu 2. pielikumu.

Prasības par atbilstību ekspluatācijā saskaņā ar šo noteikumu 9. punktu nepiemēro bruņotiem transportlīdzekļiem.

12.3.2. Noteikumi par katafalkiem

Prasības par atbilstību ekspluatācijā saskaņā ar šo noteikumu 9. punktu nepiemēro katafalkiem saskaņā ar Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 2.5.4. punktu.

13. Par apstiprināšanas testu veikšanu atbildīgo tehnisko dienestu un tipa apstiprinātāju iestāžu nosaukumi un adreses

Šos noteikumus piemērojošās 1958. gada Nolīguma puses paziņo Apvienoto Nāciju Organizācijas sekretariātam to tehnisko dienestu nosaukumus un adreses, kas atbildīgi par apstiprināšanas testu veikšanu, un tipa apstiprinātāju iestāžu nosaukumus un adreses, kas piešķir apstiprinājumu un kurām nosūta veidlapas, kas apliecina citās valstīs izdotu apstiprinājumu vai apstiprinājuma paplašinājumu, atteikumu vai anulēšanu ([3]).

([3]) To paziņo, izmantojot "343-app", kas pieejama: https://apps.unece.org/WP29_application.

1. PIELIKUMS

Motora un transportlīdzekļa raksturlielumi un informācija par testu veikšanu

Attiecīgā gadījumā turpmāk norādīto informāciju iesniedz trīs eksemplāros kopā ar satura rādītāju.

Ja ir rasējumi, tiem jābūt pienācīgā mērogā un pietiekami detalizētiem; tos iesniedz A4 formātā vai salocītus līdz šim formātam. Ja ir fotoattēli, tiem ir pietiekama detalizācija.

Ja sistēmām, sastāvdaļām vai atsevišķām tehniskām vienībām ir elektroniskā vadība, sniedz informāciju par tās darbību.

Piezīme. Punktu numerācija šajā pielikumā dažviet ar nolūku nav secīga.

0. Vispārīgi

0.1. Marka (ražotāja nosaukums): .....

0.2. Veids: .....

0.2.1. Komercnosaukums(-i), ja tāds ir: .....

0.2.3.1. Interpolācijas saime (saskaņā ar ANO Noteikumiem Nr. 154): .....

0.2.3.3. PEMS saimes identifikators (saskaņā ar ANO Noteikumiem Nr. 168 par *RDE* (ja attiecināms) .....

0.2.3.4. Ceļa slodzes saime .....

0.3. Tipa identifikācijas līdzekļi, ja marķējums ir uz transportlīdzekļa ([1]): .....

0.3.1. Šī marķējuma atrašanās vieta: .....

0.4. Transportlīdzekļa kategorija ([2]): .....

0.5. Ražotāja nosaukums un adrese: .....

0.8. Montāžas rūpnīcas(-u) nosaukums(-i) un adrese(-es): .....

0.9. Ražotāja pilnvarotā pārstāvja nosaukums un adrese, attiecīgā gadījumā: .....

.....

([1]) Ja tipa identifikācijas līdzekļi satur rakstzīmes, kas neattiecas uz transportlīdzekļa, sastāvdaļas vai atsevišķas tehniskās vienības tipa aprakstu, ko aptver šis informācijas dokuments, dokumentācijā tādas rakstzīmes attēlo ar simbolu "?" (piemēram, ABC??123??).

([2]) Kā noteikts Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3), dokumenta ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.3, 2. punktā. - https://unece.org/transport/standards/transport/vehicle-regulations-wp29/resolutions.

2. Masas un izmēri ([3]) (kg un mm) (attiecīgā gadījumā norāde uz rasējumu) .....

2.6. Transportlīdzekļa masa ar virsbūvi un, ja tas nav M_1 kategorijas velkošais transportlīdzeklis, kopā ar sakabes ierīci, ja to uzstādījis ražotājs, nokomplektētā stāvoklī vai šasijas masa vai šasijas masa kopā ar kabīni, bez virsbūves un/vai sakabes ierīces, ja ražotājs neuzstāda virsbūvi un/vai sakabes ierīci (ieskaitot šķidrumus, instrumentus, rezerves riteni, ja tāds ir, un vadītāju, un autobusu un tālsatiksmes autobusu gadījumā – apkalpes locekli, ja transportlīdzeklī ir apkalpes locekļa sēdvieta) ([4]) (maksimums un minimums katram variantam): .....

2.8. Ražotāja norādītā tehniski pieļaujamā maksimālā masa ([5]), ([6]):

3. Enerģijas pārveidotāju un spēkiekārtas apraksts ([7]). (Ja transportlīdzekli var darbināt vai nu ar benzīnu, vai dīzeļdegvielu utt., vai arī kombinācijā ar citu degvielu, punktus atkārto ([8]).) .....

3.1. Motora ražotājs: .....

3.1.1. Ražotāja piešķirts motora kods (marķēts uz motora vai ar citiem identifikācijas līdzekļiem): .....

3.2. Iekšdedzes motors: .....

3.2.1. Īpaša informācija par motoru: .....

3.2.1.1. Darbības princips: dzirksteļaizdedze/kompresijaizdedze, četrtaktu/divtaktu/rotācijas cikla ([9])

3.2.1.3. Motora darba tilpums ([10]): .....cm^3

3.2.1.6. Normāli motora brīvgaitas apgriezieni ([11]): .....

3.2.1.6.1. Paaugstināti motora brīvgaitas apgriezieni ([11]): .....

3.2.1.7. Oglekļa monoksīda saturs pēc tilpuma izplūdes gāzē, specifikācijām, tikai dzirksteļaizdedzes motoriem) ([11]) .....procenti

3.2.13. Absorbcijas koeficienta simbola atrašanās vieta (tikai kompresijaizdedzes motoriem): .....

3.2.15. *LPG* degvielas sistēma: jā/nē .....

3.2.16. *NG* degvielas sistēma: jā/nē ([9])

([3]) Ja ir viena versija ar parastu kabīni un cita versija ar guļamkabīni, norādīt abu versiju masas un gabarītus.

([4]) Pieņem, ka vadītāja un attiecīgā gadījumā apkalpes locekļa masa ir 75 kg (ko sastāda 68 kg braucēja masa un 7 kg bagāžas masa saskaņā ar ISO standartu 2416–1992), degvielas tvertne ir piepildīta līdz 90 procentiem un citas šķidrumu saturošas sistēmas (izņemot izlietotā ūdens) par 100 procentiem no ražotāja norādītās ietilpības.

([5]) Piekabēm un puspiekabēm, un transportlīdzekļiem, kam ir sakabe ar piekabi vai puspiekabi, kurai ir ievērojama vertikālā slodze uz sakabes iekārtu vai piekto riteni, šo slodzi, ko dala ar standarta brīvās krišanas paātrinājumu, iekļauj maksimālajā tehniski pieļaujamajā masā.

([6]) Šeit norādīt katra varianta augstāko un zemāko vērtību.

([7]) Attiecībā uz nestandarta motoriem un sistēmām ražotājs sniedz ziņas, kas ir līdzvērtīgas turpmākajos punktos norādītajām.

([8]) Vienas degvielas ar gāzi darbināmus transportlīdzekļus testa vajadzībām uzskata par transportlīdzekļiem, kas var darboties tikai ar gāzveida degvielu.

([9]) Lieko svītrot.

([10]) Šo vērtību aprēķina (π = 3,1416) un noapaļo līdz veselam tuvākajam cm^3.

([11]) Norādīt pielaidi.

3.2.18. Ūdeņraža degvielas sistēma: jā/nē ([9])

3.4. Dzinēji vai motoru kombinācijas

3.4.1. Hibrīdelektrisks transportlīdzeklis: jā/nē ([9])

3.4.2. Hibrīdelektriska transportlīdzekļa kategorija: ar ārēju uzlādi / bez ārējas uzlādes ([9])

3.4.3. Darba režīma slēdzis: ir/nav ([9])

3.4.3.1. Izraugāmi režīmi .....

3.4.3.1.1. Pilnībā elektrisks: jā/nē ([9])

3.4.3.1.2. Tikai degvielu patērējošs: jā/nē ([9])

3.4.3.1.3. Hibrīda režīmi: jā/nē (ja jā, īss apraksts)

3.4.5. Elektriskās mašīnas (katru elektriskās mašīnas veidu aprakstīt atsevišķi)

3.4.5.1. Marka: .....

3.4.5.2. Veids: .....

3.4.5.3. Primārais lietojums: vilces elektromotors / ģenerators

4. Transmisija ([12])

4.5. Pārnesumkārba: .....

4.5.1. Veids (manuāla/automātiska/*CVT* (bezpakāpju variators))[9].....

4.6. Pārnesumskaitļi .....

Indekss	Pārnesumkārbas iekšējie pārnesumskaitļi (motora apgriezienu attiecība pret pārnesumkārbas izejas vārpstas apgriezieniem)	Galvenā pārvada pārnesumskaitļi (pārnesumkārbas izejas vārpstas un dzenošo riteņu apgriezienu attiecība)	Kopējie pārnesum-skaitļi
Bezpakāpju variatora (*CVT*) maksimums			
1.			
2.			
3.			
4., 5., citi			
CVT minimums			
Atpakaļgaita			

([12]) Norādīto informāciju norāda visiem iesniegtajiem variantiem.

6. Balstiekārta .....

6.6. Riepas un riteņi .....

6.6.1. Riepas/riteņa kombinācija(-as)

a) .....

visiem iespējamajiem riepu variantiem norādīt izmēra apzīmējumu, slodzes indeksu, ātruma kategorijas simbolu;

b) .....

Z kategorijas riepām, ko paredzēts uzstādīt transportlīdzekļiem, kuru maksimālais ātrums pārsniedz 300 km/h, norāda līdzvērtīgu informāciju; riteņiem norāda loka izmēru(-us) un izvirzījumu(-us).

6.6.1.1. Asis

6.6.1.1.1. 1. ass: .....

6.6.1.1.2. 2. ass: .....

6.6.1.1.3. 3. ass: .....

6.6.1.1.4. 4. ass: .....utt.

6.6.2. Rites rādiusa/aploces augšējā un apakšējā robeža ([13]):

6.6.2.1. Asis

6.6.2.1.1. 1. ass: .....

6.6.2.1.2. 2. ass: .....

6.6.2.1.3. 3. ass: .....

6.6.2.1.4. 4. ass: .....utt.

6.6.3. Ražotāja ieteiktais spiediens riepās: .....kPa

([13]) Norādīt vienu vai otru.

1. pielikums – 1. papildinājums

Testa ziņojums

Testa ziņojumi

Testa ziņojums ir ziņojums, ko izdod tehniskais dienests, kurš atbildīgs par testu veikšanu saskaņā ar šiem noteikumiem.

Prasīto datu minimums ir šāda informācija, ja attiecināms.

Ziņojuma numurs

PIETEIKUMA IESNIEDZĒJS			
Ražotājs			
TEMATS	...		
Testiem iesniegtais objekts			
	Marka	:	
	Tips	:	
SECINĀJUMS	Testētais objekts atbilst tematā minētajām prasībām.		

VIETA,	DD/MM/GGGG

Vispārīgas piezīmes

Ja ir vairāki varianti (atsauces), testa ziņojumā būtu jāapraksta testētais.

Ja nav vairāku variantu, var pietikt ar vienu atsauci uz informācijas dokumentu testa ziņojuma sākumā.

Ikviens tehniskais dienests drīkst iekļaut papildu informāciju.

Testa ziņojuma iedaļās par specifiskiem transportlīdzekļa tipiem ir iekļauti šādi burti:

"(a)" attiecas uz transportlīdzekļiem ar dzirksteļaizdedzes motoru;

"(b)" attiecas uz transportlīdzekļiem ar kompresijaizdedzes motoru.

1. Testētā(-o) transportlīdzekļa(-u) apraksts:

1.1. Vispārīgi

Transportlīdzekļu numuri	:	Prototipa numurs un *VIN*
Kategorija	:	
Dzenošie riteņi	:	

1.1.1. Spēka pārvada arhitektūra

Spēka pārvada arhitektūra	:	pilnībā *ICE*, hibrīds

1.1.2. Iekšdedzes motors

Ja ir vairāk nekā viens iekšdedzes motors (*ICE*), punkts ir jāatkārto

Marka	:					
Tips	:					
Darbības princips	:	divtaktu/četrtaktu				
Cilindru skaits un izkārtojums	:					
Motora darba tilpums (cm^3)	:					
Motora brīvgaitas apgriezieni (min^{-1})	:		+ —			
Motora paaugstinātie brīvgaitas apgriezieni (min^{-1}) (a)	:		+ —			
Motora nominālā jauda	:		kW	pie		apgr./min.
Maksimālais lietderīgais griezes moments	:		Nm	pie		apgr./min.
Aizdedzes svece (ja attiecināms)	:	marka un tips				
Aizdedzes spole (ja attiecināms)	:	marka un tips				
Motora smērviela	:	marka un tips				
Dzesēšanas sistēma	:	Veids: gaiss/ūdens/eļļa				

1.1.3. Testa degviela

Ja ir vairāk nekā viena testa degviela, punktu atkārto.

Marka	:	
Tips	:	benzīns – dīzeļdegviela – *LPG* – *NG* – …
Blīvums pie 15 °C	:	
Sēra saturs	:	Tikai dīzeļdegvielai un benzīnam
Partijas numurs	:	

1.1.4. Degvielas padeves sistēma (ja attiecināms)

Ja ir vairāk nekā viena degvielas padeves sistēma, punktu atkārto.

Tiešā iesmidzināšana	:	ir/nav vai īss apraksts
Transportlīdzekļa degvielas veids	:	viena degviela / divas degvielas / maināma degviela
Vadības bloks		
Daļas atsauce	:	tāpat kā informācijas dokumentā
Testētā programmatūra	:	piemēram, skenēšanas rīka nolasījums
Gaisa plūsmas mērītājs	:	
Droseļvārsta korpuss	:	
Spiediena sensors	:	
Iesmidzināšanas sūknis	:	
Iesmidzinātājs(-i)	:	

1.1.5. Ieplūdes sistēma (ja attiecināms)

Ja ir vairāk nekā viena ieplūdes sistēma, punktu atkārto.

Pūtes iekārta	:	jā/nē marka un tips (1)
Starpdzesētājs	:	jā/nē tips (gaiss/gaiss – gaiss/ūdens) (1)
Gaisa filtrs (elements) (1)	:	marka un tips
Ieplūdes klusinātājs (1)	:	marka un tips

1.1.6. Izplūdes sistēma un pretiztvaikošanas sistēma (ja attiecināms)

Ja ir vairāk nekā viena sistēma, punktu atkārto.

Pirmais katalītiskais neitralizators	:	marka un atsauce (1) princips: trīskomponentu / oksidēšanas / NO_X uztvērējs / NO_X uzglabāšanas sistēma / selektīva katalītiskā reducēšana…
Otrais katalītiskais neitralizators	:	marka un atsauce (1) princips: trīskomponentu / oksidēšanas / NO_X uztvērējs / NO_X uzglabāšanas sistēma / selektīva katalītiskā reducēšana…
Cietdaļiņu filtrs	:	ar / bez / nepiemēro katalizēts: jā/nē marka un atsauce (1)
Atsauce un skābekļa un/vai lambda devēja(-u) novietojums	:	pirms katalizatora / aiz katalizatora
Gaisa iesmidzināšana	:	ar / bez / nepiemēro
Ūdens iesmidzināšana	:	ar / bez / nepiemēro
EGR	:	ar / bez / nepiemēro dzesēta/nedzesēta *HP/LP*
Atsauce un NO_X sensora(-u) novietojums	:	pirms/aiz
Vispārīgs apraksts (1)	:	

1.1.8. Transmisija (ja attiecināms)

Ja ir vairāk nekā viena transmisija, punktu atkārto.

Pārnesumkārba	:	manuāla / automātiska / bezpakāpju variators
Vadības bloks	:	
Pārnesumkārbas smērviela	:	marka un tips
Riepas		
Marka	:	
Tips	:	
Riepu izmēri (priekšējo/aizmugurējo)	:	

Dinamiskā aploce (m)	:	
Spiediens riepās (kPa)	:	

* *OVC-HEV* norādīt attiecībā uz uzlādi noturošiem un akumulēto enerģiju patērējošiem ekspluatācijas apstākļiem.

Pārnesumskaitļi (R.T.), primārās attiecības (R.P.) un (transportlīdzekļa ātrums (km/h)) / (motora apgriezieni (1000 (min.–1)) (V1000) katram pārnesumkārbas pārnesumskaitlim (R.B.).

R.B.	R.P.	R.T.	V_{1000}
1.	1/1		
2.	1/1		
3.	1/1		
4.	1/1		
5.	1/1		
...			

1.1.9. Elektriskā mašīna (ja attiecināms)

Ja ir vairāk nekā viena elektriskā mašīna, punktu atkārto.

Marka	:	
Tips	:	
Maksimālā jauda (kW)	:	

1.1.10. Vilces *REESS* (ja attiecināms)

Ja ir vairāk nekā viena vilces *REESS*, punktu atkārto.

Marka	:	
Tips	:	
Ietilpība (Ah)	:	
Nominālais spriegums (V)	:	

1.1.12. Energoelektronika (ja attiecināms)

Var būt vairāk nekā viena *PE* (spēkiekārtas enerģijas pārveidotājs, zemsprieguma sistēma vai lādētājs).

Marka	:	
Tips	:	
Jauda (kW)	:	

1.2. Transportlīdzekļa apraksts

1.2.1. Masa

Inerces masa (kg)	:	

1.2.2. Ceļa slodzes parametri

f_0 (N)	:	
f_1 (N/(km/h))	:	
f_2 (N/(km/h)^2)	:	
Ceļa slodzes saimes identifikators	:	

2. Testa rezultāti

2.3. 3. tipa tests (a)

Kartergāzu emisijas atmosfērā: nav

2.7. 6. tipa tests (a)

Testu datums	:	(diena/mēnesis/gads)
Testu vieta	:	
Šasijas dinamometra iestatījumu metode	:	brīvskrējiens (ceļa slodzes atsauce)
Faktiskā jauda, ko absorbē pie 50 km/h, t. sk., transportlīdzekļa braukšanas zudumi saskaņā ar dinamometru (kW)	:	

Piesārņotāji		CO (g/km)	HC (g/km)
Tests	1.		
	2.		
	3.		
Vidēji			
Robežvērtība			

2. PIELIKUMS

Paziņojums

(maksimālais formāts: A4 (210 x 297 mm))

izdevējs: iestādes nosaukums:
……
……
……

Par ([2]):
apstiprinājuma piešķiršanu
apstiprinājuma paplašinājumu
apstiprinājuma atteikumu
apstiprinājuma anulēšanu
ražošanas pilnīgu izbeigšanu

transportlīdzekļa tipam attiecībā uz gāzveida piesārņotāju emisiju no motora atbilstīgi ANO Noteikumu Nr. 83 09. sērijas grozījumiem.

Apstiprinājuma Nr. ……

Paplašinājuma iemesls: : ……

I sadaļa

Piezīme. Punktu numerācija šajā pielikumā dažviet ar nolūku nav secīga.

0.1. Marka (ražotāja tirdzniecības nosaukums): ……

0.2. Veids: ……

0.2.1. Komercnosaukums(-i) (ja tāds(-i) ir): ……

0.3. Tipa identifikācijas veids, ja marķējums ir uz transportlīdzekļa ([3])

0.3.1. Šā marķējuma atrašanās vieta: ……

0.4. Transportlīdzekļa kategorija ([4]): ……

0.5. Ražotāja nosaukums un adrese: ……

0.8. Montāžas rūpnīcas(-u) nosaukums(-i) un adrese(-es): ……

([1]) Tās valsts pazīšanas numurs, kura piešķīrusi/paplašinājusi/atteikusi/anulējusi apstiprinājumu (apstiprināšanas nosacījumus skatīt noteikumos).
([2]) Lieko svītrot.
([3]) Ja tipa identifikācijas līdzekļi satur rakstzīmes, kas neattiecas uz transportlīdzekļa, sastāvdaļas vai atsevišķas tehniskas vienības tipa aprakstu, uz kuru attiecas šis informācijas dokuments, šādas rakstzīmes dokumentā aizstāj ar simbolu "?" (piem., ABC??123??).
([4]) Kā definēts Konsolidētajā rezolūcijā par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3.), dokumenta ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.7, 2. punktā. — https://unece.org/transport/standards/transport/vehicle-regulations-wp29/resolutions.

0.9. Ražotāja pārstāvja nosaukums un adrese, ja attiecināms: .....

1.0. Piezīmes: .....

II sadaļa

1. Papildu informācija (attiecīgā gadījumā): (sk. papildpielikumu)

2. Par testu veikšanu atbildīgais tehniskais dienests: .....

3. Testa ziņojuma datums: .....

4. Testa ziņojuma numurs: .....

5. Piezīmes (ja ir): (sk. papildpielikuma 3. iedaļu)

6. Vieta: .....

7. Datums: .....

8. Paraksts: .....

Pielikumi: 1. Informācijas pakete.

2. Testa ziņojums.

Papildpielikums paziņojumam par tipa apstiprinājumu Nr. … saistībā ar transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu attiecībā uz izplūdes emisijām atbilstīgi ANO Noteikumiem Nr. 83, ievērojot 09. sērijas grozījumus

Piezīme. Punktu numerācija šajā papildpielikumā dažviet ar nolūku nav secīga.

1. Papildu informācija

1.1. Transportlīdzekļa masa nokomplektētā stāvoklī: ……

1.2. Transportlīdzekļa standartmasa: ……

1.3. Transportlīdzekļa maksimālā masa: ……

1.7. Dzenošie riteņi: priekšējie, aizmugurējie, 4 x 4 ([1])

1.9. Hibrīdelektrisks transportlīdzeklis: jā/nē ([1])

1.9.1. Hibrīdelektriskā transportlīdzekļa kategorija: ar ārēju uzlādi (*OVC*) / bez ārējas uzlādes (*NOVC*) ([1])

1.9.2. Darba režīma slēdzis: ir/nav ([1])

1.10. Motora identifikācija: ……

1.10.1. Motora darba tilpums: ……

1.10.2. Degvielas padeves sistēma: ar tiešo iesmidzināšanu / ar netiešo iesmidzināšanu ([1])

1.10.3. Ražotāja ieteiktā degviela: ……

1.10.4. Maksimālā jauda: …… kW, pie: …… min^{-1}

1.10.5. Pūtes iekārta: jā/nē ([1])

1.10.6. Aizdedzes sistēma: kompresijaizdedze/dzirksteļaizdedze ([1])

1.11. Spēka pārvads (pilnībā elektriskam transportlīdzeklim vai hibrīdelektriskam transportlīdzeklim) ([1])

1.11.1. Maksimālā lietderīgā jauda: …… kW, pie: …… līdz …… min^{-1}

1.11.2. Maksimālā trīsdesmit minūšu jauda: ……kW

1.11.3. Maksimālais lietderīgais griezes moments: …… Nm, pie …… min^{-1}

1.12. Vilces akumulatoru baterija (pilnībā elektriskam transportlīdzeklim vai hibrīdelektriskam transportlīdzeklim)

1.12.1. Nominālais spriegums: ……V

1.12.2. Ietilpība (2 h): …… Ah

([1]) Transportlīdzekļiem ar automātisko pārnesumkārbu norādīt visus nepieciešamos tehniskos datus.

1.13. Transmisija

1.13.1. Manuāla vai automātiska, vai bezpakāpju variators: ([1]), ([1]) .....

1.13.2. Pārnesumskaitļu skaits: .....

1.13.3. Kopējie pārnesumskaitļi (ieskaitot slogotu riepu rites aploces): ātrums uz ceļa pie 1 000 min^{-1} (km/h)

Pirmais pārnesums:	Sestais pārnesums: .....
Otrais pārnesums:	Septītais pārnesums: .....
Trešais pārnesums:	Astotais pārnesums: .....
Ceturtais pārnesums:	Paātrinošs pārnesums: .....
Piektais pārnesums:	

1.13.4. Galvenā pārvada pārnesumskaitlis: .....

1.14. Riepas: .....

1.14.1. Veids: .....

1.14.2. Izmēri: .....

1.14.3. Rites aploce slogotā stāvoklī: .....

2. Testa rezultāti

3. tips (attiecīgā gadījumā): .....

6. tips:

6. tips	CO (mg/km)	THC (mg/km)
Izmērītā vērtība		

3. Piezīmes: .....

2. pielikums – 1. papildinājums

Ražotāja deklarācija par atbilstību 3. tipa prasībām

(Ražotājs): .....

(Ražotāja adrese): .....

deklarē, ka šā apstiprinājuma aptvertie transportlīdzekļi / šīs deklarācijas I pielikumā uzskaitītie transportlīdzekļi ([1]) atbilst 3. tipa prasībām:

[ ] ir uzstādīta slēgta kartera sistēma;

[ ] kartergāzu emisija tiek tieši vai netieši novirzīta transportlīdzekļa izpūtējā;

[ ] kartergāzu emisija tiek novirzīta citā sistēmā, kura nepieļauj kartergāzu emisiju atmosfērā.

Vieta […..]

[… datums]

[*Ražotāja vai ražotāja pārstāvja pilnvarotas personas vārds, uzvārds un paraksts*]

Pievienoti dokumenti

I pielikums. Transportlīdzekļa tips(-i), saime(-es) vai transportlīdzekļi, ko apraksta cita(-as) transportlīdzekļa apraksta daļa(-as), uz kuriem attiecas šī deklarācija (attiecīgā gadījumā).

([1]) Lieko svītrot.

2. pielikums – 2. papildinājums

Ražotāja deklarācija par atbilstību neatļautas iejaukšanās nepieļaušanas, drošības un kiberdrošības prasībām emisijas tipa apstiprināšanas vajadzībām

(Ražotājs): .....

(Ražotāja adrese): .....

deklarē, ka:

1. Transportlīdzekļi, uz kuriem attiecas šis apstiprinājums, / Šīs deklarācijas I pielikumā uzskaitītie transportlīdzekļi ([1]) atbilst ANO Noteikumu Nr. 83 noteikumiem par neatļautas iejaukšanās nepieļaušanu, drošību un kiberdrošību;
2. informatīvā dokumentācija par neatļautas iejaukšanās nepieļaušanu, drošību un kiberdrošību šīs deklarācijas II pielikumā, kur aprakstīti šai deklarācijai pievienotie detalizētie tehniskie kritēriji, ir pareiza un pilnīga attiecībā uz visiem transportlīdzekļiem, uz kuriem šī deklarācija attiecas;
3. šīs deklarācijas III pielikumā ir uzskaitīti visi izņēmumi, kas piemērojami šiem transportlīdzekļiem saistībā ar šajos noteikumos paredzētajiem noteikumiem par neatļautas iejaukšanās nepieļaušanu, drošību un kiberdrošību.

Vieta […..]

Datums […..]

[*Ražotāja vai ražotāja pārstāvja pilnvarotas personas vārds, uzvārds un paraksts*]

Pievienoti dokumenti

I pielikums. Transportlīdzekļa tipu, saimju vai citu transportlīdzekļa apraksta daļu attiecībā uz emisijām saraksts, uz kuriem attiecas šī deklarācija

II pielikums. Neatļautas iejaukšanās nepieļaušana, drošība un kiberdrošības dokumentācijas pakete

III pielikums. Tādu atbrīvojumu un/vai trūkumu saraksts, kuri šiem transportlīdzekļiem piemērojami saistībā ar ANO Noteikumos Nr. 83 paredzētajiem noteikumiem par neatļautas iejaukšanās nepieļaušanu, drošību un kiberdrošību

([1]) Svītrot, ja nav piemērojams.

2. pielikums – 3. papildinājums

Šo papildinājumu piemēro tikai maza apjoma ražotājiem.

Ražotāja deklarācija par atbilstību 6. tipa prasībām

(Ražotājs): .....

(Ražotāja adrese): .....

deklarē, ka:

transportlīdzekļi, uz kuriem attiecas šis apstiprinājums, / šīs deklarācijas I pielikumā uzskaitītie transportlīdzekļi ([1]) atbilst 6. tipa prasībām par izplūdes emisijām zemā vides temperatūrā attiecībā uz gāzveida savienojumu emisijām saskaņā ar šo noteikumu 8. pielikumu.

Vieta […..]

Datums […..]

[*Ražotāja vai ražotāja pārstāvja pilnvarotas personas vārds, uzvārds un paraksts*]

Pievienoti dokumenti

I pielikums. Transportlīdzekļa tips(-i), saime(-es) vai transportlīdzekļi, ko apraksta cita(-as) transportlīdzekļa apraksta daļa(-as), uz kuriem attiecas šī deklarācija (attiecīgā gadījumā).

([1]) Svītrot, ja nav piemērojams.

2. pielikums – 4. papildinājums

Šo papildinājumu piemēro tikai maza apjoma ražotājiem.

Ražotāja deklarācija par atbilstību 1. tipa prasībām

(Ražotājs): .....

(Ražotāja adrese): .....

deklarē, ka:

transportlīdzekļi, uz kuriem attiecas šis apstiprinājums / šīs deklarācijas I pielikumā uzskaitītie transportlīdzekļi ([1]) atbilst *WLTP* 1. tipa prasībām saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 154 B6. pielikumu.

Vieta […..]

Datums […..]

[*Ražotāja vai ražotāja pārstāvja pilnvarotas personas vārds, uzvārds un paraksts*]

Pievienoti dokumenti

I pielikums. Transportlīdzekļa tips(-i), saime(-es) vai transportlīdzekļi, ko apraksta cita(-as) transportlīdzekļa apraksta daļa(-as), uz kuriem attiecas šī deklarācija (attiecīgā gadījumā).

([1]) Svītrot, ja nav piemērojams.

2. pielikums – 5. papildinājums

Šo papildinājumu piemēro tikai maza apjoma ražotājiem.

Ražotāja deklarācija par atbilstību 4. tipa prasībām

(Ražotājs): .....

(Ražotāja adrese): .....

deklarē, ka:

Transportlīdzekļi, uz kuriem attiecas šis apstiprinājums / šīs deklarācijas I pielikumā uzskaitītie transportlīdzekļi ([1]) atbilst 4. tipa prasībām attiecībā uz iztvaikošanas emisijām saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 154 C3. pielikumu.

Vieta […..]

Datums […..]

[*Ražotāja vai ražotāja pārstāvja pilnvarotas personas vārds, uzvārds un paraksts*]

Pievienoti dokumenti

I pielikums. Transportlīdzekļa tips(-i), saime(-es) vai transportlīdzekļi, ko apraksta cita(-as) transportlīdzekļa apraksta daļa(-as), uz kuriem attiecas šī deklarācija (attiecīgā gadījumā).

([1]) Svītrot, ja nav piemērojams.

2. pielikums – 6. papildinājums

Šo papildinājumu piemēro tikai maza apjoma ražotājiem.

Ražotāja deklarācija par atbilstību laboratorijas testam attiecībā uz pilnībā elektrisku transportlīdzekļu pilnuzlādes sniedzamības koeficientu zemā temperatūrā

(Ražotājs): .....

(Ražotāja adrese): .....

deklarē, ka:

> Transportlīdzekļi, uz kuriem attiecas šis apstiprinājums / šīs deklarācijas I pielikumā uzskaitītie transportlīdzekļi ([1]) atbilst prasībām par laboratorijas testiem pilnībā elektrisku transportlīdzekļu pilnuzlādes sniedzamībai zemā temperatūrā saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 154 B10. pielikumu.

Vieta […..]

Datums […..]

[*Ražotāja vai ražotāja pārstāvja pilnvarotas personas vārds, uzvārds un paraksts*]

Pievienoti dokumenti

I pielikums. Transportlīdzekļa tips(-i), saime(-es) vai transportlīdzekļi, ko apraksta cita(-as) transportlīdzekļa apraksta daļa(-as), uz kuriem attiecas šī deklarācija (attiecīgā gadījumā).

([1]) Svītrot, ja nav piemērojams.

2. pielikums – 7. papildinājums

Šo papildinājumu piemēro tikai maza apjoma ražotājiem.

Ražotāja deklarācija par atbilstību jaudas noteikšanas prasībām

(Ražotājs): .....

(Ražotāja adrese): .....

deklarē, ka:

> Transportlīdzekļi, uz kuriem attiecas šis apstiprinājums, / Šīs deklarācijas I pielikumā uzskaitītie transportlīdzekļi ([1]) atbilst ANO Noteikumu Nr. 85 prasībām un – attiecīgā gadījumā ANO Noteikumu Nr. 177 prasībām.

Vieta […..]

Datums […..]

[*Ražotāja vai ražotāja pārstāvja pilnvarotas personas vārds, uzvārds un paraksts*]

Pievienoti dokumenti

I pielikums. Transportlīdzekļa tips(-i), saime(-es) vai transportlīdzekļi, ko apraksta cita(-as) transportlīdzekļa apraksta daļa(-as), uz kuriem attiecas šī deklarācija (attiecīgā gadījumā).

([1]) Svītrot, ja nav piemērojams.

3. PIELIKUMS

Apstiprinājuma marķējuma zīmes izkārtojumi

Apstiprinājuma marķējuma zīmē, ko izdod un liek uz transportlīdzekļa atbilstoši šo noteikumu 4. punktam, tipa apstiprinājuma numuram pievieno burtu, kas piešķirts saskaņā ar šā pielikuma A3/1. tabulu un kas norāda emisiju standartu, līdz kuram apstiprinājums ierobežots.

Šajā pielikumā noteikts šīs zīmes izskats un dots piemērs, kā tai jābūt izkārtotai.

Dotajā shematiskajā attēlā parādīts marķējuma vispārīgais izkārtojums, proporcijas un saturs. Ir identificēta ciparu un rakstzīmju nozīme, un ir norādīti arī attiecīgu alternatīvu noteikšanas avoti katra apstiprinājuma gadījumam.

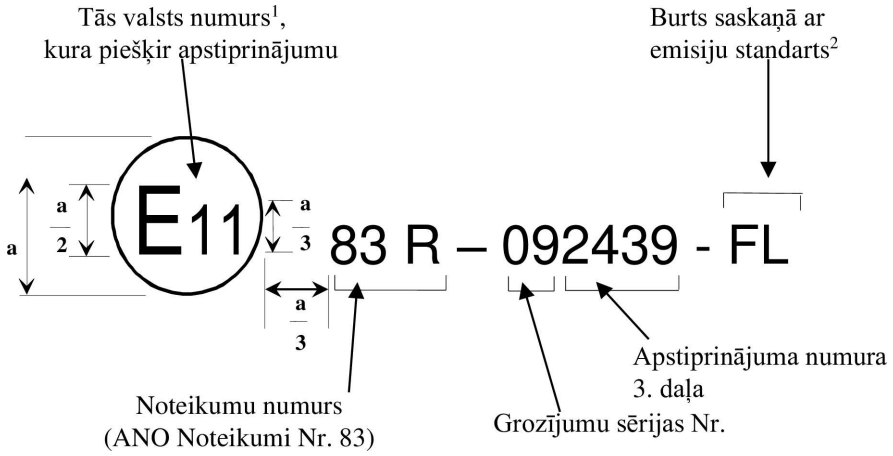

a = 8 mm (minimums)

Dotie grafiskie attēli ir praktiski piemēri, kā būtu jāsastāda marķējums.

1. piemērs

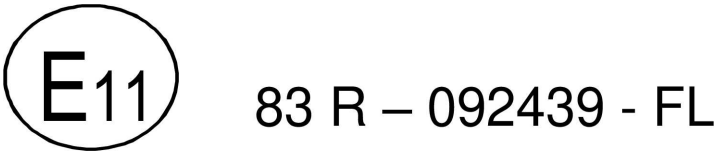

Dotā apstiprinājuma marķējuma zīme, uzlikta uz transportlīdzekļa atbilstoši šo noteikumu 4. punktam, rāda, ka attiecīgais transportlīdzekļa tips ir apstiprināts Apvienotajā Karalistē (E 11) atbilstīgi ANO Noteikumiem Nr. 83 ar apstiprinājuma numuru 2439, kā noteikts 3. daļā šo noteikumu 4.2.1. punktā. Šī marķējuma zīme norāda, ka apstiprinājums piešķirts saskaņā ar šo noteikumu prasībām pēc 09. sērijas grozījumu iekļaušanas tajos. Turklāt pievienotie burti (FL) norāda, ka transportlīdzeklis pieder transportlīdzekļiem, kuri atbilst emisiju standartam "Euro 7A".

(1) Valsts numurs saskaņā ar zemsvītras piezīmi šo noteikumu 4.4.1. punktā.
(2) Saskaņā ar šā pielikuma A3/1. tabulu.

2. piemērs

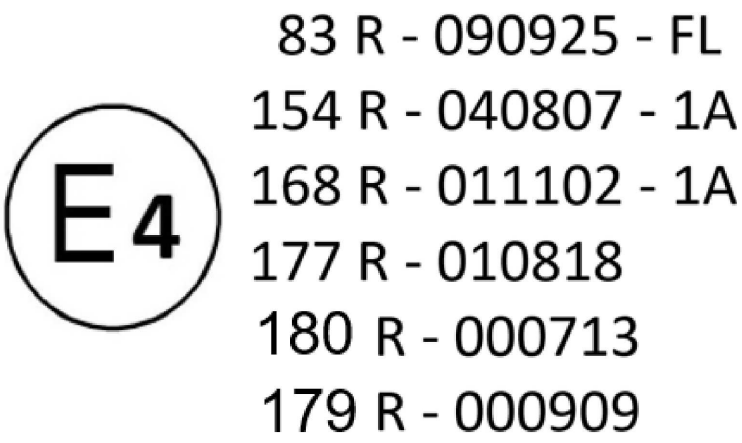

Iepriekš dotā apstiprinājuma marķējuma zīme, uzlikta uz transportlīdzekļa atbilstoši šo noteikumu 4. punktam, rāda, ka attiecīgais transportlīdzekļa tips ir apstiprināts Nīderlandē (E 4) atbilstīgi:

a) šiem ANO Noteikumiem Nr. 83 ar apstiprinājuma numuru 0925, kā noteikts šo noteikumu 4.2.1. punkta 3. daļā. Šī marķējuma zīme norāda, ka apstiprinājums piešķirts saskaņā ar šo noteikumu prasībām pēc 09. sērijas grozījumu iekļaušanas tajos. Turklāt pievienotie burti "FL" norāda, ka transportlīdzeklis pieder transportlīdzekļiem, kuri atbilst emisiju standartam "Euro 7A";

b) ANO Noteikumiem Nr. 154 ar apstiprinājuma numuru 0807. Šī marķējuma zīme norāda, ka apstiprinājums piešķirts saskaņā ar šo noteikumu prasībām pēc 04. sērijas grozījumu iekļaušanas tajos. Turklāt pievienotais kods (1A) norāda, ka transportlīdzeklis ir apstiprināts 1A līmenim (Eiropa);

c) ANO Noteikumiem Nr. 168 par *RDE* ar apstiprinājuma numuru 1102. Šī marķējuma zīme norāda, ka apstiprinājums piešķirts saskaņā ar šo noteikumu prasībām pēc 01. sērijas grozījumu iekļaušanas tajos. Turklāt pievienotais kods (1A) norāda, ka transportlīdzeklis ir apstiprināts 1A līmenim (Eiropa);

d) ANO Noteikumiem Nr. 177 ar apstiprinājuma numuru 0818. Šī marķējuma zīme norāda, ka apstiprinājums piešķirts saskaņā ar šo noteikumu prasībām pēc 01. sērijas grozījumu iekļaušanas tajos.

e) ANO Noteikumi Nr. 180 par *OBM/EVP* ar apstiprinājuma numuru 0713. Šī zīme norāda, ka apstiprinājums piešķirts saskaņā ar prasībām šo noteikumu sākotnējā redakcijā;

f) ANO Noteikumi Nr. 179 par bremžu daļiņu emisijām ar apstiprinājuma numuru 0909. Šī zīme norāda, ka apstiprinājums piešķirts saskaņā ar prasībām šo noteikumu sākotnējā redakcijā.

A3/1. tabula

Burti ar atsauci uz emisiju standartu un transportlīdzekļa kategoriju (*)

Emisijas rakstzīme (1) (2)	Emisiju standarts	Pakārtotā rakstzīme šai regulai (sk. A3/2. tabulu)	Pakārtotā rakstzīme *OBM* un *EVP* (sk. A3/3. tabulu)	Transportlīdzekļa kategorija	Pakārtotā rakstzīme bremžu emisijām (sk. A3/4. tabulu)
FL	"Euro 7A"	MA, ME vai MG	OA	M_1, N_1	RA
FE	"Euro 7A"	MB, MF vai MG	OB	N_2 (Euro 7ext (3))	RB
GL	"Euro 7B"	MG	OA vai OB	M_1, N_1, N_2 (Euro 7ext (3))	RC
GS	"Euro 7BS"	NA	PA	M_1 (SVM), N_1 (SVM)	RD
GT	"Euro 7BT"	NB	PB	N_2 (Euro 7ext (3), SVM)	RE

(1) Raksturojuma pirmais burts: F = "Euro 7A", G = "Euro 7B".
(2) Raksturojuma otrais burts: L = liela apjoma ražotājs, E = "Euro 7ext" transportlīdzeklis, S = *SVM*, T = "Euro 7ext" transportlīdzeklis no *SVM*.
(3) Kā noteikts Regulas (ES) 2024/1257 5. panta 2. punktā.
(*) Nolīguma pusēm ārpus Eiropas Savienības nav pienākuma akceptēt emisiju standartu "Euro 7BS" vai "Euro 7BT" apstiprinājumu, bet tās var izvēlēties savos valsts noteikumos noteikt pieņemšanas kritērijus.

A3/2. tabula

Pakārtoto rakstzīmju tabula ar atsauci uz transportlīdzekļa kategoriju un spēka pārvadu

Pakārtotā rakstzīme	Apraksts	Transportlīdzekļa kategorija (2)	Spēka pārvads
MA	R154-04	M_1, N_1	*ICEV*
ME	R154-04 UF EC (1)	M_1, N_1	*NOVC-HEV*, *OVC-HEV*
MB	R154-04	N_2	*ICEV*
MF	R154-04 UF EC (1)	N_2	*NOVC-HEV*, *OVC-HEV*
ME	R154-04	M_1, N_1	*PEV*, *FCHV*
MF	R154-04	N_2	*PEV*, *FCHV*
MG	R154-04 – AR *OBFCM-2* (3)	M_1, N_1, N_2	Visi
NA	R154-04	M_1 (SVM), N_1 (SVM)	Visi
NB	R154-04	N_2 (SVM)	Visi

(1) Attiecībā uz *OVC-HEV*, kuros izmanto lietderības koeficientu no "Euro 6e-bis-FCM" (*EC*), piemērojot parametru d_{nec}, lai noteiktu frakcionālo *UF* saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 154 B8. pielikuma 5. papildinājumu.
(2) Ja šajā slejā ir atsauce uz "N_2", tas attiecas tikai uz "Euro 7ext" transportlīdzekļiem, kas definēti Regulas (ES) 2024/1257 5. panta 2. punktā.
(3) *OBFCM-2*: darbmūža saglabāšanas vērtība visiem piemērojamajiem spēka pārvadiem, papildu parametri *OVC-HEV* un jaunas prasības *PEV* saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 154 11. punktu un 5. papildinājumu.

A3/3. tabula

Pakārtotu rakstzīmju tabula atbilstībai ANO Noteikumiem Nr. 180 par *OBM* un *EVP*

Pakārtotā rakstzīme	Apraksts	Transportlīdzekļa kategorija (1)	Spēka pārvads
OA	Sākotnējā redakcija	M_1, N_1	Visi
OB	Sākotnējā redakcija	N_2	Visi
PA	*SVM* sākotnējā redakcija	M_1, N_1	Visi
PB	*SVM* sākotnējā redakcija	N_2	Visi

(1) Ja šajā slejā ir atsauce uz "N_2", tas attiecas tikai uz "Euro 7ext" transportlīdzekļiem, kas definēti Regulas (ES) 2024/1257 5. panta 2. punktā.

A3/4. tabula

Pakārtotu rakstzīmju tabula atbilstībai ANO Noteikumiem Nr. 179 par bremžu daļiņu emisijām

Pakārtotā rakstzīme	Apraksts	Transportlīdzekļa kategorija (1)	Spēka pārvads
RA	Atbilstība ANO Noteikumiem Nr. 179 to sākotnējā redakcijā	M_1, N_1	Visi
RB		N_2	Visi
RC	Atbilstība ANO Noteikumu Nr. 179 01. sērijas grozījumiem	M_1, N_1, N_2	Visi
RD		M_1 (SVM), N_1 (SVM)	Visi
RE		N_2 (SVM)	Visi

(1) Ja šajā slejā ir atsauce uz "N_2", tas attiecas tikai uz "Euro 7ext" transportlīdzekļiem, kas definēti Regulas (ES) 2024/1257 5. panta 2. punktā.

4. PIELIKUMS

Emisiju atbilstības ekspluatācijā pārbaudes metodika

1. Ievads

Šajā pielikumā ir izklāstīta atbilstības ekspluatācijā pārbaudes (*ISC*) metodika, kas jāievēro, pārbaudot atbilstību izpūtēja emisiju robežvērtībām (tostarp zemā temperatūrā) un iztvaikošanas emisijām transportlīdzekļa kalpošanas laikā, kā noteikts 5.1.1. punktā.

2. Procesa apraksts

A4/1. attēls

Atbilstības ekspluatācijā procesa ilustrācija

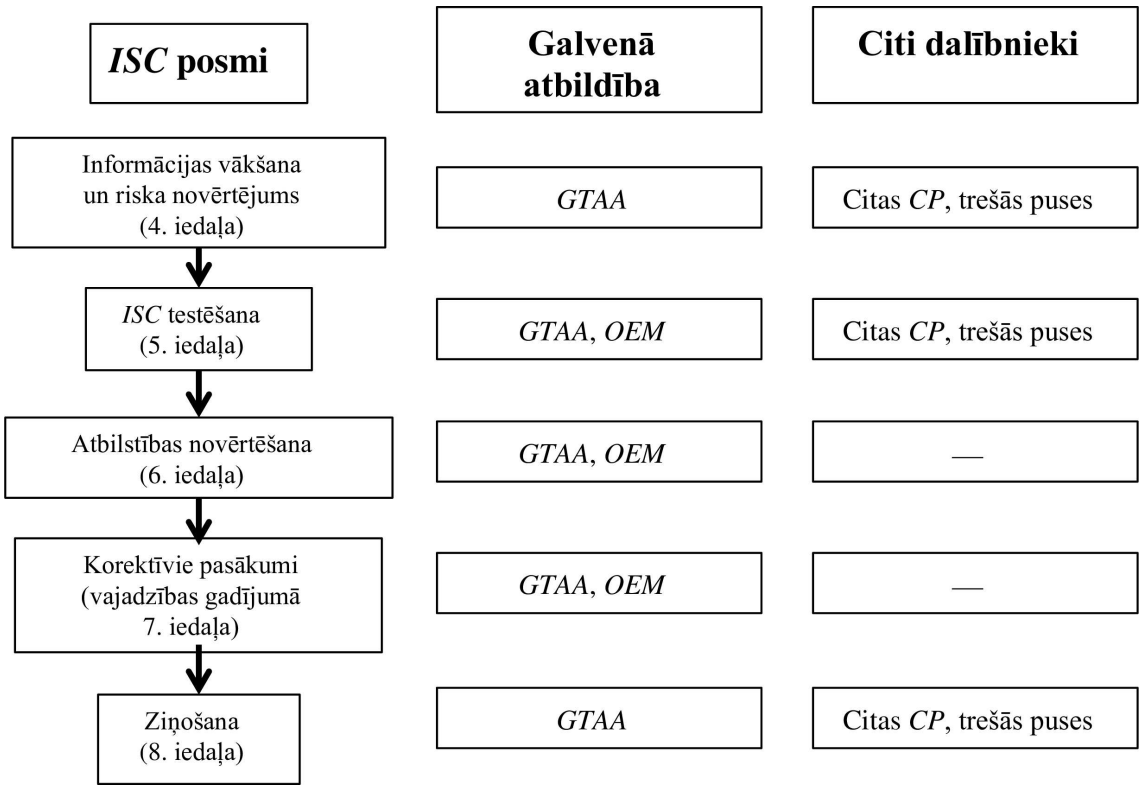

Piezīme. Ar *GTAA* apzīmēta piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde, ar *OEM* – ražotājs, un citi dalībnieki ir definēti šādi: *TAA* ir tipa apstiprinātājas iestādes, izņemot to, kura piešķīrusi attiecīgo tipa apstiprinājumu, *TS* ir tehniskie dienesti, "citas *CP*" ir Nolīguma puses, kuras neizdod tipa apstiprinājumu, un trešās puses.

3. *ISC* saimes noteikšana

ISC saimē ietilpst šādi transportlīdzekļi:

a) attiecībā uz izpūtēja emisijām (1. tipa, *RDE* un 6. tipa tests) — transportlīdzekļi, kurus aptver PEMS testa saime, kā aprakstīts ANO Noteikumu Nr. 168 par *RDE* 6.3.1. punktā;

b) attiecībā uz iztvaikošanas emisijām (4. tipa tests) – transportlīdzekļi, kas iekļauti iztvaikošanas emisiju saimē, kā aprakstīts ANO Noteikumu Nr. 154 6.6.3. punktā.

4. Informācijas vākšana un sākotnējais riska novērtējums

Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde un citi dalībnieki ievāc visu attiecīgo informāciju par iespējamām emisiju neatbilstībām, kas ir būtiska, lai pieņemtu lēmumu par to, kuru no *ISC* saimēm pārbaudīt konkrētajā gadā. Tie īpaši ņem vērā informāciju, kas norāda, kuriem transportlīdzekļu tipiem ir augstas emisijas reālos braukšanas apstākļos. Minēto informāciju iegūst ar atbilstīgām metodēm, kas var būt attālā uzrāde, vienkāršotas iebūvētas emisiju pārraudzības sistēmas (*SEMS*) un testēšana ar PEMS. Lai *ISC* testiem noteiktu prioritātes, šādas testēšanas laikā drīkst izmantot novēroto pārsniegumu skaitu un nozīmību.

Šādu *ISC* pārbaužu ietvaros visi ražotāji piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei sniedz informāciju par garantijas laikā iesniegtajām prasībām attiecībā uz emisijām un ar emisijām saistītiem garantijas remontiem, kas veikti vai reģistrēti tehniskās apkopes laikā; šo informāciju iesniedz formātā, ko saskaņojuši piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde un ražotājs, saņemot tipa apstiprinājumu. Sīki norāda ar emisijām saistīto sastāvdaļu un sistēmu atteiču biežumu un raksturojumu katrai *ISC* saimei. *ISC* ziņojumus iesniedz vismaz reizi gadā katrai *ISC* saimei periodam, kurā atbilstības ekspluatācijā pārbaudes ir jāveic saskaņā ar šo noteikumu 9.2.2. punktu. *ISC* ziņojumus dara pieejamus pēc pieprasījuma.

Pamatojoties uz pirmajā un otrajā daļā sniegto informāciju, piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde sākotnēji novērtē risku, ka *ISC* saime varētu neizpildīt atbilstības ekspluatācijā nosacījumus, un, pamatojoties uz šo vērtējumu, pieņem lēmumu par to, kuras saimes testēt un kuru tipu testus veikt saskaņā ar *ISC* noteikumiem. Papildus tam piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde testēšanai drīkst izvēlēties *ISC* saimes pēc nejaušas atlases principa.

Citi dalībnieki ņem vērā saskaņā ar pirmo daļu savākto informāciju, lai noteiktu testēšanas prioritātes. Turklāt tie drīkst pēc nejaušības principa izvēlēties, kuras *ISC* saimes testēt.

5. *ISC* testēšana

Ražotājs veic *ISC* testu izpūtēja emisijām, kas sastāv vismaz no 1. tipa testa, kuru veic visām *ISC* saimēm. Ražotājs drīkst veikt arī *RDE*, 4. tipa un 6. tipa testu visām *ISC* saimēm vai to daļai. Ražotājs piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei paziņo visus atbilstības ekspluatācijā *ISC* testēšanas rezultātus.

Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde katru gadu pārbauda noteiktu daudzumu *ISC* saimju, kā noteikts 5.4. punktā.

Citi dalībnieki katru gadu drīkst pārbaudīt jebkādu *ISC* saimju skaitu. Tie piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei paziņo visus *ISC* testēšanas rezultātus.

5.1. Testēšanas kvalitātes nodrošināšana

Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde katru gadu veic ražotāja veikto *ISC* pārbaužu revīziju. Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde drīkst auditēt arī citu dalībnieku veiktās *ISC* pārbaudes. Audita pamatā ir ražotāju vai citu dalībnieku sniegtā informācija, kas ietver vismaz detalizētu *ISC* ziņojumu saskaņā ar 3. papildinājumu. Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde drīkst no ražotājiem un citiem dalībniekiem pieprasīt papildu informāciju.

5.2. Testu rezultātu publiskošana

Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde atbilstības novērtējuma un korektīvo pasākumu rezultātus par konkrētu *ISC* saimi, tiklīdz tie kļūst pieejami, paziņo citiem dalībniekiem, kas iesnieguši testa rezultātus par konkrēto saimi.

Testu rezultātus, tostarp detalizētus datus par visiem testētajiem transportlīdzekļiem, drīkst publiskot tikai pēc tam, kad piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde ir publicējusi ikgadējo ziņojumu vai atsevišķas *ISC* procedūras rezultātus, vai pēc statistiskās procedūras noslēgšanas (skatīt 5.10. punktu) bez rezultāta. Ja publicē citu dalībnieku veikto *ISC* testu rezultātus, piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde, kas tos iekļāvusi, sniedz atsauci uz ikgadējo ziņojumu.

5.3. Testu veidi

ISC testus veic tikai transportlīdzekļiem, kas atlasīti saskaņā ar 1. papildinājumu.

ISC 1. tipa testu veic saskaņā ar ANO Noteikumiem Nr. 154.

ISC RDE testus veic saskaņā ar ANO Noteikumiem Nr. 168 par *RDE*, 4. tipa testus veic saskaņā ar šā pielikuma 2. papildinājumu un 6. tipa testus veic saskaņā ar 8. pielikumu.

5.4. *ISC* testēšanas biežums un tvērums

Ražotājs konkrētai *ISC* saimei atbilstības ekspluatācijā pārbaudes veic ar intervālu, kas nepārsniedz 24 mēnešus.

Piešķīrējas tipa apstiprinātājas iestādes veicamu *ISC* testēšanu biežuma pamatā jābūt riska novērtējuma metodikai, kas ir saderīga ar starptautisko standartu ISO 31000:2018 "Riska vadība. Principi un vadlīnijas", kurā iekļauj saskaņā ar 4. punktu veiktā sākotnējā novērtējuma rezultātus.

Katra piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde veic gan 1. tipa, gan *RDE* testus vismaz 5 procentiem no ražotāja *ISC* saimēm gadā vai vismaz divām ražotāja *ISC* saimēm gadā, ja pieejamas. Prasība, ka jātestē vismaz 5 % vai vismaz divas no ražotāja *ISC* saimēm gadā, neattiecas uz maza apjoma ražotājiem. Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde nodrošina visplašāko iespējamo *ISC* saimju un transportlīdzekļu vecuma aptvērumu konkrētā atbilstības ekspluatācijā saimē, lai nodrošinātu atbilstību šo noteikumu 9.2.2. punktam. Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde katras *ISC* saimes uzsākto statistisko procedūru pabeidz 12 mēnešu laikā.

ISC 4. tipa vai 6. tipa testam nav minimālā biežuma prasību.

5.5. Piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei *ISC* testēšanai nepieciešamais finansējums

Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde nodrošina, ka ir pieejami pietiekami resursi, lai segtu izmaksas, kas saistītas ar atbilstības ekspluatācijā testēšanu. Neskarot valsts tiesību aktus, šīs izmaksas atgūst no nodevām, ko piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde iekasē no ražotājiem. Šiem maksājumiem jāsedz *ISC* testēšana, ko veic līdz 5 % no atbilstības ekspluatācijā saimēm katram ražotājam gadā vai vismaz divām *ISC* saimēm katram ražotājam gadā.

5.6. Testēšanas plāns

Lai veiktu *ISC* testēšanu, piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde izstrādā testēšanas plānu. *RDE* testēšanas gadījumā plānā iekļauj testēšanu, lai pārbaudītu *ISC* atbilstību plašā nosacījumu diapazonā saskaņā ar ANO Noteikumiem Nr. 168 par *RDE*.

5.7. Transportlīdzekļu atlase *ISC* testēšanai

Savāktajai informācijai ir jābūt pietiekamai, lai nodrošinātu, ka atbilstību ekspluatācijā var novērtēt pienācīgi uzturētiem un izmantotiem transportlīdzekļiem. Lai izlemtu, vai transportlīdzekli var atlasīt *ISC* testēšanas vajadzībām, izmanto 1. papildinājumā sniegtās tabulas. Veicot pārbaudi saskaņā ar 1. papildinājuma tabulām, dažus transportlīdzekļus var pasludināt par defektīviem un tiem neveikt *ISC* testēšanu, ja ir pierādījumi, ka emisiju kontroles sistēmas daļas ir bojātas.

Vienu transportlīdzekli drīkst izmantot vairāku veidu testiem (1. tipa, *RDE*, 4. tipa, 6. tipa testam) un ziņojumu sagatavošanai, tomēr statistiskās procedūras vajadzībām ņem vērā tikai pirmo derīgo katra veida testu.

5.7.1. Vispārīgas prasības

Transportlīdzeklim jāpieder *ISC* saimei, kā aprakstīts 3. punktā, un jāiztur 1. papildinājuma tabulā noteiktās pārbaudes. Tam jābūt reģistrētam Nolīguma pusē, un braukušam šajā Nolīguma pusē vismaz 90 % no tā braukšanas laika. Transportlīdzekli var izraudzīties vienā ģeogrāfiskā reģionā, bet tā emisiju testēšanu drīkst veikt citā reģionā. Ja *ISC* testus veic ražotājs, ar piešķirējas tipa apstiprinātājas iestādes piekrišanu drīkst testēt transportlīdzekļus, kas reģistrēti valstī, kura nav Nolīguma puse, ja tie pieder pie tās pašas *ISC* saimes un tiem ir sertifikāts par atbilstību ES vai līdzvērtīgs sertifikāts citās Nolīguma pusēs.

Atlasītajiem transportlīdzekļiem ir apkopes žurnāls, kas apliecina, ka transportlīdzeklis ir pienācīgi uzturēts un tam ir veikta apkope saskaņā ar ražotāja ieteikumiem, un ar emisijām saistīto daļu nomaiņai ir izmantotas tikai oriģinālās daļas.

ISC testēšanā neiekļauj transportlīdzekļus, kam ir redzamas pazīmes, kuras liecina par nepareizu ekspluatāciju, neatbilstošu izmantošanu, kas varētu ietekmēt emisiju rādījumus, neatļautu iejaukšanos vai apstākļiem, kuri varētu izraisīt nedrošu darbību.

Transportlīdzekļiem nedrīkst būt aerodinamiski pārveidojumi, kurus pirms testēšanas nevar noņemt.

Transportlīdzekli izslēdz no *ISC* testēšanas, ja iebūvētajā datorā uzglabātā informācija rāda, ka transportlīdzeklis ticis ekspluatēts pēc tam, kad uz paneļa iededzies kļūdas kods, un nav veikts remonts saskaņā ar ražotāja specifikācijām.

Transportlīdzekli izslēdz no *ISC* testēšanas, ja transportlīdzekļa tvertnē esošā degviela neatbilst piemērojamiem standartiem vai ja ir pierādījumi vai ieraksti par nepareiza veida degvielas lietojumu.

5.7.1.1. Ar *RDE* saistītas *ISC* papildu prasības

ISC vai reģionālas tirgus uzraudzības testēšanas nolūkos atsauces CO_2 masu ņem no konkrētā transportlīdzekļa atbilstības sertifikāta. *OVC-HEV* transportlīdzekļiem šo vērtību ņem no *WLTP* testa, kas veikts uzlādi noturošā režīmā.

5.7.1.2. Smēreļļa, degviela un reaģents

Testiem, ko veic *ISC* vai reģionālās tirgus uzraudzības laikā, *RDE* testēšanai drīkst izmantot jebkādu degvielu, kas legāli pieejama tirgū un iekļaujas specifikācijās, ko ražotājs noteicis klientam transportlīdzekļa ekspluatācijai.

5.7.2. Transportlīdzekļa pārbaude un uzturēšana

Transportlīdzekļiem, kas apstiprināti testēšanai, pirms vai pēc *ISC* testēšanas veic kļūmju diagnostiku un parasto tehnisko apkopi, kas nepieciešama saskaņā ar 1. papildinājumu.

Veic šādas pārbaudes: *OBD* pārbaudes (veic pirms un pēc testa), vizuālas pārbaudes, lai pārliecinātos, vai nedeg atteices indikatora spuldzītes, pārbauda gaisa filtru, visas dzensiksnas, visu šķidrumu līmeni, radiatora un degvielas iepildes vāciņu, visas vakuuma un degvielas sistēmas šļūtenes un ar pēcapstrādes sistēmu saistītos elektrības vadus, lai pārliecināto par to veselumu; aizdedzes, degvielas mērīšanas un piesārņojuma kontroles ierīces sastāvdaļu pārbaude attiecībā uz nepareizu regulējumu un/vai neatļautu iejaukšanos.

Ja transportlīdzeklim līdz nākamajai plānotajai tehniskajai apkopei trūkst 800 km nobraukuma vai mazāk, veic tehnisko apkopi.

Pirms 4. tipa testa veikšanas logu mazgāšanas šķidrumu nolej un aizstāj ar karstu ūdeni.

Ja tests nav izturēts, ņem degvielas paraugu un uzglabā turpmākai analīzei saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 168 par *RDE* prasībām.

Visas kļūmes reģistrē. Ja kļūme ir piesārņojuma kontroles ierīcē, transportlīdzekli paziņo kā defektīvu un turpmākai testēšanai neizmanto, bet kļūmi ņem vērā atbilstības novērtēšanas vajadzībām, ko veic saskaņā ar 6.1. punktu.

5.8. Izlases lielums

Kad ražotāji 1. tipa testam piemēro 5.10. punktā noteikto statistisko procedūru, izlases partiju skaitu nosaka, pamatojoties uz ekspluatācijas saimes, ko paredzēts pārdot šos noteikumus piemērojošajā Nolīguma pusē, ikgadējo ražošanas apjomu, kā aprakstīts A4/1. tabulā.

A4/1. tabula

Izlases partiju skaits *ISC* testēšanai 1. tipa testos

Transportlīdzekļu ražošanas apjoms izlases veidošanas laikposmā Nolīguma pusē kalendārajā gadā	Izlases partiju skaits (1. tipa testiem)
līdz 100 000	1
100 001–200 000	2
vairāk par 200 000	3

Katrā izlases partijā iekļauj pietiekami daudz transportlīdzekļu tipu (attiecībā uz emisijām), lai nodrošinātu, ka tiek aptverti vismaz 20 % no šīs PEMS saimes kopējo Nolīguma pusē reģistrēto transportlīdzekļu iepriekšējā gadā. Ja vienā PEMS saimē ietilpst vairāki zīmoli, testē visus zīmolus. Kad attiecībā uz saimi ir jātestē vairāk par vienu izlases partiju, otrajā un trešajā izlases partijā iekļauj transportlīdzekļus, kuru apkārtējās vides un/vai parastās ekspluatācijas apstākļi atšķiras no pirmajā izlases partijā iekļauto transportlīdzekļu apkārtējās vides un/vai parastās ekspluatācijas apstākļiem.

5.9. Piekļuve testēšanai prasītajiem datiem

Ražotājs sagatavo testēšanas pārredzamības paketi formātā, kas norādīts 5. papildinājuma 1. un 2. tabulā un šā punkta A4/2. tabulā, un iesniedz to piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei. 5. papildinājuma 2. tabulu izmanto, lai varētu atlasīt vienas saimes transportlīdzekļus testēšanai un lai kopā ar 5. papildinājuma 1. tabulu varētu sniegt pietiekamu informāciju par testējamiem transportlīdzekļiem.

Visai 5. papildinājuma 1. un 2. tabulas informācijai ir jābūt bez maksas publiski pieejama elektroniskā veidā piecu darbdienu laikā pēc pieprasījuma iesniegšanas.

Testēšanas pārredzamības paketē iekļauj arī šādu informāciju, ko pēc citu dalībnieku pieprasījuma ražotājs sniedz bez maksas piecu darbdienu laikā.

A4/2. tabula

Sensitīva informācija

ID	Ievaddati	Apraksts
1.	Īpaša procedūra transportlīdzekļu pārveidošanai (no 4WD uz 2WD) testēšanai ar dinamometru, ja pieejama	Kā definēts ANO Noteikumu Nr. 154 B6. pielikuma 2.4.2.4. punktā
2.	Dinamometra režīma instrukcijas, ja pieejamas	Kā iespējot dinamometra režīmu, kā darīts arī TA testu laikā
3.	TA testu laikā izmantotais brīvskrējiena režīms	Ja transportlīdzeklim ir brīvskrējiena režīms, šā režīma iespējošanas instrukcijas
4.	Akumulatoru baterijas izlādes procedūra (*OVC-HEV*, *PEV*)	*OEM* procedūra, lai izlādētu akumulatoru bateriju *OVC-HEV* sagatavošanai uzlādi noturošiem testiem un *PEV* – akumulatoru baterijas uzlādēšanai

ID	Ievaddati	Apraksts
5.	Visu palīgierīču deaktivēšanas procedūra	Ja izmanto *TA* laikā
6.	Procedūra, ko izmanto, lai izmērītu visu *REESS* strāvu un spriegumu, izmantojot ārēju aprīkojumu	Kā definēts ANO Noteikumu Nr. 154 B8. pielikuma 3. papildinājumā Lai izmērītu strāvu un spriegumu neatkarīgi no iebūvēto sistēmu datiem, *OEM* nodrošina procedūru, strāvas un sprieguma piekļuves punktu aprakstu un to ierīču sarakstu, kuras izmanto strāvas un sprieguma mērīšanai tipa apstiprinājuma laikā.

5.10. Statistiskā procedūra

5.10.1. Vispārīgi

Atbilstību ekspluatācijā verificē ar statistisko metodi, ievērojot izlases secīgās ņemšanas vispārīgos principus pārbaudei pēc pazīmēm. Lai iegūtu derīgu rezultātu 1. tipa testam un *RDE* testam, minimālais izlases lielums ir trīs transportlīdzekļi un maksimālais kumulatīvais izlases lielums ir desmit transportlīdzekļi.

4. tipa un 6. tipa testiem drīkst izmantot vienkāršotu metodi, proti, atlasa trīs transportlīdzekļus un uzskata, ka tests nav izturēts, ja visi trīs transportlīdzekļi to nav izturējuši, un tests ir izturēts, ja visi trīs transportlīdzekļi to ir izturējuši. Ja divi no trim iztur vai neiztur, tipa apstiprinātāja iestāde drīkst izlemt turpināt testus vai novērtēt atbilstību saskaņā ar 6.1. punktu.

Testa rezultātus ar nolietošanas koeficientiem nereizina.

Transportlīdzekļiem, kuriem deklarētās maksimālās *RDE* vērtības, kas norādītas ražotāja *RDE* atbilstības sertifikātā, kā aprakstīts ANO Noteikumu Nr. 168 12. pielikumā, ir zemākas nekā emisiju robežvērtības, kuras noteiktas ANO Noteikumu Nr. 168 6.1. punktā, atbilstību pārbauda, veicot salīdzināšanu ar šīm deklarētajām maksimālajām *RDE* vērtībām. Ja tiek konstatēts, ka izlase neatbilst deklarētajām maksimālajām *RDE* vērtībām, piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde pieprasa ražotājam veikt korektīvas darbības.

Pirms pirmā *ISC* testa veikšanas ražotājs vai citi dalībnieki paziņo piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei par savu nodomu testēt konkrētas transportlīdzekļu saimes atbilstību ekspluatācijā. Kad saņemts šis paziņojums, piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde izveido jaunu statistisko datu mapi, lai attiecībā uz katru šo konkrēto izlases partiju vai partiju kopu apstrādātu rezultātus katrai attiecīgo parametru – transportlīdzekļu saime, emisiju testa tips un piesārņotājs – kombinācijai. Katrai attiecīgajai šo parametru kombinācijai veic atsevišķas statistiskās procedūras.

Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde katrā statistikas datu mapē iekļauj tikai attiecīgās puses iesniegtos rezultātus. Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde reģistrē veikto testu skaitu, izturēto un neizturēto testu skaitu un citus datus, kas nepieciešami statistiskās procedūras nodrošināšanai.

Lai arī konkrētai testa tipa un transportlīdzekļu saimes kombinācijai var vienlaikus uzsākt vairākas statistiskās procedūras, puse drīkst iesniegt testa rezultātus tikai vienai konkrētās testa tipa un transportlīdzekļu saimes kombinācijas statistiskai procedūrai. Ziņojumu par katru testu iesniedz tikai vienu reizi, un sniedz ziņojumus par visiem testiem (derīgi, nederīgi, ir izturēti, nav izturēti utt.).

Katra *ISC* statistiskā procedūra turpinās, līdz tiek sasniegts iznākums, kad saskaņā ar 5.10.5. punktu attiecībā uz izlasi ir pieņemts labvēlīgs vai nelabvēlīgs lēmums. Tomēr, ja pēc statistisko datu mapes izveides 12 mēnešu laikā nav sasniegts iznākums, piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde slēdz šo mapi, ja vien netiek pieņemts lēmums nākamo 6 mēnešu laikā pabeigt testus, kas nepieciešami šīs statistiskās datu mapes noslēgšanai.

5.10.2. *ISC* rezultātu apvienošana

Citu dalībnieku veikto testu rezultātus var apvienot vienā kopīgā statistiskajā procedūrā. Testa rezultātu apvienošanai vajadzīga visu to ieinteresēto pušu rakstiska piekrišana, kuras nodrošina testu rezultātus to apvienojumam, un paziņojums tipa apstiprinātājām iestādēm pirms testēšanas uzsākšanas. Vienu no pusēm ieceļ par grupas vadītāju, un tā ir atbildīga par datu paziņošanu un saziņu ar piešķīrēju tipa apstiprinātāju iestādi.

5.10.3. Atsevišķa testa rezultāts: tests ir izturēts / nav izturēts / nederīgs

ISC emisiju testu uzskata par "izturētu" attiecībā uz vienu vai vairākiem piesārņotājiem, ja emisiju rezultāts ir vienāds ar vai mazāks par emisijas robežvērtību, kas minētā veida testam noteikta ANO Noteikumu Nr. 154 6.3.10. punktā. Testējot transportlīdzekļus papildu kalpošanas laikā, izmanto ilgizturības reizinātāju, lai koriģētu gāzveida piesārņotāju emisiju robežvērtības, kā norādīts šo noteikumu 5.1.1. punktā.

Uzskata, ka viena vai vairāku piesārņotāju *ISC* emisiju tests "nav izturēts", ja emisiju rezultāts ir lielāks par attiecīgo šā tipa testam noteikto emisiju robežvērtību. Katrs neizturēta testa rezultāts par 1 palielina skaitu "f" (skatīt 5.10.5. punktu) dotajam statistiskajam gadījumam.

ISC emisiju testu uzskata par nederīgu, ja netiek ievērotas 5.3. punktā noteiktās prasības testiem. Statistiskajā procedūrā nederīgos testa rezultātus neņem vērā, un testu atkārto ar to pašu transportlīdzekli, lai panāktu derīgu testu.

ISC testa rezultātus iesniedz piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei desmit darbdienu laikā pēc katra testa veikšanas atsevišķam transportlīdzeklim. Testu beigās testa rezultātiem pievieno visaptverošu testa ziņojumu. Rezultātus iekļauj izlasē hronoloģiskā testu veikšanas secībā.

Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde iekļauj visus derīgos emisiju testa rezultātus attiecīgajā uzsāktajā statistiskajā procedūrā, līdz saskaņā ar 5.10.5. punktu tiek sasniegts lēmums "izlase ir izturējusi" vai "izlase nav izturējusi".

5.10.4. Rīcība ar izlecošajām vērtībām

Ja izlases statistiskajā procedūrā parādās izlecoši rezultāti, to dēļ lēmums var būt "nav izturēts" saskaņā turpmāk aprakstīto procedūru.

a) Izlecošās vērtības klasificē kā mērenas, viduvējas vai galējas.

b) Uzskata, ka emisiju testa rezultātam ir mērena izlecošā vērtība, ja tā pārsniedz piemērojamo emisiju robežvērtību ne vairāk kā 1,3 reizes. Mērenu izlecošo vērtību pieskaita tikai neizturēto rezultātu skaitam, kā norādīts turpmāk 5.10.5. punktā.

c) Uzskata, ka emisiju testa rezultātam ir viduvēja izlecošā vērtība, ja tā ir 1,3 vai vairāk reižu lielāka par piemērojamo emisijas robežvērtību. Ja izlasē ir divas šādas izlecošās vērtības, izlase nav izturējusi pārbaudi.

d) Uzskata, ka emisiju testa rezultātam ir galēja izlecošā vērtība, ja tā ir 2,5 vai vairāk reižu lielāka par piemērojamo emisijas robežvērtību. Ja izlasē ir viena šāda izlecošā vērtība, izlase nav izturējusi pārbaudi. Šādā gadījumā transportlīdzekļa reģistrācijas numuru paziņo ražotājam un piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei. Par šādu iespējamību transportlīdzekļa īpašniekus informē pirms testēšanas.

5.10.5. Lēmums par to, vai izlase ir/nav izturējusi pārbaudi

Lai pieņemtu lēmumu par to, vai izlase ir/nav izturējusi pārbaudi, saskaita izturēto testu rezultātus "p" (*passed*) un neizturēto testu rezultātus "f" (*failed*). Attiecīgajā uzsāktajā statistiskajā procedūrā katrs pozitīvs testa rezultāts palielina "p" skaitu par 1, un katrs negatīvs testa rezultāts palielina "f" skaitu par 1.

Iekļaujot derīgus emisijas testa rezultātus uzsāktas statistiskās procedūras gadījumā, tipa apstiprinātāja iestāde veic šādas darbības:

a) atjaunina kumulatīvo izlases lielumu "n" dotajam gadījumam, lai atainotu statistiskajā procedūrā iekļauto derīgo emisiju testu kopējo skaitu;

b) pēc rezultātu izvērtēšanas atjaunina pozitīvo rezultātu skaitu "p" un negatīvo rezultātu skaitu "f";

c) aprēķina viduvējo un galējo izlecošo vērtību skaitu izlasē saskaņā ar 5.10.4. punktu;

d) pārbauda, vai lēmums ir pieņemts saskaņā ar turpmāk sniegto procedūru.

Lēmumu pieņem, ņemot vērā kumulatīvo izlases lielumu "n", izturēto rezultātu "p" un neizturēto rezultātu "f" skaitu, kā arī viduvējo un/vai galējo izlecošo vērtību skaitu izlasē. Pieņemot lēmumu par to, vai *ISC* izlase ir/nav izturējusi pārbaudi, piešķirēja tipa apstiprinātāja iestāde izmanto A4/2. attēlā doto lēmuma pieņemšanas diagrammu. Diagrammās ir norādīts, ka lēmums ir jāpieņem, ņemot vērā kumulatīvo izlases lielumu "n" un neizturēto rezultātu "f" skaitu.

Statistiskajā procedūrā konkrētai transportlīdzekļa saimes, emisiju testa tipa un piesārņotāju kombinācijai ir iespējami divi lēmumi.

Lēmums "izlase ir izturējusi" tiek iegūts, ja saskaņā ar A4/2. attēlā piemērojamo lēmumu pieņemšanas diagrammu attiecībā uz kārtējo kumulatīvo izlases lielumu "n" un neizturēto rezultātu "f" skaitu tiek iegūts lēmums "IR IZTURĒTS".

Lēmumu "izlase nav izturējusi" konkrētajam kumulatīvajam izlases lielumam "n" pieņem, ja izpildās vismaz viens no šiem nosacījumiem:

a) saskaņā ar A4/2. attēlā norādīto lēmumu pieņemšanas diagrammu attiecībā uz attiecīgo kumulatīvo izlases lielumu "n" un neizturēto rezultātu "f" skaitu tiek iegūts rezultāts "NAV IZTURĒTS";

b) ir divi lēmumi "NAV IZTURĒTS" ar viduvējām izlecošajām vērtībām;

c) ir viens lēmums "NAV IZTURĒTS" ar galēju izlecošo vērtību.

Ja lēmums netiek pieņemts, statistisko procedūru nenoslēdz, un tajā turpina iekļaut rezultātus, līdz tiek pieņemts lēmums vai līdz procedūra tiek slēgta saskaņā ar 5.10.1. punktu.

A4/2. attēls

Statistiskās procedūras lēmumu pieņemšanas diagramma transportlīdzekļiem (kur "LNP" nozīmē "lēmums nav pieņemts")

rezultātu "f" (nav izturēts) skaits									
	10								NAV IZTURĒTS
	9							NAV IZTURĒTS	NAV IZTURĒTS
	8						NAV IZTURĒTS	NAV IZTURĒTS	NAV IZTURĒTS
	7					NAV IZTURĒTS	NAV IZTURĒTS	NAV IZTURĒTS	NAV IZTURĒTS
	6				NAV IZTURĒTS	NAV IZTURĒTS	NAV IZTURĒTS	NAV IZTURĒTS	NAV IZTURĒTS
	5			NAV IZTURĒTS	NAV IZTURĒTS	NAV IZTURĒTS	LNP	LNP	IR IZTURĒTS
	4		NAV IZTURĒTS	NAV IZTURĒTS	LNP	LNP	LNP	LNP	IR IZTURĒTS
	3	NAV IZTURĒTS	NAV IZTURĒTS	LNP	LNP	LNP	LNP	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS
	2	LNP	LNP	LNP	LNP	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS
	1	LNP	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS
	0	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS
		3	4	5	6	7	8	9	10
	Kumulatīvais izlases lielums "n"								

6. Atbilstības novērtēšana

6.1. Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde 10 darbdienu laikā pēc izlases *ISC* testēšanas pabeigšanas, kā minēts 5.10.5. punktā, sāk detalizētu izmeklēšanu attiecībā uz ražotāju, lai izlemtu, vai *ISC* saime (vai tās daļa) atbilst *ISC* noteikumiem un vai ir vajadzīgi korektīvie pasākumi. Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde veic detalizētu izmeklēšanu arī attiecībā uz vairākposmu vai speciālajiem transportlīdzekļiem, ja ir vismaz trīs defektīvi transportlīdzekļi ar vienu un to pašu kļūmi vai pieci atzīmēti transportlīdzekļi vienā un tajā pašā *ISC* saimē, kā noteikts 5.10.6. punktā.

6.2. Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde nodrošina, ka ir pieejami pietiekami resursi, lai segtu izmaksas, kas saistītas ar atbilstības novērtēšanu. Neskarot valsts tiesību aktus, šīs izmaksas atgūst no nodevām, ko piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde iekasē no ražotājiem. Ar šīm nodevām sedz atbilstības novērtēšanai nepieciešamo testu un revīziju izmaksas.

6.3. Pēc ražotāja pieprasījuma piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde drīkst paplašināt izmeklēšanu, iekļaujot tā paša ražotāja transportlīdzekļus, kas ir ekspluatācijā un kas pieder pie citām *ISC* saimēm, un kam, iespējams, varētu būt tādi paši defekti.

6.4. Detalizētu izmeklēšanu veic ne ilgāk par 60 darbdienām no dienas, kad piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde ir sākusi izmeklēšanu. Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde drīkst veikt papildu *ISC* testus, lai noteiktu, kāpēc transportlīdzekļi nav izturējuši sākotnējos *ISC* testus. Papildu testus veic līdzīgos apstākļos, kādos veikti sākotnējie *ISC* testi, kas nav izturēti.

Ja piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde to pieprasa, ražotājs sniedz papildu informāciju, lai jo īpaši parādītu iespējamos atteiču iemeslus, kuras saimes daļas varētu būt skartas, vai citas saimes varētu būt skartas, vai arī kāpēc problēma, kas radījusi atteici sākotnējos *ISC* testos, attiecīgā gadījumā neattiecas uz atbilstību ekspluatācijā. Ražotājam tiek sniegta iespēja pierādīt, ka tiek izpildītas atbilstības ekspluatācijā prasības.

6.5. Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde 6.4. punktā noteiktajā termiņā izlemj par atbilstību vai neatbilstību. Neatbilstības gadījumā piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde nosaka korektīvos pasākumus *ISC* saimei saskaņā ar 7. punktu. Tā paziņo tos ražotājam.

7. Korektīvie pasākumi

7.1. Ražotājs izstrādā korektīvo pasākumu plānu un iesniedz to piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei 45 darbdienu laikā pēc 6.5. punktā minētā lēmuma par atbilstību vai neatbilstību. Šo termiņu drīkst pagarināt vēl par 30 darbdienām, ja ražotājs pierāda piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei, ka neatbilstības izmeklēšanai ir vajadzīgs vairāk laika.

7.2. Korektīvie pasākumi, ko pieprasa piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde, ietver pamatoti izstrādātus un nepieciešamus sastāvdaļu un transportlīdzekļu testus, kas veicami, lai apliecinātu korektīvo pasākumu efektivitāti un noturību.

7.3. Ražotājs korektīvo pasākumu plānam piešķir unikālu identifikācijas nosaukumu vai numuru. Korektīvo pasākumu plānā iekļauj vismaz šādus elementus:

a) katra korektīvo pasākumu plānā ietvertā transportlīdzekļa emisiju tipa apraksts;

b) apraksts par īpašiem pārveidojumiem, grozījumiem, remontu, labojumiem, pielāgojumiem vai citām izmaiņām, kuras veicamas, lai transportlīdzeklis būtu atbilstīgs, tostarp īss informācijas un tehnisko pētījumu kopsavilkums, kas apstiprina ražotāja lēmumu attiecībā uz konkrētajiem korektīvajiem pasākumiem, kuri veicami neatbilstības labošanai;

c) tās metodes apraksts, ko ražotājs izmanto, lai informētu transportlīdzekļu īpašniekus par plānotajiem korektīvajiem pasākumiem;

d) attiecīgā gadījumā pareizas apkopes vai ekspluatācijas apraksts, ko ražotājs nosaka par nosacījumu, lai būtu tiesības veikt remontu saskaņā ar korekcijas pasākumu plānu, un paskaidrojums, kāpēc šāds nosacījums ir vajadzīgs;

e) tās procedūras apraksts, kas jāievēro transportlīdzekļu īpašniekiem, lai saņemtu neatbilstības koriģēšanu; aprakstā iekļauj datumu, pēc kura veic korektīvos pasākumus, paredzamo laiku, kurā darbnīca veiks remontu, un vietas, kur to var veikt;

f) transportlīdzekļa īpašniekam nosūtītās informācijas paraugs;

g) īss apraksts par to, kādu sistēmu ražotājs izmanto, lai nodrošinātu korektīvo darbību veikšanai nepieciešamo sastāvdaļu vai sistēmu pienācīgu piegādi, tostarp informācija par to, kad būs pieejama korektīvo pasākumu sākšanai nepieciešamo sastāvdaļu, programmatūras vai sistēmu pienācīga piegāde;

h) remontdarbnīcām, kas veiks remontu, nosūtāmo instrukciju piemērs;

i) apraksts par ieteikto korektīvo pasākumu ietekmi uz emisijām, degvielas patēriņu, braukšanas īpašībām un drošību attiecībā uz katra transportlīdzekļa emisijas tipu, kas ietverts korektīvo pasākumu plānā, kopā ar pamatojošiem datiem un tehniskajiem pētījumiem;

j) ja korektīvo pasākumu plāns ietver atsaukšanu, piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei iesniedz remonta dokumentēšanas metodes aprakstu. Ja izmanto marķējumu, iesniedz arī tā paraugu.

Attiecībā uz d) apakšpunktu ražotājs drīkst nepiemērot nekādus apkopes vai ekspluatācijas nosacījumus, kas nav pierādāmi saistīti ar neatbilstību un korektīvajiem pasākumiem.

7.4. Remontu veic ātri, saprātīgos termiņos pēc tam, kad ražotājs ir saņēmis transportlīdzekli remontam. Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde 15 darbdienu laikā pēc piedāvātā korektīvo pasākumu plāna saņemšanas to vai nu apstiprina, vai pieprasa jaunu plānu saskaņā ar 7.5. punktu.

7.5. Ja piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde neapstiprina korektīvo pasākumu plānu, ražotājs izstrādā jaunu plānu un iesniedz to piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei 20 darbdienu laikā pēc piešķīrējas tipa apstiprinātājas iestādes lēmuma paziņošanas.

7.6. Ja piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde neapstiprina otro ražotāja iesniegto plānu, tā veic visus pienācīgos atbilstības atjaunošanas pasākumus, tostarp tipa apstiprinājuma anulēšanu, ja tas ir nepieciešams.

7.7. Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde piecu darbdienu laikā paziņo savu lēmumu par korektīviem pasākumiem attiecīgajām Nolīguma pusēm.

7.8. Korektīvos pasākumus piemēro visiem *ISC* saimes (vai citu attiecīgo saimju, kuras ražotājs identificējis saskaņā ar 6.2. punktu) transportlīdzekļiem, kurus varētu būt skāris tas pats defekts. Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde izlemj, vai ir nepieciešams grozīt tipa apstiprinājumu.

7.9. Ražotāja pienākums ir izpildīt apstiprināto korektīvo pasākumu plānu visās attiecīgajās Nolīguma pusēs un reģistrēt visus transportlīdzekļus, kas izņemti no tirgus vai atsaukti un ir remontēti, un darbnīcas, kas veikušas remontu.

7.10. Ražotājs saglabā skarto transportlīdzekļu pircējiem saistībā ar korektīvo pasākumu plānu nosūtītā paziņojuma kopiju. Ražotājs saglabā pierakstus arī par atsaukšanas kampaņu, tostarp par skarto transportlīdzekļu kopējo skaitu katrā Nolīguma pusē un kopējo jau atsaukto transportlīdzekļu skaitu katrā Nolīguma pusē kopā ar skaidrojumu par jebkādiem korektīvo pasākumu piemērošanas kavējumiem. Ražotājs minētos pierakstus par atsaukšanas kampaņu reizi divos mēnešos iesniedz piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei un katras Nolīguma puses tipa apstiprinātājām iestādēm.

7.11. Nolīguma puses veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka apstiprinātais korektīvo pasākumu plāns tiek divu gadu laikā piemērots vismaz 90 % no skartajiem transportlīdzekļiem, kas reģistrēti to teritorijā.

7.12. Sertifikātā, kuru iesniedz transportlīdzekļa īpašniekam un kurā norāda korektīvo pasākumu kampaņas numuru, ieraksta veikto remontu vai pārveidojumu, vai jauna aprīkojuma pievienošanu.

8. Ikgadējais ziņojums, ko gatavo tipa apstiprinātāja iestāde, kas piešķir tipa apstiprinājumu

Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde publiski pieejamā tīmekļa vietnē bez maksas un bez vajadzības lietotājam atklāt savu identitāti vai pierakstīties, vēlākais, līdz katra gada 31. martam dara pieejamu ziņojumu, kurā izklāstīti visu iepriekšējā gadā pabeigto *ISC* izmeklēšanu rezultāti. Gadījumā, ja līdz minētajam datumam kādas iepriekšējā gada *ISC* izmeklēšanas vēl nav pabeigtas, par tām ziņojumu sniedz, tiklīdz izmeklēšana ir pabeigta. Ziņojumā iekļauj vismaz 4. papildinājumā uzskaitītos elementus.

4. pielikums – 1. papildinājums

Transportlīdzekļu atlases kritēriji un lēmums par pārbaudi neizturējušiem transportlīdzekļiem

Lai *ISC* testēšanai atlasītu pienācīgi uzturētus un izmantotus transportlīdzekļus, veic transportlīdzekļu apsekojumu. Transportlīdzekļus, uz kuriem attiecināms viens vai vairāki no turpmāk uzskaitītajiem izslēgšanas kritērijiem, izslēdz no testēšanas vai arī tos saremontē un tad atlasa.

Transportlīdzekļu atlase emisiju atbilstības ekspluatācijā testēšanai			
			Konfidenciāli
Datums:			*x*
Pārbaudītāja vārds, uzvārds:			*x*
Testa vieta:			*x*
Reģistrācijas valsts:		*x*	
	x = izslēgšanas kritēriji	*X = pārbaudīts un ziņots*	
Transportlīdzekļa parametri			
Reģistrācijas numura zīme:		*x*	*x*
Transportlīdzekļa nobraukums un vecums: *Transportlīdzeklim jāatbilst šo noteikumu 9. punkta noteikumiem attiecībā uz nobraukumu un vecumu, pretējā gadījumā to nedrīkst atlasīt.* *Transportlīdzekļa vecumu skaita no pirmās reģistrācijas datuma*	*x*		
Pirmās reģistrācijas datums:		x	
VIN:		*x*	x
Emisiju klase un raksturojums:		*x*	
Reģistrācijas valsts: *Transportlīdzeklim jābūt reģistrētam Nolīguma pusē.*	*x*	*x*	
Modelis:		*x*	
Motora kods:		*x*	
Motora tilpums (l):		*x*	
Motora jauda (KW):		*x*	
Pārnesumkārbas tips (automātiskā/manuālā):		*x*	
*Dzenošā ass (*FWD/AWD/RWD*):*		*x*	
Riepu izmērs (priekšējās un aizmugurējās, ja atšķiras):		*x*	
Vai transportlīdzeklis ir iesaistīts atsaukšanas vai remonta kampaņā? *Ja "jā", kādā? Vai kampaņas remontdarbi jau ir veikti?* *Remontdarbiem jābūt veiktiem pirms* ISC *testēšanas sākšanas*	*x*	*x*	

Transportlīdzekļu atlase emisiju atbilstības ekspluatācijā testēšanai			
Transportlīdzekļa īpašnieka iztaujāšana (īpašniekam uzdod tikai galvenos jautājumus, un viņam nav jāzina par atbilžu saistību)			
Īpašnieka vārds, uzvārds (pieejams tikai akreditētai inspicēšanas struktūrai vai laboratorijai / tehniskajam dienestam)			x
Kontaktinformācija (adrese/telefons) (pieejama tikai akreditētai inspicēšanas struktūrai vai laboratorijai / tehniskajam dienestam)			x
Cik īpašnieku transportlīdzeklim ir bijis?		*x*	
Vai ir bijuši gadījumi, kad odometrs nedarbojas? Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt.	*x*		
Vai transportlīdzeklis ir lietots kādam no minētajiem mērķiem?			
Vai automašīna izmantota ekspozīcijas zālēs?		*x*	
Kā taksometrs?		*x*	
Kā piegādes transportlīdzeklis?		*x*	
Sacensībās/motosportā?	*x*		
Kā nomas automobilis?		*x*	
Vai ar transportlīdzekli ir pārvadātas smagas kravas, kas pārsniedz ražotāja specifikācijas? Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt.	*x*		
Vai ir bijuši nopietni transportlīdzekļa vai motora remontdarbi?		*x*	
Vai ir bijuši nopietni nesankcionēti transportlīdzekļa vai motora remontdarbi? Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt.	*x*		
Vai ir veikta neatļauta jaudas palielināšana/regulēšana? Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt.	*x*		
Vai ir veikta kādas emisiju pēcapstrādes un/vai padeves sistēmas detaļas nomaiņa? Vai ir izmantotas oriģinālas daļas? Ja nav izmantotas oriģinālās daļas, transportlīdzekli nevar atlasīt.	*x*	*x*	
Vai kāda emisiju pēcapstrādes sistēmas detaļa ir pastāvīgi noņemta? Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt.	*x*		
Vai ir bijušas uzstādītas kādas neatļautas ierīces (karbamīda pretdarbības viela, emulators utt.)? Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt.	*x*		
Vai transportlīdzeklis ir bijis iesaistīts smagā negadījumā? Sniegt bojājumu un veikto remontdarbu sarakstu		*x*	
Vai automobilim iepriekš ir lietota nepareiza tipa degviela (t. i., benzīns dīzeļdegvielas vietā)? Vai automobilis ticis darbināts ar komerciāli nepieejamu degvielu (melnā tirgus vai sajaukta degviela)? Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt.	*x*		

Transportlīdzekļu atlase emisiju atbilstības ekspluatācijā testēšanai			
Vai pēdējā mēneša laikā automobilī un tā tuvumā esat lietojis gaisa atsvaidzinātāju, salona izsmidzinātāju, bremžu tīrītāju vai citu līdzekli, kas ir augstu ogļhidrātu emisijas avots? *Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt iztvaikošanas emisiju testēšanai.*	*x*		
Vai pēdējo trīs mēnešu laikā transportlīdzeklī vai ārpus tā ir bijusi benzīna noplūde? *Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt iztvaikošanas emisiju testēšanai.*	*x*		
Vai pēdējo 12 mēnešu laikā kāds ir smēķējis automobiļa salonā? *Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt iztvaikošanas emisiju testēšanai.*	*x*		
Vai automobilim ir lietoti pretkorozijas aizsardzības līdzekļi, uzlīmes, gruntējums vai kāds cits līdzeklis, kas ir iespējamais viegli gaistošu savienojumu avots? *Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt iztvaikošanas emisiju testēšanai.*	*x*		
Vai automobilis ir ticis pārkrāsots? *Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt iztvaikošanas emisiju testēšanai.*	*x*		
Kur jūsu transportlīdzeklis ir izmantots visbiežāk?			
% uz automaģistrāles		*x*	
% uz lauku ceļiem		*x*	
% pilsētā		*x*	
Vai ar transportlīdzekli valstī, kas nav Nolīguma puse, ir braukts vairāk par 10 % no braukšanas laika? *Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt.*	*x*	—	
Kurā valstī pēdējās divas reizes tika veikta degvielas uzpildīšana? *Ja pēdējās divas reizes degviela transportlīdzeklī uzpildīta valstī, kas nepiemēro atbilstošus degvielas standartus, transportlīdzekli nevar atlasīt.*	*x*		
Vai ir tikušas lietotas ražotāja neapstiprinātas degvielas piedevas? *Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt.*	*x*		
Vai transportlīdzekļa tehniskās apkopes un ekspluatācija veikta saskaņā ar ražotāja norādījumiem? *Ja "nē", transportlīdzekli nevar atlasīt.*	*x*		
Pilna tehnisko apkopju un remontdarbu vēsture, tostarp atkārtoti veiktie darbi *Ja netiek iesniegta pilna dokumentācija, transportlīdzekli nevar atlasīt.*	*x*		
	Transportlīdzekļa pārbaude un uzturēšana	*X = izslēgšanas kritēriji/* *F = defektīvs transportlīdzeklis*	*X = pārbaudīts un ziņots*
1	*Degvielas tvertnes līmenis (pilna/tukša)* Vai deg degvielas līmeņa indikatora lampiņa? *Ja deg, pirms testēšanas uzpilda degvielu.*		*x*

Transportlīdzekļu atlase emisiju atbilstības ekspluatācijā testēšanai				
2	*Vai uz mērinstrumentu paneļa deg kādas brīdinājuma lampiņas, kas norāda uz transportlīdzekļa vai izplūdes pēcapstrādes sistēmas nepareizu darbību, kuru nevar novērst ar parasto apkopi? (Darbības traucējuma indikatorlampiņa, motora apkopes lampiņa utt.?)* *Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt.*	*x*		
3	*Vai pēc motora iedarbināšanas deg SCR lampiņa?* *Ja "jā", pirms transportlīdzekļa testēšana jāuzpilda AdBlue vai jāveic remonts.*	*x*		
4	*Izplūdes sistēmas vizuāla pārbaude* Pārbauda, vai posmā starp izplūdes kolektoru un izpūtēja galu nav noplūdes. Pamanāmu problēmu vai testa neizturēšanas gadījumā pārbaudiet un dokumentējiet (ar fotoattēliem) *Ja ir bojājumi vai noplūdes, transportlīdzekli deklarē kā defektīvu.*	*F*		
5	*Ar izplūdes gāzēm saistītas sastāvdaļas* Pamanāmu problēmu vai testa neizturēšanas gadījumā pārbauda un dokumentē (ar fotoattēliem) visas ar emisijām saistītās sastāvdaļas, vai tās nav bojātas. *Ja ir bojājumi, transportlīdzekli deklarē kā defektīvu.*	*F*		
6	*Iztvaikošanas sistēma* Paaugstina spiedienu degvielas sistēmā (no tilpnes puses), nemainīgā apkārtējās vides temperatūrā pārbauda, vai nav noplūdes, veic *FID* smaržas testu ap transportlīdzekli un tā iekšpusē. *Ja* FID *smaržas tests nav izturēts, transportlīdzekli deklarē kā defektīvu.*	*F*		
7	*Degvielas paraugs* Neizturēšanas gadījumā no degvielas tvertnes paņem degvielas paraugu.			*x*
8	*Gaisa filtrs un eļļas filtrs* Pārbauda, vai nav piesārņots vai bojāts, un nomaina, ja ir bojāts vai stipri piesārņots vai ja līdz nākamajai ieteicamajai nomaiņai ir palikuši nenobraukti mazāk par 800 km.			*x*
9	*Logu tīrīšanas šķidrums (tikai iztvaikošanas testam)* Logu tīrīšanas šķidrumu nolej un tvertnē iepilda karstu ūdeni.			*x*
10	*Riteņi (priekšējie/aizmugurējie)* Pārbauda, vai riteņi brīvi griežas vai arī ir bloķēti ar bremzēm. *Ja "nē", transportlīdzekli nevar atlasīt.*	*x*		
11	*Riepas (tikai iztvaikošanas testam)* Izņem rezerves riepu, nomaina uz stabilizētām riepām, ja riepas mainītas mazāk kā pirms 15 000 km. Izmanto tikai vasaras vai vissezonas riepas.			*x*
12	*Dzensiksnas un dzesētāja pārsegs* *Ja ir bojājumi, transportlīdzekli deklarē kā defektīvu. Dokumentē ar fotoattēliem.*	*F*		

Transportlīdzekļu atlase emisiju atbilstības ekspluatācijā testēšanai				
13	*Pārbauda šķidrumu līmeni* Pārbauda maksimālo un minimālo līmeni (motoreļļa, dzesēšanas šķidrums) / papildina, ja ir zemāks par minimālo.			*x*
14	*Uzpildes atveres atvāžamais vāciņš (tikai iztvaikošanas testiem)* Pārbauda, vai atvāžamā vāciņa pārplūdes kontūrā nav nekādu atlieku, vai arī izskalo šļūteni ar karstu ūdeni.			*x*
15	*Vakuuma šļūtenes un elektrības vadojums* Pārbauda to veselumu. *Ja ir bojājumi, transportlīdzekli deklarē kā defektīvu. Dokumentē ar fotoattēliem.*	*F*		
16	*Iesmidzināšanas vārsti / kabeļi* Pārbauda visus kabeļus un degvielas padeves līnijas. *Ja ir bojājumi, transportlīdzekli deklarē kā defektīvu. Dokumentē ar fotoattēliem.*	*F*		
17	*Aizdedzes kabelis (benzīns)* Pārbauda aizdedzes sveces, kabeļus utt. Ja bojāti, nomaina.			*x*
18	EGR *un katalizators, daļiņu filtrs* Pārbauda visus kabeļus, vadus un devējus. *Ja ir veikta neatļauta iejaukšanās, transportlīdzekli nevar atlasīt.* *Ja ir bojājumi, transportlīdzekli deklarē kā defektīvu. Dokumentē ar fotoattēliem.*	*x/F*		
19	*Drošības stāvoklis* Pārbauda riepas, transportlīdzekļa virsbūvi, elektrības un bremžu sistēmu, lai pārliecinātos, ka tie atbilst drošības nosacījumiem, lai veiktu testu, un atbilst ceļu satiksmes noteikumiem. *Ja "nē", transportlīdzekli nevar atlasīt.*	*x*		
20	*Puspiekabe* Vai ir elektrības kabeļi puspiekabes pievienošanai, ja tie nepieciešami?			*x*
21	*Aerodinamiskie pārveidojumi* Pārliecinās, vai pēc laišanas tirgū transportlīdzeklim nav veikti aerodinamiskie pārveidojumi, kurus nevar pirms testēšanas noņemt (jumta kastes, kravas statņi, spoileri utt.), un vai netrūkst standarta aerodinamisko sastāvdaļu (priekšējie deflektori, difuzori, sadalītāji utt.). *Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt. Dokumentē ar fotoattēliem.*	*x*		
22	*Pārbauda, vai līdz nākamajai plānotajai tehniskajai apkopei atlikuši mazāk nekā 800 km; ja "jā" – veic apkopi.*			*x*
23	*Visas pārbaudes, kurām vajadzīgs savienojuma ar* OBD *jāveic pirms un/vai pēc testēšanas beigām.*			
24	*Spēka pārvada vadības moduļa kalibrācijas daļas numurs un kontrolsumma.*			*x*

Transportlīdzekļu atlase emisiju atbilstības ekspluatācijā testēšanai				
25	OBD *diagnostika (pirms vai pēc emisiju testa)* Nolasa diagnostikas traucējumu kodus un izdrukā kļūdu žurnālu.			*x*
26	OBD *apkopes režīma 09 pieprasījums (pirms vai pēc emisiju testa)* Nolasa apkopes režīmu 09. Reģistrē informāciju.			*x*
27	OBD *režīms 7 (pirms vai pēc emisiju testa)* Nolasa apkopes režīmu 07. Reģistrē informāciju.			*x*
	Piezīmes par: remontdarbiem / sastāvdaļu nomaiņu / daļu numuriem			

4. pielikums – 2. papildinājums

Noteikumi 4. tipa testu veikšanai atbilstības ekspluatācijā pārbaudes laikā

Atbilstības ekspluatācijā vajadzībām 4. tipa testus veic saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 154 C3. pielikumu, ievērojot šādus izņēmumus:

a) 4. tipa testu veic vismaz 12 mēnešus veciem transportlīdzekļiem;

b) uzskata, ka izgarojumu uztvērējkārba ir vecināta un tāpēc nav jāveic tās vecināšanas procedūra stendā;

c) izgarojumu uztvērējkārbu piepilda ārpus transportlīdzekļa saskaņā ar procedūru, kas šajā nolūkā ir aprakstīta ANO Noteikumu Nr. 154 C3. pielikumā, un to noņem un uzstāda uz transportlīdzekļa, ievērojot ražotāja remontdarbu instrukcijas. *FID* smaržas testu (ar rezultātiem, kas mazāki par 100 ppm 20 °C temperatūrā) veic iespējami tuvāk izgarojumu uztvērējkārbai pirms un pēc piepildīšanas, lai apstiprinātu, ka tā ir uzstādīta pareizi;

d) tvertni uzskata par vecinātu, un tāpēc, aprēķinot 4. tipa testa rezultātus, caurlaidības koeficients nav jāpieskaita.

4. pielikums – 3. papildinājums

***ISC* ziņojums**

Detalizētajā *ISC* ziņojumā iekļaujama turpmāk norādītā informācija.

1. Testa datums.

2. *ISC* ziņojuma unikālais numurs.

3. Pilnvarotā pārstāvja apstiprinājuma datums.

4. Datums, kad nosūtīts *GTAA*

5. Ražotāja nosaukums un adrese.

6. Atbildīgās testēšanas laboratorijas nosaukums, adrese, tālruņa un faksa numurs un e-pasta adrese.

7. Testa plānā iekļauto transportlīdzekļu modeļa(-u) nosaukums(-i).

8. Attiecīgā gadījumā to transportlīdzekļu tipu saraksts, kurus aptver ražotāja informācija, t. i., ekspluatācijas saime attiecībā uz izpūtēja emisijām.

9. Uz šiem saimes transportlīdzekļu tipiem attiecināmie tipa apstiprinājuma numuri, tostarp attiecīgā gadījumā iekļaujot visu paplašinājumu un ekspluatācijas laikā veikto remontu/atsaukumu (atkārtotu remontu) numurus.

10. Detalizēta informācija par to transportlīdzekļu tipa apstiprinājumu paplašinājumiem, ekspluatācijas laikā veiktajiem remontiem/atsaukumiem, kurus aptver ražotāja informācija (ja to pieprasa tipa apstiprinātāja iestāde).

11. Informācijas savākšanas laikposms.

12. *ISC* pārbaudes procedūra, tai skaitā attiecīgā gadījumā:

    a) transportlīdzekļa iegūšanas metode;

    b) transportlīdzekļa atlases un noraidīšanas kritēriji (tostarp atbildes uz 1. papildinājuma tabulas jautājumiem, ieskaitot fotoattēlus);

    c) programmai izmantotie testu veidi un procedūras;

    d) ģeogrāfiskais(-ie) apgabals(-i), kurā(-os) ražotājs ir ievācis informāciju;

    e) izlases partijas numurs un izmantotais izlases plāns.

13. *ISC* procedūras rezultāti, tostarp:

    a) programmā ietverto transportlīdzekļu identifikācija (testēts vai nav testēts). Identifikācijā ietver 1. papildinājumā sniegto tabulu bez konfidenciālajām pozīcijām;

    b) testa dati attiecībā uz izpūtēja emisijām:

        — testā izmantotās degvielas apraksts (piemēram, testa standartdegviela vai tirgus degviela),

        — testa apstākļi (temperatūra, mitrums, dinamometra inerces svars),

        — dinamometra iestatījumi (piemēram, ceļa slodze, jaudas iestatījumi),

        — testa rezultāti un “ir izturēts” / “nav izturēts” aprēķini;

c) testa dati attiecībā uz iztvaikošanas emisijām:

— testā izmantotās degvielas apraksts (piemēram, testa standartdegviela vai tirgus degviela),

— testa apstākļi (temperatūra, mitrums, dinamometra inerces svars),

— dinamometra iestatījumi (piemēram, ceļa slodze, jaudas iestatījumi),

— testa rezultāti un “ir izturēts” / “nav izturēts” aprēķini.

4. pielikums – 4. papildinājums

Piešķīrējas tipa apstiprinātājas iestādes ikgadējais *ISC* ziņojums

Nosaukums

A. Īss pārskats un galvenie secinājumi

B. Ražotāja iepriekšējā gadā veiktās *ISC* darbības:

1) informācija, ko apkopo ražotājs

2) *ISC* testi (tostarp testēto saimju plānošana un atlase un testu galīgie rezultāti)

C. Citu dalībnieku iepriekšējā gadā veiktās *ISC* darbības:

3) informācijas vākšana un riska novērtējums

4) *ISC* testi (tostarp testēto saimju plānošana un atlase un testu galīgie rezultāti)

D. Piešķīrējas tipa apstiprinātājas iestādes iepriekšējā gadā veiktās *ISC* darbības:

5) informācijas vākšana un riska novērtējums

6) *ISC* testi (tostarp testēto saimju plānošana un atlase un testu galīgie rezultāti)

7) detalizētas izmeklēšanas

8) korektīvie pasākumi

E. Sagaidāmā jebkādu *ISC* korektīvo pasākumu izraisīta emisiju samazinājuma novērtējums

F. Gūtā pieredze (tostarp attiecībā uz izmantoto instrumentu veiktspēju)

G. Ziņojums par citiem nederīgiem testiem

4. pielikums – 5. papildinājums

Pārredzamības saraksti

1. tabula

Pārredzamības saraksts Nr. 1

ID	Ievaddati	Datu veids	Mērvienība	Apraksts
1	Emisiju TA numurs	Teksts	--	Apstiprinājuma numurs atbilstīgi ANO Noteikumiem Nr. 154; Apstiprinājuma numurs atbilstīgi ANO Noteikumiem Nr. 168 par *RDE* (ja attiecināms)
1a	Emisiju tipa apstiprinājuma datums	Datums	--	Emisiju tipa apstiprinājuma datums
2	Interpolācijas saimes *ID* (*IP ID*)	Teksts	--	Kā paziņots ANO Noteikumu Nr. 154 A2. pielikuma tipa apstiprinājuma paziņojuma papildinājuma 0.1. pozīcijā: "Interpolācijas saimes identifikators", kā definēts minēto noteikumu 6.2.1. punktā
5	*ATCT* saimes *ID*	Teksts	--	Kā paziņots ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 0.2.3.2. punktā
7	Transportlīdzekļa H vērtības *RL* saimes *ID* vai *RM* saimes *ID*	Teksts	--	Kā paziņots ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 0.2.3.4.1. punktā attiecībā uz *RL* un 0.2.3.5. punktā attiecībā uz *RM*
7a	Transportlīdzekļa L vērtības *RL* saimes *ID* (attiecīgā gadījumā)	Teksts	--	Kā paziņots ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 0.2.3.4.2. punktā
7b	Transportlīdzekļa M vērtības *RL* saimes *ID* (attiecīgā gadījumā)	Teksts	--	Kā paziņots ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 1. papildinājuma 1.4.2. punktā Ceļa slodzes parametri
13	Saimes transportlīdzekļa dzenošie riteņi	Uzskaitījums (priekšējie, aizmugurējie, četru riteņu piedziņa)	--	ANO Noteikumu Nr. 154 A2. pielikumā iekļautā papildinājuma 1.7. punkts
14	Šasijas dinamometra konfigurācija TA testa laikā	Uzskaitījums (vienass, divasu)	--	Kā ANO Noteikumu Nr. 154 B6. pielikuma 2.4.2.4. punktā
18	Autovadītāja izvēles režīms(-i), ko izmanto TA testu laikā (pilnībā *ICE*) vai uzlādi noturoša testa gadījumā (*NOVC-HEV*, *OVC-HEV*, *NOVC-FCHV*)	Iespējamie formāti: pdf, jpg. Datnes nosaukumam jābūt *UUID*, kas ir unikāls paketē.	--	Norāda un apraksta režīmu(-us), kas izmantots(-i) tipa apstiprinājumā. Dominējoša režīma gadījumos būs tikai viens ieraksts. Alternatīvi ir jāapraksta vislabvēlīgākā un visnelabvēlīgākā gadījuma režīmi. To režīmu apraksts, kuri jāizmanto TA testiem, kā noteikts ANO Noteikumu Nr. 154 B6. pielikuma 2.6.6. punktā.
19	Autovadītāja izvēles režīms(-i), ko izmanto TA testu laikā akumulēto enerģiju patērējošā testā (*OVC-HEV*)	Iespējamie formāti: pdf, jpg. Datnes nosaukumam jābūt *UUID*, kas ir unikāls paketē.	--	Norāda un apraksta režīmu(-us), kas izmantots(-i) tipa apstiprinājumā. Dominējoša režīma gadījumos būs tikai viens ieraksts. Alternatīvi ir jāapraksta vislabvēlīgākā un visnelabvēlīgākā gadījuma režīmi. To režīmu apraksts, kuri jāizmanto TA testiem, kā noteikts ANO Noteikumu Nr. 154 B8. pielikuma 3.2.3. punktā.

ID	Ievaddati	Datu veids	Mērvienība	Apraksts
20	Motora brīvgaitas apgriezieni transportlīdzekļiem ar manuālo pārnesumkārbu, degviela 1, degviela 2 (attiecīgā gadījumā)	Skaits	apgr./min.	ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 3.2.1.6. punkts
21	Pārnesumu skaits transportlīdzekļiem ar manuālu pārnesumkārbu	Skaits	--	ANO Noteikumu Nr. 154 A2. pielikumā iekļautā papildinājuma 1.13.2. punkts
23	Testa transportlīdzekļa priekšējo/aizmugurējo/ vidējo riepu izmēri transportlīdzekļiem ar manuālu pārnesumkārbu	Teksts	--	ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 1. papildinājuma 1.1.8. punkts Priekšējo riteņu izmēriem izmanto "1", aizmugurējo riteņu izmēriem izmanto "2", vidējo riteņu izmēriem izmanto "3" (attiecīgā gadījumā)
24 + 25	Pilnas slodzes jaudas līkne ar papildu drošības pielaidi (*ASM*) transportlīdzekļiem ar manuālu pārnesumkārbu, degviela 1, degviela 2 (attiecīgā gadījumā)	Tabulas vērtības	apgr./min pret kW pret %	Pilnas slodzes jaudas līkne visā motora apgriezienu diapazonā no n_{idle} līdz n_{rated} vai n_{max}, vai ndv(ngv_{max}) × v_{max}, izvēloties lielāko vērtību, kopā ar *ASM* (ja izmanto pārnesumu pārslēgšanas aprēķinā) no ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 1. papildinājuma 1.2.4. punkta Tabulas vērtību piemēri ir atrodami ANO EEK Noteikumu Nr. 154 B2. pielikuma A2/1. tabulā.
26	Papildu informācija pārnesumu pārslēgšanas aprēķināšanai transportlīdzekļiem ar manuālu pārnesumkārbu, degviela 1, degviela 2 (attiecīgā gadījumā)	Sk. tabulu piemērā	Sk. tabulu piemērā	ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 1. papildinājuma 1.2.4. punkts
29	*ATCT FCF* degviela 1, degviela 2 (attiecīgā gadījumā)	Skaits	--	Viena vērtība katrai degvielai divu degvielu un maināmas degvielas transportlīdzekļa gadījumā. Degvielu 1 vienmēr saskaņo ar tās *ATCT FCF*, un degvielu 2 saskaņo ar tās *ATCT FCF*. Kā definēts ANO Noteikumu Nr. 154 B6.a pielikuma 3.8.1. punktā.
30a	Pieskaitāmais(-ie) Ki koeficients(-i) ar periodiski reģenerējamām sistēmām aprīkotiem transportlīdzekļiem	Tabulas vērtības	g/km attiecībā uz CO_2, mg/km attiecībā uz visu pārējo	Tabula, kurā noteiktas vērtības attiecībā uz CO, NO_X, PM, *THC* (mg/km) un CO_2 (g/km). Tukša, ja doti piereizināmie Ki koeficienti vai transportlīdzekļiem, kam nav periodiski reģenerējamu sistēmu. ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 1. papildinājuma 2.1.1.1.1. punkts attiecībā uz piesārņotājiem un 2.1.1.2.1. punkts – CO_2.
30b	Piereizināmais(-ie) Ki koeficients(-i) ar periodiski reģenerējamām sistēmām aprīkotiem transportlīdzekļiem	Tabulas vērtības	nav mērvienību	Tabula, kurā noteiktas vērtības attiecībā uz CO, NO_X, PM, *THC* un CO_2. Tukša, ja doti pieskaitāmie Ki koeficienti vai transportlīdzekļiem, kam nav periodiski reģenerējamu sistēmu. ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 1. papildinājuma 2.1.1.1.1. punkts attiecībā uz piesārņotājiem un 2.1.1.2.1. punkts – CO_2.

ID	Ievaddati	Datu veids	Mērvienība	Apraksts
31a	Pieskaitāmie nolietošanas koeficienti (*DF*), degviela 1, degviela 2 (attiecīgā gadījumā)	Tabulas vērtības	(mg/km, izņemot *PN*, kas ir #/km	Tabula, kurā noteikti nolietošanas koeficienti katram piesārņotājam. 1. CO, *PM*, *PN*, NO_X, *NMHC* un *THC* vienas degvielas ar benzīnu darbināmiem transportlīdzekļiem un visiem divu degvielu un maināmas degvielas transportlīdzekļiem. 2. CO, NO_X, *NMHC* un *THC* vienas degvielas ar *LPG* un *NG* darbināmiem transportlīdzekļiem. 3. NO_X vienas degvielas ar H_2 darbināmiem transportlīdzekļiem. 4. NO_X, *THC*+NO_X, CO, *PM* un *PN* visiem dīzeļdegvielas transportlīdzekļiem. 5. Tukša, ja sniegti piereizināmie *DF* koeficienti. ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 1. papildinājuma 2.1.1.1.1. punkts
31b	Piereizināmie nolietošanas koeficienti (*DF*), degviela 1, degviela 2 (attiecīgā gadījumā)	Tabulas vērtības	nav mērvienību	Tabula, kurā noteikti nolietošanas koeficienti katram piesārņotājam. 1. CO, *PM*, *PN*, NO_X, *NMHC* un *THC* vienas degvielas ar benzīnu darbināmiem transportlīdzekļiem un visiem divu degvielu un maināmas degvielas transportlīdzekļiem. 2. CO, NO_X, *NMHC* un *THC* vienas degvielas ar *LPG* un *NG* darbināmiem transportlīdzekļiem. 3. NO_X vienas degvielas ar H_2 darbināmiem transportlīdzekļiem. 4. NO_X, *THC*+NO_X, CO, *PM* un *PN* visiem dīzeļdegvielas transportlīdzekļiem. 5. Tukša, ja sniegti pieskaitāmie *DF* koeficienti. ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 1. papildinājuma 2.1.1.1.1. punkts
32	Akumulatoru baterijas spriegums visām *REESS*	Skaitlis	V	Kā definēts ANO Noteikumu Nr. 154 B6. pielikuma 2. papildinājuma 4.1. punktā (DIN EN 60050-482)
33	K korekcijas koeficients tikai *NOVC* un *OVC-HEV*	Tabula	(g/km)/(Wh/km)	Neobligāti attiecībā uz *NOVC* un *OVC-HEV CS* CO_2 emisiju korekcija, kā definēts ANO Noteikumu Nr. 154 B8. pielikuma 2. papildinājuma 2. punktā
42	Reģenerācijas atpazīšana	Dokuments pdf vai jpg Datnes nosaukumam jābūt *UUID*, kas ir unikāls paketē.		Transportlīdzekļa ražotāja sniegts apraksts par to, kā atpazīt, vai testa laikā notikusi reģenerācija
43	Reģenerācijas pabeigšana	Dokuments pdf vai jpg Datnes nosaukumam jābūt *UUID*, kas ir unikāls paketē.	—	Reģenerācijas pabeigšanas procedūras apraksts

ID	Ievaddati	Datu veids	Mērvienība	Apraksts
44a	Pārejas cikla indeksa numurs attiecībā uz *VL*	Skaitlis	—	Tikai *OVC-HEV* transportlīdzekļiem. Veikto *CD* testu skaits līdz apstāšanās kritēriju sasniegšanai. ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 1. papildinājuma 2.1.1.4.1.4. punkts
49	Spēkiekārtas veids	Uzskaitījums – pilnībā *ICE*, *OVC-HEV*, *NOVC-HEV*	--	Spēkiekārtas veids, kā definēts ANO Noteikumu Nr. 168 par RDE 6.3.1.2. punkta a) apakšpunktā.
50	Aizdedzes veids	Uzskaitījums Dzirksteļaizdedze, kompresijaizdedze	--	Aizdedzes veids, kā paziņots ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 3.2.1.1. punktā
51	Degvielas darbības režīms	Uzskaitījums (viena degviela, divas degvielas, maināma degviela)	--	Transportlīdzekļa degvielas veids, kā paziņots ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 3.2.2.4. punktā.
52	Degvielas tips, degviela 1, degviela 2 (attiecīgā gadījumā)	Uzskaitījums (benzīns, dīzeļdegviela, *LPG*, NG/biometāns, etanols (E85), ūdeņradis).	--	Degvielas veids, kā paziņots ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 3.2.2.1. punktā. Divu degvielu un maināmas degvielas transportlīdzekļa gadījumā norāda abas degvielas.
53	Pārnesumkārbas veids	Uzskaitījums (manuālā, automātiskā, *CVT*)	--	Pārnesumkārbas veids, kā paziņots ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 4.5.1. punktā
54	Motora darba tilpums	Skaitlis	cm^3	Motora darba tilpums, kā paziņots ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 3.2.1.3. punktā
55	Motora degvielas padeves metode, degviela 1, degviela 2 (attiecīgā gadījumā)	Uzskaitījums – tieša / netieša / tieša un netieša		*OEM* deklarētā degvielas padeves metode motorā. ANO Noteikumu Nr. 154 A2. pielikumā iekļautā papildinājuma 1.10.2. punkts

2. tabula

Pārredzamības saraksts Nr. 2

Lauks	Datu veids	Apraksts
TVV	Teksts	Transportlīdzekļa tipa, varianta un versijas unikālais identifikators
PEMS saimes ID	Teksts	ANO Noteikumu Nr. 168 par *RDE* 6.5.2. punkts
Marka	Teksts	Ražotāja tirdzniecības nosaukums
Komercnosaukums	Teksts	*TVV* komercnosaukumi
Cits nosaukums	Teksts	Teksts brīvā formā
Kategorija un klase	Uzskaitījums (M1, N1 I klase, N1 II klase, N1 III klase, M2)	Transportlīdzekļa kategorija un klase

Lauks	Datu veids	Apraksts
Virsbūve	Uzskaitījums (AA – sedans; AB – hečbeks; AC – universālis; AD – kupeja; AE – kabriolets; AF – vieglais plašlietojuma; AG – kravas universālis; BA – kravas automobilis; BB – autofurgons; BC – puspiekabju vilcējs; BD – vilcējs; BE – pikaps; BX – šasija ar kabīni vai šasija ar pārsegu)	Virsbūves tips
Emisiju TA numurs	Teksts	Apstiprinājuma numurs atbilstīgi ANO Noteikumiem Nr. 154; Apstiprinājuma numurs atbilstīgi ANO Noteikumiem Nr. 168 par *RDE* (ja attiecināms)
WVTA numurs	Teksts	Transportlīdzekļa kopējā tipa apstiprinājuma identifikators
Iztvaikošanas saimes *ID*	Teksts	Kā paziņots ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 1. papildinājuma 0.2.3.7. punktā
Motora nominālā jauda, degviela 1, degviela 2 (attiecīgā gadījumā)	Skaitlis	ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 3.2.1.8. punkts
Dubultriepas	Jā/Nē	Deklarējis *OEM*
Degvielas tvertnes ietilpība (diskrētas vērtības)	Skaitlis	Degvielas tvertnes(-ņu) ietilpība
Hermētiska tvertne	Jā/Nē	ANO Noteikumu Nr. 154 A1. pielikuma 3.2.12.2.5.5.3. punkts
WMI, kas izmantots šajā *WVTA+TVV*	Teksts	Deklarējis *OEM* (ISO 3779)
OBM saimes identifikators	Teksts	Kā norādīts deklarācijā par atbilstību prasībām *OBM*, *EVP* un vidisko datu parādīšanai transportlīdzeklī, kas noteiktas ANO Noteikumos Nr. 180 par iebūvēto pārraudzību (*OBM*)

5. PIELIKUMS

Akumulatoru baterijas ilgizturības atbilstības ekspluatācijā pārbaudes metodika

1. Ražotājs veic atbilstības ekspluatācijā testus, kā aprakstīts Noteikumu Nr. 154 C1. pielikuma 1. punktā. Atbildīgās iestādes un citas trešo pušu struktūras drīkst veikt verifikācijas ekspluatācijā testus.

2. Informācijas vākšana

Ražotājs dara pieejamu iestādēm šādu informāciju tādā formātā, par kādu iestādes un ražotājs ir vienojušies: gada ziņojums par attiecīgajām garantijas prasībām ikgadējā statistika par akumulatoru bateriju un citu sistēmu remontu, kas varētu ietekmēt transportlīdzekļa elektroenerģijas patēriņu. Šādu informāciju dara pieejamu reizi gadā par katru akumulatoru baterijas ilgizturības saimi astoņu gadu laikposmā pēc šīs saimes pēdējā transportlīdzekļa izgatavošanas.

3. A daļa. *SOCR*/*SOCE* pārraugierīču verifikācija

3.1. Ražotāja pienākumi

3.1.1. Verifikāciju biežums

Ražotājs pabeidz A daļas ekspluatācijas verifikācijas procedūru trīs gadu laikā pēc katras A daļas saimes pirmā transportlīdzekļa izgatavošanas un pēc tam ik pēc diviem gadiem līdz astoņiem gadiem pēc katras pārraugierīču saimes pēdējā transportlīdzekļa izgatavošanas, kā noteikts ANO Noteikumu Nr. 154 6.11.1.1. punktā, un paziņo verifikācijas rezultātus iestādēm. Iestādes var nolemt veikt savu A daļas verifikāciju tik bieži un tādā apmērā, kā noteikts riska novērtējumā, vai pieprasīt papildu informāciju no ražotājiem.

Pārraugierīču verifikācija nav obligāta, ja ikgadējais ražošanas apjoms atbilstības ekspluatācijā saimes ietvaros, kura paredzēta pārdošanai šos noteikumus piemērojošajās Nolīguma pusēs, ir mazāks nekā 5 000 transportlīdzekļi šos noteikumus piemērojošajās Nolīguma pusēs iepriekšējā kalendārajā gadā. Šādas saimes pēc atbildīgo iestāžu pieprasījuma joprojām var atlasīt A daļas testēšanai.

3.1.2. Pārbaudes procedūra

Lai verificētu *SOCR*/*SOCE* pārraugierīces, pilnuzlādes sniedzamības un *UBE* vērtības mēra verifikācijas laikā, un saistītās vērtības no pārraugierīcēm ievāc pirms verifikācijas testa procedūras. Lai atbalstītu turpmākus noteikumu uzlabojumus, indikatora vērtības pēc verifikācijas testa procedūras savāc atkārtoti. Šos indikatorus, kas nolasīti pēc verifikācijas testa procedūras, A daļas verifikācijā neņem vērā.

Izmērītās *SOCR* un izmērītās *SOCE* vērtības nosaka, pilnuzlādes sniedzamības un *UBE* izmērītās vērtības dalot ar attiecīgi pilnuzlādes sniedzamības un *UBE* sertificētajām vērtībām, un rezultātus izsaka procentos.

$$SOCE_{measured} = \frac{UBE_{measured}}{UBE_{certified}} \cdot 100$$

$$SOCR_{measured} = \frac{Range_{measured}}{Range_{certified}} \cdot 100$$

Gadījumos, kad $UBE_{measured}$ ir lielāks par $UBE_{certified}$, $SOCE_{measured}$ iestata uz 100 procentiem. Gadījumos, kad $Range_{measured}$ ir lielāks par $Range_{certified}$, $SOCR_{measured}$ iestata uz 100 procentiem.

3.1.3. Statistiskā metode labvēlīgam/nelabvēlīgam lēmumam par transportlīdzekļu izlasi

SOCR pārraugierīcei un *SOCE* pārraugierīcei aprēķina atsevišķu statistiku.

No tās pašas pārraugierīču saimes testēšanai atlasa pietiekamu skaitu transportlīdzekļu (vismaz 3 un ne vairāk kā 16) pēc transportlīdzekļa apsekojuma (sk. šā pielikuma 1. papildinājumu), kurā ir informācija, kas paredzēta, lai nodrošinātu, ka transportlīdzeklis ir pienācīgi izmantots un uzturēts saskaņā ar ražotāja specifikācijām. Lai pieņemtu lēmumu par pārraugierīces precizitāti, izmanto šādus statistikas datus.

SOCR/*SOCE* pārraugierīču izvērtēšanai normalizētās vērtības aprēķina šādi:

$$x_i = SOCX_{read,i} - SOCX_{measured,i}$$

kur

$SOCX_{read,i}$ ir transportlīdzekļa i iebūvēto sistēmu *SOCR*/*SOCE* nolasījums un

$SOCX_{measured,i}$ ir transportlīdzekļa i izmērītais *SOCR*/*SOCE*.

N testu kopskaitam un testēto transportlīdzekļu normalizētajām vērtībām, x_1, x_2, … x_N, vidējo X_{tests} un standartnovirzi s nosaka:

$$x_{tests} = \frac{(x_1 + x_2 + x_3 + \ldots + x_N)}{N}$$

un

$$s = \sqrt{\frac{(x_1 - x_{tests})^2 + (x_2 - x_{tests})^2 + \ldots + (x_N - x_{tests})^2}{N-1}}$$

Katram no N testiem $3 \leq N \leq 16$ var pieņemt vienu no trim šādiem lēmumiem, kur koeficients A ir 5:

a) saime ir izturējusi testu, ja $x_{tests} \leq A - (t_{P1,N} + t_{P2,N}) \cdot s$

b) saime nav izturējusi testu, ja $x_{tests} > A + (t_{F1,N} - t_{F2}) \cdot s$

c) jāveic vēl viens mērījums, ja:

$$A - (t_{P1,N} + t_{P2,N}) \cdot s < X_{tests} \leq A + (t_{F1,N} - t_{F2}) \cdot s$$

kur parametri $t_{P1,N}$, $t_{P2,N}$, $t_{F1,N}$, un t_{F2} ir ņemti no 3. tabulas.

Tā kā pašlaik *SOCR* pārraugierīcei nav noteiktas precizitātes prasības, verifikācijas vajadzībām atsevišķu statistiku par *SOCR* pārraugierīcēm neaprēķina. *SOCR* pārraugierīcei atsevišķu statistiku aprēķina, tiklīdz turpmākajos šo noteikumu grozījumos A daļai ir noteiktas precizitātes prasības.

3. tabula

Labvēlīgu/nelabvēlīgu lēmumu kritērijs izlases lielumam

	IR IZTURĒTS		NAV IZTURĒTS	
Testi (N)	$t_{P1,N}$	$t_{P2,N}$	$t_{F1,N}$	t_{F2}
3	1,686	0,438	1,686	0,438
4	1,125	0,425	1,177	0,438
5	0,850	0,401	0,953	0,438
6	0,673	0,370	0,823	0,438
7	0,544	0,335	0,734	0,438
8	0,443	0,299	0,670	0,438
9	0,361	0,263	0,620	0,438

	IR IZTURĒTS		NAV IZTURĒTS	
Testi (N)	$t_{P1,N}$	$t_{P2,N}$	$t_{F1,N}$	t_{F2}
10	0,292	0,226	0,580	0,438
11	0,232	0,190	0,546	0,438
12	0,178	0,153	0,518	0,438
13	0,129	0,116	0,494	0,438
14	0,083	0,078	0,473	0,438
15	0,040	0,038	0,455	0,438
16	0,000	0,000	0,438	0,438

3.1.4. Korektīvi pasākumi *SOCR* un *SOCE* pārraugierīcēm

Nelabvēlīgs lēmums par izlasi nozīmē, ka pārraugierīces precīzi neziņo par sistēmas ilgizturību, un ražotājam, vienojoties ar atbildīgo iestādi, ir jāveic atbilstoši pasākumi. Tas var radīt prasību, ka ražotājam jāremontē vai jānomaina bojātā pārraugierīce, tai skaitā attiecīgie sensori, vai jāpiemēro programmatūras pasākumi visos skartajos pārraugierīču saimes transportlīdzekļos.

Lai turpinātu darbu ar B daļu, ir vajadzīgs labvēlīgs lēmums vai neatbilstības labojums. *SOCR* pārraugierīces nevar būt par iemeslu nelabvēlīga lēmuma pieņemšanai, bet tos uzrauga, lai turpmākajos šo noteikumu grozījumos noteiktu A daļas precizitātes prasības.

3.2. Apstiprinātāja iestāde drīkst nolemt veikt A daļas testu, kā aprakstīts 3.1.1.–3.1.4. punktā.

4. B daļa. Akumulatoru baterijas ilgizturības verifikācija

4.1. Ražotāju pienākumi

4.1.1. Verifikāciju biežums

Ražotājs katru gadu vāc datus no statistiski adekvātas tās pašas akumulatoru baterijas ilgizturības saimes transportlīdzekļu izlases, kā definēts ANO Noteikumu Nr. 154 6.11.1.2. punktā, kas pēc nejaušības principa atlasīta no dažādiem klimatiskajiem apstākļiem. Lēmumu par transportlīdzekļu skaitu izlasē drīkst pieņemt ražotājs, pamatojoties uz riska novērtēšanas metodiku, bet principā tam nevajadzētu būt mazākam par 500.

Ja transportlīdzekļu skaits izlasē ir mazāks par 500, no izlases drīkst izslēgt ne vairāk kā 5 % vērtību. Šādā gadījumā ražotājam ir jāizmanto kompetents inženiertehniskais spriedums.

Ja transportlīdzekļu skaits izlasē ir 500 vai lielāks, tad izlasē iekļauj visus transportlīdzekļus. Nolasāmie dati ir *SOCR* un *SOCE* pārraugierīču dati (un citi attiecīgie dati, piemēram, tie, kas noteikti ANO Noteikumu Nr. 154 C1. pielikuma 1. papildinājumā). N kategorijas transportlīdzekļu *SOCR* pārraugierīču un M kategorijas transportlīdzekļu *SOCR* pārraugierīču datus vāc tikai pārraudzības vajadzībām, ja vien ANO Noteikumu Nr. 154 C1. pielikuma 2. tabulā *SOCR* nav noteiktas minimālās veiktspējas prasības (*MPR*).

4.1.2. Ražotājs atbildīgajām iestādēm iesniedz atbilstības sertifikātu, kurā deklarēts, ka transportlīdzekļa tips atbilst ANO Noteikumu Nr. 154 C1. pielikuma 1.3. punktā noteiktajām prasībām.

4.2. Nolīguma puses atbildīgā iestāde, kas piemēro šos noteikumus, drīkst lemt veikt B daļas verifikāciju. Šādā gadījumā ražotājs katru gadu savāktos datus dara pieejamus iestādēm formātā, par kuru panākta vienošanās ar iestādēm. No minētajiem datiem pēc nejaušības principa atlasa statistiski atbilstīgu tās pašas akumulatoru baterijas ilgizturības saimes transportlīdzekļu izlasi no dažādiem klimatiskajiem apstākļiem. Lēmumu par transportlīdzekļu skaitu izlasē drīkst pieņemt atbildīgā iestāde, pamatojoties uz riska novērtēšanas metodiku, bet principā tam nevajadzētu būt mazākam par 500.

Ja transportlīdzekļu skaits izlasē ir mazāks par 500, pēc ražotāja pieprasījuma un ar atbildīgās iestādes piekrišanu no izlases drīkst izslēgt ne vairāk kā 5 % vērtību. Šādā gadījumā ražotājam ir jāsniedz iestādei atbilstoša informācija par izslēgšanas iemeslu attiecībā uz katru transportlīdzekli.

Ja transportlīdzekļu skaits izlasē ir 500 vai lielāks, tad izlasē iekļauj visus transportlīdzekļus. Nolasāmie dati ir *SOCR* un *SOCE* pārraugierīču dati (un citi attiecīgie dati, piemēram, tie, kas noteikti ANO Noteikumu Nr. 154 C1. pielikuma 1. papildinājumā). N kategorijas transportlīdzekļu *SOCR* pārraugierīču un M kategorijas transportlīdzekļu *SOCR* pārraugierīču datus vāc tikai pārraudzības vajadzībām, ja vien ANO Noteikumu Nr. 154 C1. pielikuma 2. tabulā *SOCR* nav noteiktas minimālās veiktspējas prasības (*MPR*).

4.3. Atbilstības/neatbilstības kritēriji akumulatoru baterijas ilgizturības saimei

Akumulatoru baterijas ilgizturības saime iztur testu, ja vismaz 90 procenti no pārraugierīces vērtībām, kas nolasītas no transportlīdzekļu izlases, pārsniedz MPR*i* vai DPR*i*. Akumulatoru baterijas ilgizturības saime neiztur testu, ja mazāk nekā 90 procenti no pārraugierīces vērtībām, kas nolasītas no transportlīdzekļu izlases, pārsniedz MPR*i* vai DPR*i*.

5. C daļa. Paziņotā virtuālā nobraukuma verifikācija

5.1. Pārbaudes procedūra

Paziņotā virtuālā nobraukuma verifikācija ir nepieciešama tikai tad, ja ražotājs pieprasa piemērot līdzvērtīgu virtuālā nobraukuma opciju. Lai verificētu virtuālo nobraukumu, nolasītu no C daļas saimei piederoša transportlīdzekļa, kā definēts ANO Noteikumu Nr. 154 6.11.1.3. punktā, veic testu, pienācīgi un reprezentatīvi izmantojot transportlīdzekli *V2X* režīmā vai ar vilci nesaistītām vajadzībām, ja attiecināms, lai verificētu, vai paziņotais virtuālā nobraukuma palielinājums ir pareizs. Kopējo izlādes enerģiju šīs izmantošanas laikā mēra, lai aprēķinātu izmērīto virtuālo nobraukumu. Ar atbildīgo iestādi jāvienojas par verifikācijas procedūras lietojumgadījumu (tai skaitā minimālo izlādēto enerģijas daudzumu, kas atbilst vismaz 50 km virtuālajam nobraukumam) un jāsaņem apstiprinājums no tās. Ja 50 km virtuālo nobraukumu nevar sasniegt ar pilnībā uzlādētu akumulatoru bateriju, verifikācijai nepieciešamo virtuālo nobraukumu iestata uz ražotāja ieteikto vērtību.

4. tabula

Lai noteiktu nepieciešamos verifikācijas rezultātus, veic šādas darbības:

Posms Nr.	Ievaddati	Apraksts	Iznākums
1. posms	neattiecas	Nolasīt sākotnējo virtuālo nobraukumu un B daļas saimes vissliktākā gadījuma sertificēto enerģijas patēriņu saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 154 C1. pielikuma 2. papildinājumu	$d_{virt,on\text{-}board,init}$ (km) $EC_{Part\ B}$ (Wh/km)
2. posms	neattiecas	Veikt *V2X* lietojumgadījumu un izmērīt izlādēto enerģiju	$E_{V2X,meas}$ (Wh)
3. posms	neattiecas	Nolasīt galīgo virtuālo nobraukumu saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 154 C1. pielikuma 1. papildinājumu	$d_{virt,on\text{-}board,final}$ (km)

Posms Nr.	Ievaddati	Apraksts	Iznākums
4. posms	No 1. posma: $d_{virt,on\text{-}board,init}$ (km) $EC_{Part\ B}$ (Wh/km) No 2. posma: $E_{V2X,meas}$ (Wh) No 3. posma: $d_{virt,on\text{-}board,final}$ (km)	Aprēķināt iebūvēto sistēmu virtuālā nobraukuma delta koeficientu: $\Delta d_{virt,onboard} = d_{virt,onb,final} - d_{virt,onb,init}$ Aprēķināt izmērīto virtuālo nobraukumu: $\Delta d_{virt,meas} = \frac{E_{V2X,meas}}{EC_{Part\ B}}$	$\Delta d_{virt,on\text{-}board}$ (km) $\Delta d_{virt,meas}$ (km)

5.2. Paziņotais virtuālais nobraukums ir izturējis vai nav izturējis testu

Saskaņotu verifikācijas procedūras lietojumgadījumu (kā minēts 5.1. punktā) veic ar pietiekamu skaitu (vismaz 1 un ne vairāk kā 4) transportlīdzekļu, ko izmanto *V2X* vai ar vilci nesaistītām vajadzībām. Paziņotā virtuālā nobraukuma verifikācija noved pie neizturētas verifikācijas procedūras, ja paziņotais delta virtuālais nobraukums $\Delta d_{virt,on\text{-}board}$ saskaņā ar 4. tabulu ir par vairāk nekā 5 procentiem lielāks nekā izmērītais virtuālais nobraukums $\Delta d_{virt,meas}$ saskaņā ar 4. tabulu. Lai pieņemtu lēmumu par virtuālā nobraukuma precizitāti, izmanto šādus statistikas datus.

Lai pieņemtu lēmumu par to, vai izlase ir/nav izturējusi pārbaudi, saskaita izturēto testu rezultātus "p" (passed) un neizturēto testu rezultātus "f" (failed). Attiecīgajā uzsāktajā statistiskajā procedūrā katrs pozitīvs testa rezultāts palielina "p" skaitu par 1, un katrs negatīvs testa rezultāts palielina "f" skaitu par 1.

Iekļaujot derīgos *V2X* enerģijas testa rezultātus uzsāktas statistiskās procedūras gadījumā, atbildīgā iestāde veic šādas darbības:

a) atjaunina kumulatīvo izlases lielumu "n" dotajam gadījumam, lai atainotu statistiskajā procedūrā iekļauto derīgo testu kopējo skaitu;

b) pēc rezultātu izvērtēšanas atjaunina pozitīvo rezultātu skaitu "p" un negatīvo rezultātu skaitu "f";

c) pārbauda, vai lēmums ir pieņemts saskaņā ar turpmāk sniegto procedūru.

Lēmumu pieņem, ņemot vērā kumulatīvo izlases lielumu "n", izturēto rezultātu "p" un neizturēto rezultātu "f" skaitu. Pieņemot lēmumu par to, vai verifikācijas izlase ir/nav izturējusi pārbaudi, atbildīgā iestāde izmanto 5. tabulā doto lēmuma pieņemšanas diagrammu. Diagrammā ir norādīts, ka lēmums ir jāpieņem, ņemot vērā kumulatīvo izlases lielumu "n" un neizturēto rezultātu "f" skaitu.

Statistiskajā procedūrā konkrētai transportlīdzekļa saimei ir iespējami divi lēmumi:

a) iznākums "izlase ir izturējusi" tiek iegūts, ja saskaņā ar 5. tabulā norādīto lēmumu pieņemšanas diagrammu konkrētajam kumulatīvajam izlases lielumam "n" un negatīvo rezultātu skaitam "f" tiek iegūts iznākums "IR IZTURĒTS";

b) lēmums "izlase nav izturējusi" tiek iegūts, ja konkrētam kumulatīvam izlases lielumam "n" saskaņā ar 5. tabulā piemērojamo lēmumu pieņemšanas diagrammu attiecībā uz konkrēto kumulatīvo izlases lielumu "n" un neizturēto rezultātu skaitu "f" tiek iegūts lēmums "NAV IZTURĒTS".

Ja lēmums netiek pieņemts, statistisko procedūru nenoslēdz un turpina iekļaut rezultātus, līdz tiek pieņemts lēmums.

5. tabula

C daļas lēmumu pieņemšanas diagramma lēmuma "ir izturēts / nav izturēts" pieņemšanai

Rezultātu "f" (nav izturēts) skaits	3			NAV IZTURĒTS	NAV IZTURĒTS
	2		LNP	LNP	IR IZTURĒTS
	1	LNP	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS
	0	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS
		1	2	3	4
		n			

Piezīme. "LNP" nozīmē, ka lēmums nav pieņemts.

5.3. Korektīvie pasākumi attiecībā uz paziņoto virtuālo nobraukumu

Nelabvēlīgs lēmums attiecībā uz izlasi nozīmē, ka virtuālā nobraukuma kalkulatori (algoritms) precīzi neuzrāda sistēmas virtuālo nobraukumu un ražotājam, vienojoties ar atbildīgo iestādi, ir jāveic atbilstoši pasākumi. Tas var novest pie prasības, ka ražotājam jāremontē vai jāaizstāj bojātais virtuālā nobraukuma kalkulators visos skartajos un turpmākajos akumulatoru baterijas ilgizturības saimes transportlīdzekļos, jālabo jau paziņotie virtuālie nobraukumi šai saimei un jāatkārto B daļas verifikācijas procedūra, lai apstiprinātu, ka tests ir izturēts vai nav izturēts.

6. A un B daļas procesa diagrammas

Turpmāk redzamajās procesa diagrammās ir parādīti dažādi A daļas (1. attēls) un B daļas (2. attēls) verifikācijas procesa posmi.

1. attēls

A daļas procesa diagramma. Pārraugierīču verifikācija

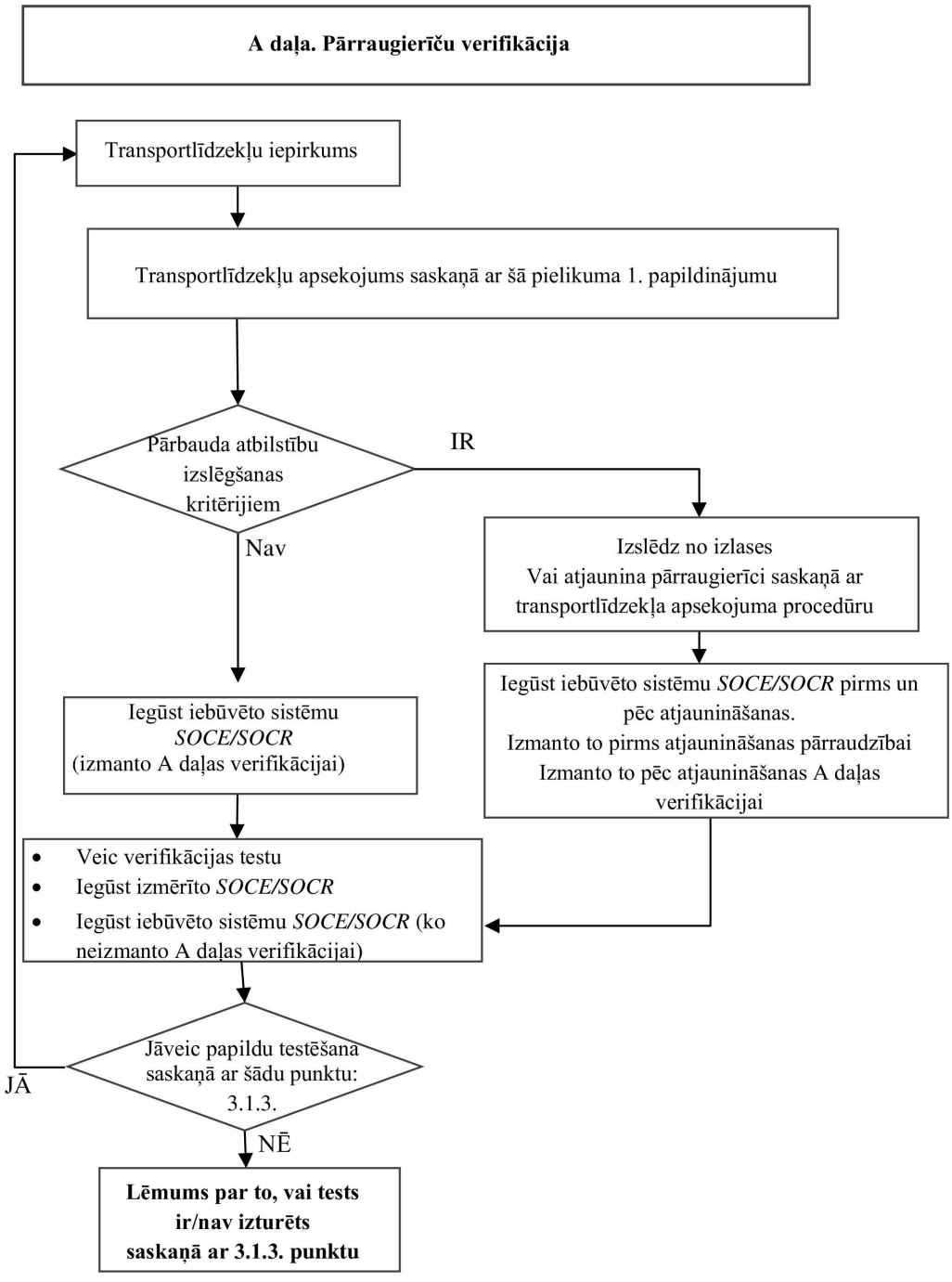

2. attēls

B daļas procesa diagramma. Akumulatoru baterijas ilgizturības verifikācija

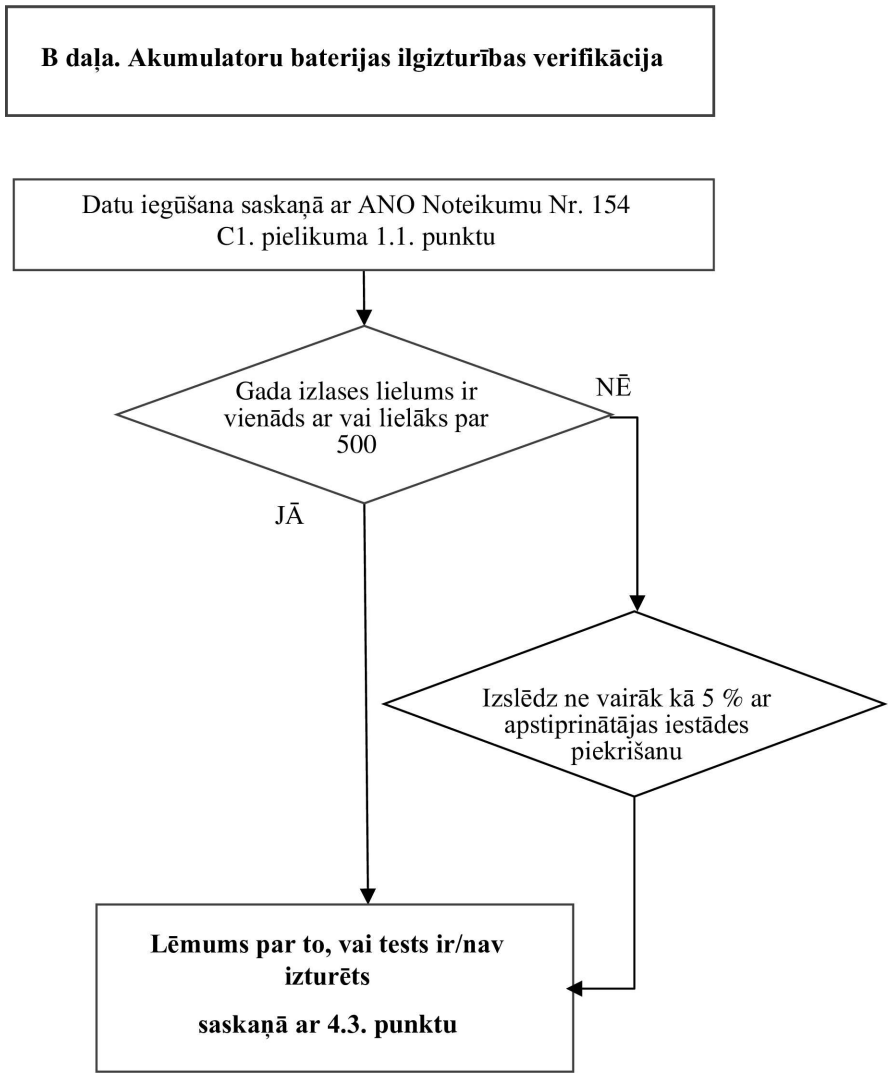

5. pielikums – 1. papildinājums

Transportlīdzekļu apsekojums

Transportlīdzekļa apsekojumu izmanto visiem transportlīdzekļiem, kas izraudzīti testēšanai šā pielikuma 3. punktā noteiktās *SOCE*/*SOCR* pārraugierīču verifikācijas A daļā. Transportlīdzekļus, uz kuriem attiecas kāds no turpmāk minētajiem izslēgšanas kritērijiem, izņem no testēšanas vai citādi atjaunina saskaņā ar turpmāk aprakstītajām procedūrām.

	x = izslēgšanas kritēriji	x = pārbaudīts un ziņots	Konfidenciāli
Datums:			x
Pārbaudītāja vārds, uzvārds:			x
Testa vieta:			x
Reģistrācijas valsts:		x	

Transportlīdzekļa parametri

	x = izslēgšanas kritēriji	x = pārbaudīts un ziņots	Konfidenciāli
Reģistrācijas numura zīme:		x	x
Transportlīdzekļa "vecumam" un "nobrauktajam attālumam" (definēts kā laiks, kas pagājis pēc ražošanas) jābūt mazākam par to, kas MPR *verifikācijai noteikts ANO Noteikumu Nr. 154 C1. pielikuma 1.2. punktā.*	x		
Vai transportlīdzeklis ir *PEV* vai *OVC-HEV*? Ja "nē", transportlīdzekli nevar atlasīt.	x		
Ražošanas datums:		x	
VIN:		x	
Emisijas klase un rakstzīme vai modeļa gads		x	
Reģistrācijas valsts: *Transportlīdzeklim jābūt reģistrētam Nolīguma pusē.*	x	x	
Modelis:		x	
Motora kods (attiecīgā gadījumā):		x	
Motora darba tilpums (l) (attiecīgā gadījumā):		x	
Motora jauda (kW) (attiecīgā gadījumā):		x	
Elektromotora kods:		x	
Elektromotora jauda (kW):		x	
Elektriskā spēka pārvada tips		x	
Akumulatoru baterijas energoietilpība un tips		x	
Pārnesumkārbas tips (automātiskā/manuālā):		x	
Dzenošā ass (FWD/AWD/RWD):		x	

	x = izslēgšanas kritēriji	x = pārbaudīts un ziņots	Konfidenciāli
Riepu izmērs (priekšējās un aizmugurējās, ja atšķiras):		x	
OVC-HEV vidējais degvielas patēriņš		x	
Vai transportlīdzeklis ir bijis iesaistīts atsaukšanas vai remonta kampaņā? Ja "jā", kādā? Vai kampaņas remontdarbi jau ir veikti? *Remontdarbiem jābūt veiktiem pirms transportlīdzekļa atlases.*	x	x	
Transportlīdzekļa īpašnieka iztaujāšana *(īpašniekam uzdod tikai galvenos jautājumus, un viņam nav jāzina par atbilžu saistību)*			
Īpašnieka vārds, uzvārds (pieejams tikai akreditētai pārbaudes struktūrai vai laboratorijai / tehniskajam dienestam)			x
Kontaktinformācija (adrese/telefons) (pieejama tikai akreditētai pārbaudes struktūrai vai laboratorijai / tehniskajam dienestam)			x
Cik īpašnieku transportlīdzeklim ir bijis?		x	
Vai odometrs ir vienmēr darbojies? *Ja "nē", transportlīdzekli nevar atlasīt.*	x		
Vai transportlīdzeklis ir lietots kādam no minētajiem mērķiem?			
Vai automašīna izmantota ekspozīcijas zālēs?		x	
Kā taksometrs?		x	
Kā piegādes transportlīdzeklis?		x	
Sacensībās/motosportā?	x		
Kā nomas automobilis?		x	
Vai ar transportlīdzekli ir pārvadātas smagas kravas, kas pārsniedz ražotāja specifikācijas? *Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt.*	x		
Vai ir bijuši nopietni motora, elektromotora vai transportlīdzekļa remontdarbi?		x	
Vai ir bijuši nopietni nesankcionēti transportlīdzekļa vai motora remontdarbi? *Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt.*	x		
Vai spēkiekārtas akumulatoru baterija ir mainīta vai remontēta? *Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt testēšanai, bet būtu jāvāc informācija*	x	x	
Vai ir veikta neatļauta jaudas palielināšana/regulēšana? *Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt.*	x		
Vai kāda emisiju pēcapstrādes sistēmas detaļa ir izmainīta (attiecīgā gadījumā)? *Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt.*	x		
Kur jūsu transportlīdzeklis ir izmantots visbiežāk?			
% uz automaģistrāles		x	
% uz lauku ceļiem		x	
% pilsētā		x	

	x = izslēgšanas kritēriji	x = pārbaudīts un ziņots	Konfidenciāli
Vai transportlīdzekļa tehniskās apkopes un ekspluatācija veikta saskaņā ar ražotāja norādījumiem? *Ja "nē", transportlīdzekli nevar atlasīt.*	x		
Vai ir pieejama pilna tehnisko apkopju un remontdarbu vēsture, tostarp atkārtoti veiktie darbi? *Ja netiek iesniegta pilna dokumentācija, transportlīdzekli nevar atlasīt.*	x		
Ar akumulatoru bateriju saistītas pārbaudes:			
Cik bieži jūs uzlādējāt transportlīdzekli, kad: % ar akumulatoru bateriju gandrīz pie 0 uzlādes % ar līdz pusei uzlādētu akumulatoru bateriju % ar gandrīz pilnībā uzlādētu akumulatoru bateriju	— — —	x x x	
Cik bieži mēnesī vidēji izmantojāt ātrus vai īpaši ātrus lādētājus?		x	
Kāds, jūsuprāt, ir aptuvenais laika īpatsvars, kurā transportlīdzeklis tika izmantots šādos apkārtējās vides temperatūras diapazonos: zem –7 °C: no –7 °C līdz 35 °C: virs 35 °C:		 x x x	
Transportlīdzekļa pārbaude un tehniskā apkope, ko veic testēšanas centrs (izmantojiet attiecīgos ierakstus atkarībā no transportlīdzekļa tipa)	x = izslēgšanas kritēriji	x = pārbaudīts un ziņots	Attiecas uz ET
Kad transportlīdzeklis pēdējo reizi tika pienācīgi* uzlādēts? *Ja transportlīdzeklis pēdējā mēneša laikā nav pienācīgi uzlādēts (par ko liecina vērtības, kas nolasītas no transportlīdzekļa saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 154 C1. pielikuma 1. papildinājuma 7. punktu), tas pirms testēšanas ir jāsagatavo, nobraucot ar transportlīdzekli ne mazāk kā 50 km un tā, lai izlādētos vismaz 50 procenti no akumulatoru baterijas izmantojamās ietilpības, kam seko pilnīga uzlāde.* Piezīme. * Šajā kontekstā "pienācīgi" nozīmē, ka transportlīdzeklis netika uzlādēts ražotāja noteiktajā veidā, kas ļauj iegūt precīzu *SOCE*/*SOCR*.	x		x
Degvielas tvertnes līmenis (pilna/tukša) (attiecīgā gadījumā) Vai deg degvielas līmeņa indikatora lampiņa? *Ja deg, pirms testēšanas uzpilda degvielu.*		x	
Vai uz mērinstrumentu paneļa deg kādas brīdinājuma lampiņas, kas norāda uz transportlīdzekļa vai izplūdes pēcapstrādes sistēmas nepareizu darbību (attiecīgā gadījumā), ko nevar novērst ar parasto apkopi? (Darbības traucējuma indikatorlampiņa, motora apkopes lampiņa utt.?) *Ja "jā", transportlīdzekli nevar atlasīt.*	x		
Vai pēc motora iedarbināšanas deg *SCR* lampiņa (attiecīgā gadījumā)? *Ja "jā", pirms transportlīdzekļa testēšanas jāuzpilda reaģents vai jāveic remonts.*	x		

	x = izslēgšanas kritēriji	x = pārbaudīts un ziņots	Konfidenciāli
Izplūdes sistēmas vizuāla pārbaude (attiecīgā gadījumā) Pārbauda, vai posmā starp izplūdes kolektoru un izpūtēja galu nav noplūdes. Pārbauda un dokumentē (ar fotoattēliem) *Ja ir bojājumi vai noplūdes, transportlīdzekli nevar testēt.*	x		
Ar izplūdes gāzēm saistītas sastāvdaļas (attiecīgā gadījumā) Pārbauda un dokumentē (ar fotoattēliem) visas ar emisijām saistītas sastāvdaļas, vai tās nav bojātas. *Ja ir bojājumi, transportlīdzekli nevar testēt.*	x		
Gaisa filtrs un eļļas filtrs (attiecīgā gadījumā) Pārbauda, vai nav piesārņots vai bojāts. Nomaina, ja ir bojāts vai stipri piesārņots vai ja līdz nākamajai ieteicamajai nomaiņai ir palikuši mazāk par 800 km.		x	
Riteņi (priekšējie/aizmugurējie) Pārbauda, vai riteņi brīvi griežas vai arī ir bloķēti, vai ierobežoti ar bremzēm. *Ja tie brīvi nekustas, transportlīdzekli nevar atlasīt.*	x		Y
Dzensiksnas un dzesētāja pārsegs *Ja ir bojājumi, transportlīdzekli nevar testēt.*	x		
Pārbauda šķidruma līmeņus (attiecīgā gadījumā) Pārbauda maksimālo un minimālo līmeni (motoreļļa, dzesēšanas šķidrums) / papildina, ja ir zemāks par minimālo.		x	
Vakuuma šļūtenes un elektrības vadojums Pārbauda to veselumu. *Ja ir bojājumi, transportlīdzekli nevar testēt.*	x		Y
Iesmidzināšanas vārsti / kabeļi (attiecīgā gadījumā) Pārbauda visus kabeļus un degvielas padeves līnijas. *Ja ir bojājumi, transportlīdzekli nevar testēt.*	x		Y
Aizdedzes kabelis (benzīns) (attiecīgā gadījumā) Pārbauda aizdedzes sveces, kabeļus utt. Ja bojāti, nomaina.		x	
EGR un katalizators, daļiņu filtrs (attiecīgā gadījumā) Pārbauda visus kabeļus, vadus un devējus. *Ja ir veikta neatļauta iejaukšanās vai ir bojājums, transportlīdzekli nevar atlasīt.*	x		
Drošības stāvoklis Pārbauda, vai riepas, transportlīdzekļa virsbūve, elektrības un bremžu sistēmas ir testam drošā stāvoklī un atbilst ceļu satiksmes noteikumiem. *Ja "nē", transportlīdzekli nevar atlasīt.*	x		Y
Puspiekabe Vai ir elektrības kabeļi puspiekabes pievienošanai, ja tie nepieciešami?		x	Y
Pārbauda, vai atlikušais nobraukums līdz nākamajai plānotajai tehniskajai apkopei ir mazāks par 800 km.		x	Y
Spēka pārvada vadības moduļa kalibrācijas daļas numurs un kontrolsumma.		x	Y
OBD diagnostika (pirms vai pēc sniedzamības testa) Nolasa diagnostikas traucējumu kodus un izdrukā kļūdu žurnālu.		x	

	x = izslēgšanas kritēriji	x = pārbaudīts un ziņots	Konfidenciāli
OBD apkopes režīma 09 pieprasījums (pirms vai pēc sniedzamības testa) Nolasa apkopes režīmu 09. Reģistrē informāciju.		x	
OBD režīms 7 (pirms vai pēc sniedzamības testa) Nolasa apkopes režīmu 07. Reģistrē informāciju.		x	

Piezīmes par: remontdarbiem / sastāvdaļu nomaiņu / daļu numuriem

6. PIELIKUMS

3. tipa tests

(Kartergāzu emisiju verifikācija)

1. Ievads

Šajā pielikumā ir aprakstīta procedūra šo noteikumu 5.3.3. punktā noteiktā 3. tipa testa veikšanai.

2. Vispārīgi noteikumi

2.1. Transportlīdzeklim ar dzirksteļaizdedzes motoru 3. tipa testu, ja tas vajadzīgs, veic pēc tam, kad tam ir veikts ANO Noteikumos Nr. 154 noteiktais 1. tipa tests.

2.2. Testētajos motoros jāietilpst motoriem, kas ir droši pret noplūdi un nav tādi, kuros jau neliela noplūde var izraisīt nepieņemamus darbības defektus (tādi kā pretēji novietotu divu cilindru motori).

2.3. Izmanto transportlīdzekļa ar mazāko vērtību (*VL*) ceļa slodzes koeficientus. Ja *VL* nav, izmanto *VH* ceļa slodzi. Šādā gadījumā *VH* ir noteikts saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 154 B4. pielikuma 4.2.1.1.1. punktu. Ja izmanto interpolācijas metodi, *VL* un *VH* norāda saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 154 B4. pielikuma 4.2.1.1.2. punktu. Alternatīvi ražotājs drīkst izvēlēties izmantot ceļa slodzes, kas interpolācijas saimē iekļautam transportlīdzeklim noteiktas saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 83 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma 7.a vai 7.b papildinājuma noteikumiem.

3. Testa apstākļi

3.1. Brīvgaitu regulē saskaņā ar ražotāja ieteikumiem.

3.2. Mērījumus veic šādos trijos motora darbības stāvokļos:

Stāvokļa Nr.	Transportlīdzekļa ātrums (km/h)
1	Brīvgaita
2	50 ±2 (3. pārnesumā vai "braukšana" ("drive")
3	50 ±2 (3. pārnesumā vai "braukšana" ("drive")

Stāvokļa Nr.	Bremžu absorbētā jauda
1	Nulle
2	Atbilstoša iestatījumam 1. tipa testam, kā norādīts ANO Noteikumos Nr. 154, pie 50 km/h
3	Kā stāvoklī Nr. 2, mērķa ceļa slodzi reizinot ar koeficientu 1,7

3.3. Papildu prasības hibrīdelektriskiem transportlīdzekļiem

3.3.1. Šos transportlīdzekļus testē ar darbojošos degvielu patērējošo motoru. Ražotājs nodrošina "apkopes režīmu", kas ļauj veikt šo testu.

3.3.2. Testus veic tikai 3.2. punktā norādītajā 1. un 2. stāvoklī. Ja kādu iemeslu dēļ nav iespējams testēt 2. stāvoklī, būtu alternatīvi jāizraugās cits nemainīgu apgriezienu stāvoklis (degvielu patērējošam motoram darbojoties zem slodzes).

4. Testa metode

4.1. Pārbauda, vai šā pielikuma 3.2. punktā uzskaitītajos apstākļos uzticami darbojas kartera ventilācijas sistēma.

5. Kartera ventilācijas sistēmas pārbaudes metode

5.1. Motora atveres jāatstāj neskartas.

5.2. Spiedienu karterī mēra atbilstošā vietā. Ieteicams mērīt spiedienu mērtausta atverē, ja tas iespējams.

5.3. Transportlīdzekli uzskata par apmierinošu, ja visos šā pielikuma 3.2. punktā noteiktajos mērīšanas apstākļos karterī izmērītais spiediens nepārsniedz atmosfēras spiedienu, kāds dominē mērījuma laikā.

5.4. Testā ar iepriekš minēto metodi spiedienu ieplūdes kolektorā mēra ar precizitāti ±1 kPa.

5.5. Transportlīdzekļa ātrumu, ko uzrāda dinamometrs, mēra ar precizitāti ±2 km/h.

5.6. Spiedienu karterī mēra ar precizitāti ±0,01 kPa.

5.7. Ja vienā no šā pielikuma 3.2. punktā noteiktajiem mērīšanas apstākļiem izmērītais spiediens karterī pārsniedz atmosfēras spiedienu, veic papildu testu, kā noteikts šā pielikuma 6. punktā, ja to pieprasa ražotājs.

6. Papildu testa metode

6.1. Motora atveres jāatstāj neskartas.

6.2. Elastīgu kartergāzes necaurlaidīgu maisu ar apmēram piecu litru tilpumu pievieno mērtausta atverei. Pirms katra mērījuma maiss ir tukšs.

6.3. Pirms katra mērījuma maisu noslēdz. To atver pret karteri uz piecām minūtēm katros šā pielikuma 3.2. punktā noteiktajos mērīšanas apstākļos.

6.4. Transportlīdzekli uzskata par apmierinošu, ja nevienā šā pielikuma 3.2. punktā noteiktajā mērījuma stāvoklī nerodas redzama maisa piepildīšanās.

6.5. Piezīme

6.5.1. Ja motora konstruktīvais izkārtojums ir tāds, ka testu nevar veikt ar šā pielikuma 6.1.– 6,4. punktā aprakstītajām metodēm, mērījumus veic ar šādi pārveidotu minēto metodi:

6.5.2. pirms testa aizver visas atveres, kas nav nepieciešamas gāzu vākšanai;

6.5.3. maisu novieto uz piemērota izvada, kas nerada papildu spiediena zudumu un ir uzstādīts recirkulācijas ķēdē uz ierīces tieši pie atveres savienošanai ar motoru (sk. attēlu turpmāk).

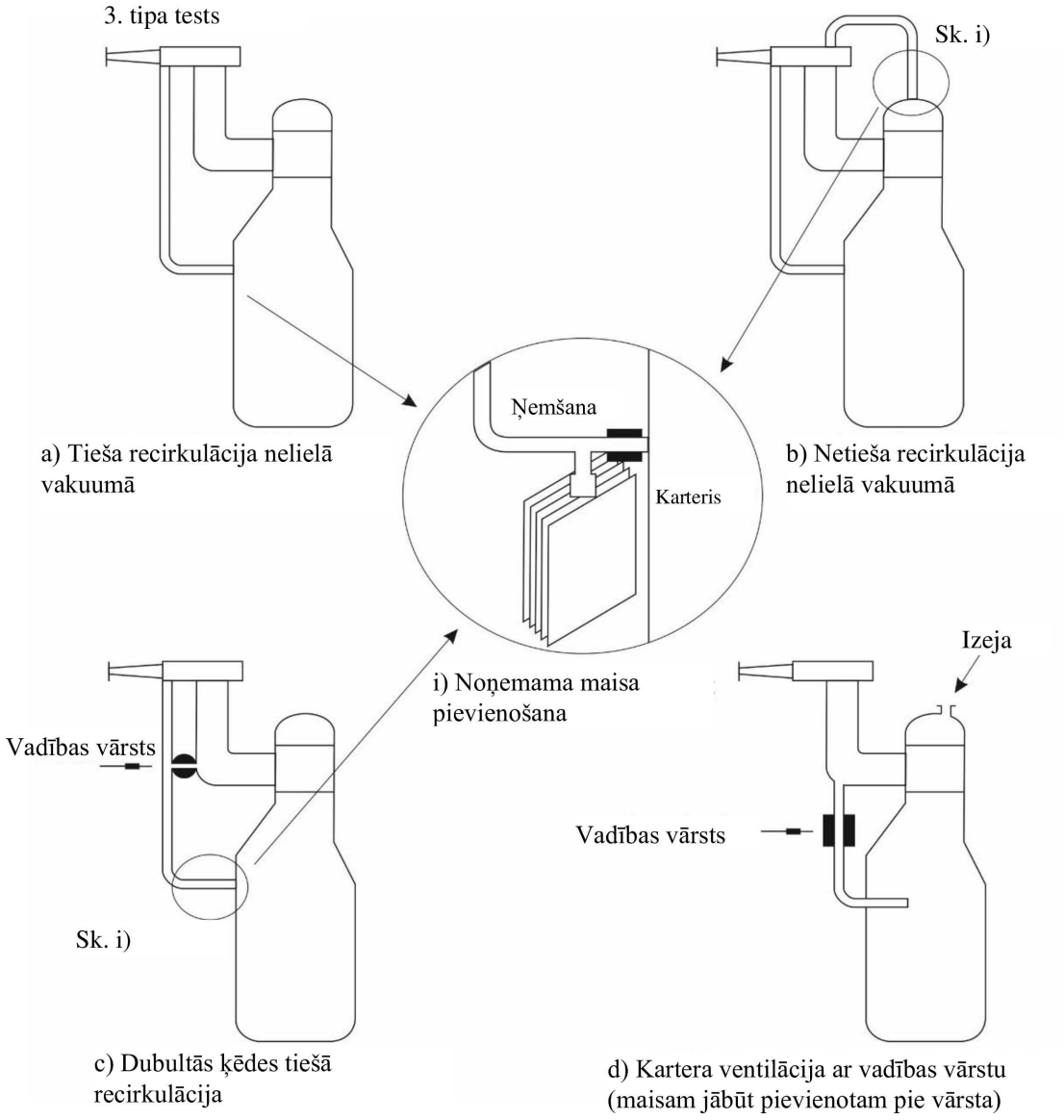

7. PIELIKUMS

Manipulācijas ierīces un manipulācijas stratēģijas

1. Ievads

1.1. Šajā pielikumā ir izklāstīti testi, metodes un procedūras manipulācijas ierīču un manipulācijas stratēģiju neesības noteikšanai, kā norādīts šā pielikuma 3. punktā.

1.2. Šajā pielikumā arī noteikta dokumentācija, kas nodrošina ar manipulācijas ierīcēm un manipulācijas stratēģijām saistīto noteikumu pienācīgu uzraudzību un izpildi. Tā mērķis ir stiprināt emisiju kontroles mehānismus, uzlabot pārredzamību un nodrošināt transportlīdzekļu atbilstību regulatīvajām prasībām, kas attiecas uz transportlīdzekļu kalpošanas laiku, sevišķi izplūdes emisijas un iztvaikošanas emisijas robežvērtībām, kas izklāstītas ANO Noteikumos Nr. 154 un ANO Noteikumos Nr. 168, kā arī tur izklāstītajiem nosacījumiem, un manipulācijas ierīču un manipulācijas stratēģiju aizliegumu.

1.3. Ar datu integritāti saistītās metodikas, testu un procedūru specifikācijas, kas skar, piemēram, manipulācijas ar datiem, kuri saistīti ar sensoriem, degvielas vai elektroenerģijas patēriņu, pilnuzlādes sniedzamību vai akumulatoru baterijas ilgizturību, ir dotas ANO Noteikumos Nr. 180 par iebūvētu pārraudzību (*OBM*).

1.4. Šajā pielikumā ir noteikti arī iesaistīto dalībnieku uzdevumi un pienākumi, lai nodrošinātu atbilstību iepriekš minētajām regulatīvajām prasībām un manipulācijas ierīču un manipulācijas stratēģiju aizliegumu.

1.5. Šajā pielikumā manipulācijas ierīces un manipulācijas stratēģijas jāsaprot tā, kā noteikts šo noteikumu 2.41. un 2.42. punktā. Manipulācijas stratēģijas jēdziens attiecīgi šķirams no jēdzieniem "emisijas kontroles pamatstratēģijas (*BES*)" un "emisijas kontroles palīgstratēģijas (*AES*)", kas attiecīgi definēti šo noteikumu 2.38. un 2.39. punktā un attiecas uz dokumentācijas prasībām saskaņā ar šo pielikumu.

2. Vispārīgas prasības – testi un metodikas

2.1. Atsaucoties uz šo noteikumu 2.41. un 2.42. punkta noteikumiem, būtu jānošķir i) manipulācijas ierīces un manipulācijas stratēģijas, kas skar emisijas (izplūdi, iztvaikošanu vai citādu) un ii) manipulācijas ierīces un manipulācijas stratēģijas, kas skar datu integritāti.

2.2. Novērtējot situācijas, kurās izplūdes un iztvaikošanas emisijām var būt izmantotas manipulācijas ierīces vai manipulācijas stratēģijas, minētās situācijas jānovērtē un jāinterpretē plaši. Nosakot, vai pastāv manipulācijas ierīces vai manipulācijas stratēģijas, jāņem vērā visas ierīces un stratēģijas, kuras mazina šo noteikumu izplūdes un ar izplūdi nesaistītas emisijas robežvērtību efektivitāti un testēšanas apstākļu prasības un kuru rezultātā neatbilstīgs transportlīdzeklis šķiet atbilstīgs, vai kuras falsificē testa rezultātus. Nolīguma puses iestādēm būtu jāpiemēro īpaši skrīninga testi un izpildes pasākumi, kas novērš emisiju prasību apiešanu.

2.3. Tādas situācijas novērtējot tipa apstiprināšanā, ir jānošķir un jāidentificē specifiskas situācijas, kurās izplūdes un iztvaikošanas emisijas kontroles efektivitāte mazinās tehnisku iemeslu, nevis manipulācijas dēļ. Tas ir īpaši svarīgi braukšanas apstākļos, kas tuvi vienam vai vairākiem reglamentēta emisiju testa robežnosacījumiem. Tādās situācijās ražotāji ievēro kritērijus tehniski pamatotas emisijas kontroles stratēģijas deklarēšanai, kas ir aktīva tikai specifiskā apkārtējās vides vai ekspluatācijas apstākļu kopumā, tā dokumentējot un izskaidrojot novērotu emisijas

kontroles efektivitātes mazināšanos (piemēram, aparatūras fizisko iespēju dēļ ļoti zemā temperatūrā var pārstāt darboties reaģenta dozēšana). Šīm tehniski pamatotajām emisijas kontroles stratēģijām jāatbilst stingriem kritērijiem, lai pierādītu, ka tās ir pieņemamas un ka tādēļ tās nav manipulācijas ierīce vai manipulācijas stratēģija. *AES* novērtēšanas un apstiprināšanas metodika ir noteikta šā pielikuma 1. papildinājumā.

2.4. Ražotāji nodrošina, ka neviens transportlīdzeklis nav aprīkots ar manipulācijas ierīcēm vai stratēģijām, kas saistītas ar datu integritāti.

2.5. Ne pirms, ne pēc laišanas tirgū ražotāji neievieš programmatūras vai kalibrācijas atjauninājumus, kas manipulē ar datiem, kuri attiecas uz sensoriem, degvielas vai elektroenerģijas patēriņu, pilnuzlādes sniedzamību vai akumulatoru baterijas ilgizturību.

2.6. Ražotāji piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei atklāj visus programmatūras un kalibrācijas atjauninājumus, kas ietekmē ar sensoriem, degvielas vai elektroenerģijas patēriņu, pilnuzlādes sniedzamību vai akumulatoru baterijas ilgizturību saistīto datu integritāti.

3. Tehniskās prasības – dokumentācija

3.1. Tipa apstiprināšanā ražotāji dokumentē emisijas kontroles palīgstratēģijas (*AES*). Lai tipa apstiprinātājas iestādes varētu novērtēt *AES* lietojuma pareizumu, ņemot vērā manipulācijas ierīču un manipulācijas stratēģiju aizliegumu, ražotājs iesniedz paplašinātu dokumentācijas paketi, kas aprakstīta šā pielikuma 1. papildinājumā.

3.2. Paplašinātā dokumentācijas pakete paliek stingri konfidenciāla. Paplašināto dokumentācijas paketi var paturēt glabāšanā apstiprinātāja iestāde vai arī ražotājs pēc apstiprinātājas iestādes ieskatiem. Ja dokumentācijas pakete paliek pie ražotāja, pēc paketes izskatīšanas un apstiprināšanas apstiprinātāja iestāde to apzīmogo un norāda datumu. Tās pieejamību apstiprinātājai iestādei pārbaudes veikšanas nolūkā nodrošina gan apstiprināšanas laikā, gan jebkurā brīdī apstiprinājuma derīguma laikā.

3.3. Ražotāji arī iesniedz apstiprinātājām iestādēm formālu dokumentācijas paketi, kas aprakstīta šā pielikuma 2. papildinājumā un satur informāciju par *AES*/*BES*, kura ļauj neatkarīgam testētājam noskaidrot, vai izmērītās emisijas var attiecināt uz *AES* vai *BES* stratēģiju jeb vai tās var būt radušās manipulācijas ierīces vai manipulācijas stratēģijas dēļ.

3.4. Formālo dokumentācijas paketi ražotāji pēc pieprasījuma dara pieejamu visām tipa apstiprinātājām iestādēm, tehniskajiem dienestiem, tirgus uzraudzības iestādēm, atzītām trešām pusēm un Eiropas Komisijai vai līdzvērtīgām iestādēm Nolīguma pušu gadījumā.

3.5. Ražotāji ievieš indikatoru (*AES* karodziņu vai taimeri), kas rāda, kad transportlīdzeklis darbojas režīmā, kurā aktīva ir paplašinātajā dokumentācijas paketē dokumentēta *AES*, nevis *BES* režīms. Pēc universālas skenēšanas ierīces pieprasījuma indikatoram jābūt pieejamam standarta diagnostikas savienotāja seriālajā pieslēgvietā. *AES*, kas darbojas, ir identificējama, izmantojot oficiālu dokumentācijas paketi.

4. Uzdevumi un pienākumi

4.1. Šajā punktā ir noteikti iesaistīto dalībnieku uzdevumi un pienākumi regulatīvo prasību ievērošanas nodrošināšanā.

— Transportlīdzekļu ražotājiem: tas ievieš kritērijus pamatotas emisijas kontroles palīgstratēģijas deklarēšanai, kura darbojas specifiskam mērķim, reaģējot uz specifisku apkārtējās vides vai darbības apstākļu kopumu. Šādas emisijas kontroles stratēģijas atbilst stingriem tehniskiem kritērijiem, kas pierāda, ka tās nav manipulācijas ierīces vai manipulācijas stratēģija.

— Tipa apstiprinātājām iestādēm: tas ievieš kritērijus tehniski pamatotas emisijas kontroles stratēģijas apstiprināšanai. Tādas emisijas kontroles stratēģijas apstiprināšana balstās uz "emisijas kontroles palīgstratēģijas" (*AES*) jēdzienu, kas ir "Euro 6" tiesiskā regulējuma pielāgojums. Šis pielikums atbalsta *AES* dokumentēšanu un precizē tās lomu emisiju mērīšanā un pārraudzībā ar iebūvētām pārraudzības sistēmām (*OBM*).

— Nolīguma puses iestādēm: tas nosaka satvaru manipulācijas ierīču un manipulācijas stratēģiju atklāšanai ar speciāliem skrīninga testiem un izpildes pasākumiem.

— Atzītām trešām pusēm un reģionālām iestādēm: tas nosaka uzdevumus skrīninga testu izpildē.

4.2. Transportlīdzekļu ražotāju uzdevumi un pienākumi

4.2.1. Ražotāji nodrošina manipulācijas ierīču un manipulācijas stratēģijas neesību saistībā ar šo noteikumu darbības jomā ietilpstošajām emisijām: ražotāji nodrošina, ka neviens transportlīdzeklis nav aprīkots ar manipulācijas ierīcēm vai stratēģijām.

4.2.2. Ražotāji dokumentē ekspluatācijā esošu transportlīdzekļu programmatūras atjauninājumus, kas pēc tipa apstiprināšanas mazina emisiju kontroles stratēģijas efektivitāti.

4.2.3. Ražotāji atklāj piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei visus programmatūras atjauninājumus vai kalibrējumus, kas ietekmē izplūdes emisiju kontroles sistēmas.

4.2.4. Tipa apstiprināšanā ražotāji dokumentē emisijas kontroles palīgstratēģijas (*AES*), kā norādīts 3. punktā "Tehniskās prasības – dokumentācija".

4.2.5. Ražotājs sadarbojas ar tipa apstiprinātāju iestādi, lai tā varētu atlasīt līdz piecām *AES*, kuras *OBM* pārraudzīs saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 180 par iebūvētu pārraudzību (*OBM*) 4. pielikumu.

4.3. Tipa apstiprinātāju iestāžu uzdevumi un pienākumi

4.3.1. Pēc ražotāja pieprasījuma apstiprinātāja iestāde jauniem transportlīdzekļu tipiem veic *AES* priekšnovērtēšanu emisiju aspektā, kopā ar *AES* atlasi saskaņā ar 4.2.5. punktu. Tādā gadījumā 2–12 mēnešus pirms tipa apstiprināšanas procesa uzsākšanas tipa apstiprinātājai iestādei sagādā attiecīgu dokumentāciju.

4.3.2. Tipa apstiprinātāja iestāde veic priekšnovērtēšanu, balstoties uz ražotāja iesniegto paplašināto dokumentācijas paketi, kas aprakstīta šā pielikuma 2. papildinājuma b) punktā. Priekšnovērtēšanu apstiprinātāja iestāde veic saskaņā ar šā pielikuma 1. papildinājumā aprakstīto metodiku. Apstiprinātāja iestāde drīkst atkāpties no minētās metodikas izņēmuma un pienācīgi pamatotos gadījumos.

4.3.3. Jaunu transportlīdzekļu tipu *AES* priekšnovērtējums emisiju aspektā tipa apstiprināšanas vajadzībām ir spēkā 18 mēnešus. Pēc ražotāja pieprasījuma tipa apstiprinātāja iestāde šo laikposmu drīkst pagarināt par vēl 12 mēnešiem.

4.3.4. Sadarbībā ar ražotāju tipa apstiprinātāja iestāde atlasa līdz piecām *AES*, kuras *OBM* pārraudzīs saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 180 par iebūvētu pārraudzību (*OBM*) 4. pielikumu. *AES* atlasē prioritāte ir *AES*, kurām ir vislielākā sagaidāmā ietekme, kombinējot to ietekmi uz emisijām, kad tās darbojas, un gaidāmo aktivācijas ātrumu transportlīdzekļu lietošanas laikā.

4.3.5. Tipa apstiprinātāja iestāde identificē un datē paplašināto dokumentācijas paketi. Ja tipa apstiprināšanas iestāde glabā paplašināto dokumentācijas paketi, tā to saglabā vismaz 10 gadus pēc apstiprinājuma piešķiršanas.

4.3.6. Pēc tipa apstiprināšanas tipa apstiprinātāja iestāde izvērtē dokumentāciju par programmatūras atjauninājumiem, kuri mazina emisiju kontroles stratēģijas efektivitāti, un apstiprinājumu attiecīgi paplašina, ciktāl prasības joprojām tiek izpildītas.

4.3.7. Tipa apstiprinātāja iestāde drīkst testēt *AES* karodziņa vai taimera funkcionalitāti, kas parāda, kad transportlīdzeklis brauc *AES*, nevis *BES* režīmā.

4.3.8. Tipa apstiprinātājas iestādes nodrošina emisijas kontroles palīgstratēģiju (*AES*) saskaņotu novērtēšanu. ES Izpildes panākšanas informācijas apmaiņas forums vai līdzīga struktūra Nolīguma pusē katru gadu apkopo to *AES* sarakstu, kuras apstiprinātājas iestādes uzskatījušas par nepieņemamām, un Nolīguma puses šo sarakstu publisko, vēlākais, līdz nākamā gada marta beigām gadījumā, ja ir bijušas *AES*, kuras forums vai līdzīga struktūra uzskata par nepieņemamām.

4.4. Nolīguma puses iestāžu uzdevumi un pienākumi

4.4.1. Nolīguma puses iestādes drīkst veikt skrīninga testus, lai atklātu ar emisijām saistītas manipulācijas ierīces un manipulācijas stratēģijas.

4.4.2. Par to, kuras metodes vislabāk piemērojamas, katrā atsevišķā gadījumā būtu jālemj Nolīguma puses iestādēm, balstoties uz pienācīgu riska novērtējumu, kur ņemta vērā potenciālā neatbilstība, tās rašanās varbūtība un citi potenciāli rādītāji, piemēram, atgadījuma smagums.

4.4.3. Manipulācijas ierīču vai stratēģijas meklēšana var ietvert divus atsevišķus gadījumus:

A gadījums "Robežu noteikšana": manipulācijas ierīces vai stratēģijas, kurās par trigeriem izmanto reglamentētās testa robežas vai to surogātus (piemēram, vides temperatūra, augstums virs jūras līmeņa, brauciena ilgums, patērētā degviela un braukšanas dinamiskie diapazoni), vai

B gadījums "Testa noteikšana": manipulācijas ierīces vai stratēģijas, kuru trigeris ir testa aprīkojuma klātbūtne (piem., pretspiediena pieaugums izpūtējā, signāli no atpakaļgaitas ultraskaņas sensoriem, datu reģistratora pieslēgšana *OBD* pieslēgvietai) vai transportlīdzekļa lokalizācija (t. i., jebkas, kas nosūta transportlīdzeklim informāciju, ka to uz ceļa testē izpūtēja emisiju noteikšanai). Šīs "testa noteikšanas" manipulācijas ierīces vai manipulācijas stratēģija galvenokārt attiecas uz testiem uz ceļa ar PEMS, jo laboratorijā testējamiem transportlīdzekļiem parasti vajadzīgs īpašs "dinamometriskā stenda režīms", kas ļauj veikt emisiju testēšanu, neiedarbinot drošības ierīces utt.

4.4.4. Visās skrīninga testu kampaņās ir jāiekļauj vismaz transportlīdzekļa testēšana ar regulatīvo metodiku. Tas ir svarīgs solis, kurā pārliecināties, ka transportlīdzeklim nav darbības traucējumu, tas nav slikti uzturēts un tam nav citu tādu problēmu, kuras nepamatoti paaugstinātu emisiju līmeni.

4.4.5. Lai noteiktu manipulācijas ierīču vai stratēģijas klātbūtni saskaņā ar A gadījumu, ir nepieciešams transportlīdzekļus testēt par "modalitātēm" dēvēto reglamentēto testēšanas apstākļu variācijās. Modalitāšu kopums nav stingri noteikts, bet ir elastīgs, jo ir jāatklāj konkrēta tehnoloģiju uzvedība kā reakcija uz sarežģītu parametru kopumu un jāsaglabā neprognozējamība.

4.4.6. Nolīguma puses iestādes nodrošina ar emisijām saistītu manipulācijas ierīču un manipulācijas stratēģiju aizlieguma ievērošanu. Ja tiek identificēta ar emisijām saistīta manipulācijas ierīce vai stratēģija, tirgus uzraudzības iestādes rīkojas saskaņā ar Regulas (ES) 2018/858 XI nodaļu par drošības klauzulām vai līdzvērtīgiem noteikumiem citās Nolīguma pusēs.

4.4.7. Nolīguma pušu iestādes nodrošina skrīninga testu novērtēšanas kritēriju vienādu piemērošanu, ņemot vērā Eiropas Komisijas publicēto attiecīgo nesaistošo norādījumu jaunāko redakciju vai līdzvērtīgu dokumentu citu Nolīguma pušu gadījumā un informāciju, kas pieejama ES Ieviešanas informācijas apmaiņas forumā vai līdzīgā struktūrā citā Nolīguma pusē.

4.5. Nolīguma pušu un atzīto trešo pušu uzdevumi un pienākumi

4.5.1. Nolīguma puses un atzītas trešās puses drīkst veikt skrīninga testus saskaņā ar 4.4.1. punktu, lai atklātu manipulācijas ierīces un manipulācijas stratēģijas, kas saistītas ar emisijām.

7. pielikums – 1. papildinājums

AES un BES novērtēšanas un apstiprināšanas metodika

Šajā papildinājumā dota strukturēta pieeja emisijas kontroles palīgstratēģiju (*AES*) un emisijas kontroles pamatstratēģiju (*BES*) novērtēšanai un apstiprināšanai.

1. *AES* un *BES* dokumentēšana

1.1. Ražotāji savas *BES* tehnisko aprakstu iekļauj paplašinātajā dokumentācijas paketē saskaņā ar 2. papildinājumu.

1.2. Ražotāji dokumentē visas *AES*, iespējams, noteiktas *AES* izlaižot saskaņā ar 1.5. punktu. Ražotāji pamato *AES* izmantošanu, kas dokumentēta pēc viena vai vairākiem no šiem kritērijiem:

a) *AES* ir nepieciešama drošai transportlīdzekļa ekspluatācijai;

b) *AES* ir nepieciešama, lai izvairītos no spēka pārvada ([1]) sastāvdaļas pēkšņa, neatgriezeniska bojājuma;

c) *AES* darbojas tikai motora iedarbināšanas laikā;

d) *AES* ir nepieciešama emisiju kontroles sistēmas fizisko ierobežojumu dēļ.

1.3. Par katru dokumentētu *AES* ražotāji iesniedz:

— *AES* tehniskās motivācijas aprakstu. Tā tiks pamatota ar apliecinošiem pierādījumiem, piemēram, noturības testiem vai riska analīzēm, kas parāda, kāpēc *AES* ir tehniski nepieciešama,

— precīzu nosacījumu aprakstu, kuru rezultātā *AES* tiek aktivēta un deaktivēta. Tas attiecīgi ietver motora parametrus, vides parametrus un citādus attiecīgus apstākļus,

— aplēsi par *AES* ietekmi uz emisijām un CO_2, kad tā ir aktīva,

— aplēsi par paredzamo *AES* aktivizēšanas mēru transportlīdzekļu lietošanas laikā.

1.4. Noteikumu 1.3. punktā norādīto informāciju iekļauj paplašinātajā dokumentācijas paketē saskaņā ar 2. papildinājumu.

1.5. Ražotāji drīkst neiekļaut *AES* paplašinātajā dokumentācijas paketē, ja tā atbilst vienam vai vairākiem no šiem nosacījumiem:

— kamēr *AES* ir aktīva, tā neizraisa ANO Noteikumos Nr. 154 noteikto robežvērtību pārsniegšanu,

— kamēr *AES* ir aktīva, tā nemazina emisiju kontroles sistēmu efektivitāti,

— nosacījumi, kuru dēļ *AES* aktivēta, ir pēc būtības iekļauti testa procedūrās.

2. *AES* un *BES* novērtēšana

2.1. Iestādes apstiprina *BES*, kas atbilst 1.1. punkta dokumentācijas prasībām.

([1]) Kā definēts ANO EEK 1958. un 1998. gada nolīgumu Savstarpējā rezolūcijā Nr. 2 (M.R.2).

2.2. Iestādes apstiprina dokumentētu *AES*, ja tam ir tehnisks pamats pēc viena vai vairākiem 1.2. punkta kritērijiem, ar noteikumu, ka ir izpildīti arī šādi kritēriji:

— *AES* tehniskā motivācija ir apmierinoša un balstīta attiecīgos pierādījumos,

— nosacījumus, kuru rezultātā *AES* aktivēta un deaktivēta, nosaka saskaņā ar attiecīgo emisiju kontroles sistēmu tehniskajiem raksturlielumiem, nevis robežnosacījumiem vai citiem nosacījumiem, uz kuriem attiecas reglamentētā testēšana.

3. *AES* un *BES* apstiprināšana

Tipa apstiprinātāja iestāde apstiprina ražotāja iesniegto *AES* un *BES*, balstoties uz paplašinātās dokumentācijas paketes saturu.

Paplašinātā dokumentācijas pakete nepārsniedz 100 lappuses.

Ja nepieciešams, paplašināto dokumentācijas paketi drīkst papildināt ar pielikumiem un citiem pievienotiem dokumentiem, kuros ir arī citi, papildinoši elementi. Ikreiz, kad *AES* tiek ieviestas izmaiņas, ražotājs nosūta tipa apstiprinātājai iestādei jaunu, konsolidētu paplašinātās dokumentācijas paketes redakciju (ar atzīmētām izmaiņām). Tipa apstiprinātāja iestāde izvērtē un apstiprina *AES* jauno redakciju.

Paplašinātajā dokumentācijas paketē ietilpst deklarācija par programmatūras versijām un kalibrējumiem, ko izmanto šo *AES*/*BES* vadībai, ieskaitot pienācīgas šo programmatūras versiju un kalibrējumu kontrolsummas vai atsauces vērtības un norādījumus iestādei, kā kontrolsummas vai atsauces vērtības nolasāmas; ikreiz, kad tiek izlaista jauna programmatūras versija vai kalibrējums, kas ietekmē *AES*/*BES*, deklarāciju atjaunina un nosūta tipa apstiprinātājai iestādei, pie kuras glabājas paplašinātā dokumentācijas pakete. Ražotāji drīkst pieprasīt izmantot kontrolsummas alternatīvu, ja tā nodrošina programmatūras versiju izmaiņu un kalibrējumu līdzvērtīgu izsekojamību.

Paplašinātajā dokumentācijas paketē iekļauj arī ražotāja deklarāciju par manipulācijas ierīču vai manipulācijas stratēģijas neesību. Paplašinātās dokumentācijas paketes apstiprinājums nav manipulācijas ierīču vai manipulācijas stratēģijas neesības pierādījums.

7. pielikums – 2. papildinājums

Dokumentācijas paketes

Oficiālā dokumentācijas pakete

Ražotājs drīkst vienu formālo dokumentācijas paketi izmantot vairākiem emisiju tipa apstiprinājumiem. Oficiālajā dokumentācijas paketē iekļauj turpmāk norādīto informāciju.

Punkts	Skaidrojums
1. Emisiju tipa apstiprinājuma numurs(-i)	Tā (to) emisiju tipa apstiprinājuma(-u) numurs(-i), uz kuru(-iem) attiecas šī *BES* un *AES* deklarācija: iekļauj atsauci uz tipa apstiprinājumu, programmatūras atsauci, kalibrējuma numuru vai katras versijas un katra relevanta vadības bloka, piemēram, motora un pēcapstrādes, kontrolsummas
Programmatūras un kalibrēšanas versijas nolasīšanas metode	Piemēram, skenēšanas rīka skaidrojums
2. Emisijas kontroles pamatstratēģijas	
BES x	x stratēģijas apraksts
BES y	y stratēģijas apraksts
3. Emisijas kontroles palīgstratēģijas	
AES attēlojums	*AES* hierarhiskā struktūra: kura *AES* ir dominējošā, ja ir vairākas *AES*
AES x	— *AES* apraksts un pamatojums — Izmērītie un/vai modelētie parametri *AES* aktivēšanai — Citi parametri, ko izmanto *AES* aktivēšanai — Piesārņotāju un CO_2 emisiju palielinājums *AES* izmantošanas laikā salīdzinājumā ar *BES* — Aplēse par paredzamo *AES* aktivēšanas mēru transportlīdzekļu lietošanas laikā
AES y	Kā norādīts iepriekš

Paplašinātā dokumentācijas pakete

Paplašinātā dokumentācijas pakete ir strukturēta šādi.

AES *lietojuma paplašinātā dokumentācijas pakete Nr. YYY/OEM*

Daļas	Punkts	Apakšpunkts	Skaidrojums
Ievaddokumenti		Ievadvēstule tipa apstiprinātājai iestādei	Atsauce uz dokumentu un tā versiju, dokumenta izdošanas datums, ražotāja organizācijas attiecīgās personas paraksts
		Versiju tabula	Katras versijas grozījumu saturs, norādot grozīto daļu un kura daļa ir izmainīta
		Apraksts par to, uz kuriem (emisijas) tipiem izmaiņas attiecas	
		Pievienoto dokumentu tabula	Visu pievienoto dokumentu saraksts

Daļas	Punkts	Apakšpunkts	Skaidrojums
		Mijnorādes	(Norādīt, kur noteikumu katra prasība atrodama)
		Deklarācija par manipulācijas ierīču un manipulācijas stratēģijas neesību	+ paraksts
Pamatdokuments	0.	Akronīmi/saīsinājumi	
	1.	VISPĀRĪGS APRAKSTS	
	1.1.	Vispārīgs motora apraksts	Galveno raksturlielumu apraksts: darba tilpums, pēcapstrāde, ..
	1.2.	Vispārējā sistēmas arhitektūra	Sistēmas blokshēma: sensoru un piedziņas mehānismu saraksts, motora vispārējo funkciju skaidrojums
	1.3.	Programmatūras un kalibrēšanas versijas formulējums	Piemēram, skenēšanas rīka skaidrojums
	2.	Emisijas kontroles pamatstratēģijas	
	2.x	*BES* x	x stratēģijas apraksts
	2.y	*BES* y	y stratēģijas apraksts
	3.	Emisijas kontroles palīgstratēģijas	
	3.0.	*AES* attēlojums	*AES* hierarhiskā struktūra: apraksts un pamatojums (piemēram, drošība, uzticamība utt.)
	3.x	*AES* x	3.x.1 *AES* pamatojums 3.x.2 izmērītie un/vai modelētie parametri, kurus izmanto *AES* raksturošanai 3.x.3 *AES* darbības režīms – izmantotie parametri 3.x.4 *AES* ietekme uz piesārņotājiem un CO_2 3.x.5 Aplēse par paredzamo *AES* aktivēšanas mēru transportlīdzekļu lietošanas laikā
	3.y	*AES* y	3.y.1 3.y.2 utt.
	Te beidzas ierobežojums līdz 100 lapām		
	Pielikums		Šīs *BES* un *AES* aptverto tipu saraksts: ieskaitot tipa apstiprinājuma norādi, programmatūras norādi, kalibrējuma numuru, katras versijas un katra vadības bloka kontrolsummu (motora un/vai pēcapstrādes, ja ir)

Daļas	Punkts	Apakšpunkts	Skaidrojums
Pievienotie dokumenti		Tehniska piezīme par *AES* pamatojumu Nr.º xxx	Riska novērtējums vai pamatojums testējot, vai pēkšņa bojājuma piemērs (attiecīgā gadījumā)
		Tehniska piezīme par *AES* pamatojumu Nr.ºyyy	
		Testa ziņojums par konkrēto *AES* ietekmes kvantitatīvo noteikšanu	Testa ziņojums par visiem īpašajiem testiem, kas veikti *AES* pamatošanai, ziņas par testa apstākļiem, transportlīdzekļa apraksts, testu veikšanas datums, emisijas un/vai CO_2 ietekme ar *AES* aktivēšanu vai bez tās

8. PIELIKUMS

6. tipa tests

(Oglekļa monoksīda un ogļūdeņražu vidējo emisiju verifikācija pēc aukstās iedarbināšanas zemā vides temperatūrā)

1. Ievads

Šis pielikums attiecas tikai uz transportlīdzekļiem ar dzirksteļaizdedzes motoriem. Tajā aprakstīts šo noteikumu 5.3.5. punktā noteiktajam 6. tipa testam vajadzīgais aprīkojums un procedūra, kā verificē oglekļa monoksīda un ogļūdeņražu emisijas zemā vides temperatūrā. Šajā pielikumā aplūkotās tēmas ietver:

a) prasības aprīkojumam;

b) testa apstākļus;

c) testa procedūras un datu prasības.

2. Testa aprīkojums

2.1. Kopsavilkums

2.1.1. Šī nodaļa ir veltīta aprīkojumam, kas vajadzīgs testiem, lai noteiktu transportlīdzekļu ar dzirksteļaizdedzes motoriem izplūdes emisijas zemā apkārtējā temperatūrā. Prasītais aprīkojums un specifikācijas ir līdzvērtīgas tām, kādas noteiktas šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikumā, ievērojot papildinājumus, norādītajam I tipa testam uz *NEDC* bāzes, ja nav noteiktas specifiskas prasības 6. tipa testam. Šā pielikuma 2.2.– 2,6. punktā aprakstītas atkāpes, kas piemērojamas 6. tipa testēšanai zemā vides temperatūrā.

2.2. Dinamometriskais stends

2.2.1. Piemēro šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma 1. papildinājuma prasības. Dinamometru noregulē, lai imitētu transportlīdzekļu darbību uz ceļa pie temperatūras 266 K (–7 °C). Šādu regulējuma pamatā drīkst būt pie 266 K (–7 °C) noteikts ceļa slodzes spēka profils. Alternatīvi drīkst koriģēt pretestību kustībai, kas noteikta saskaņā ar šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma 7. papildinājumu, par brīvskrējiena laika 10 procentu samazinājumu. Tehniskais dienests drīkst apstiprināt citas metodes, ar kurām nosaka pretestību kustībai.

2.2.2. Dinamometra kalibrēšanai piemēro šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma 1. papildinājuma noteikumus.

2.3. Paraugu ņemšanas sistēma

2.3.1. Piemēro šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma 2. un 3. papildinājuma noteikumus.

2.4. Analītiskais aprīkojums

2.4.1. Piemēro šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma 3. papildinājuma noteikumus, bet tikai oglekļa monoksīda, oglekļa dioksīda un kopējo ogļūdeņražu testēšanai.

2.4.2. Analītiskā aprīkojuma kalibrēšanai piemēro šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma noteikumus.

2.5. Gāzes

2.5.1. Piemēro šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma 3. papildinājuma 3. punkta noteikumus, ja tie ir relevanti.

2.6. Papildu aprīkojums

2.6.1. Aprīkojumam, ar ko mēra tilpumu, temperatūru, spiedienu un mitrumu, piemēro šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma 4.6. punkta noteikumus.

3. Testa secība un degviela

3.1. Vispārīgas prasības

3.1.1. Testa soļi, transportlīdzeklim veicot 6. tipa testa procedūras, ir parādīti A8/1. attēlā. Apkārtējai temperatūrai, kādā atrodas testa transportlīdzeklis, vidēji ir jābūt: 266 K (–7 °C) ±3 K, un tā nedrīkst būt zemāka par 260 K (–13 °C) vai pārsniegt 272 K (–1 °C).

Temperatūra nedrīkst būt zemāka par 263 K (–10 °C) vai pārsniegt 269 K (–4 °C) ilgāk par trijām secīgām minūtēm.

3.1.2. Testa kameras temperatūru, ko pārrauga testa laikā, mēra pie dzesēšanas ventilatora izplūdes (šī pielikuma 5.2.1. punkts). Paziņotajai apkārtējai temperatūrai ir jābūt vidējai aritmētiskai no testa kameras temperatūras, kas izmērīta ar pastāvīgu intervālu, kas nav ilgāks par vienu minūti.

3.2. Testa procedūra

Pirmā daļa – pilsētas braukšanas cikls – saskaņā ar šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma A4a/1. attēlu sastāv no četriem parastiem pilsētas cikliem, kas kopā veido pilnu pirmās daļas ciklu.

3.2.1. Motoru iedarbina, parauga ņemšanu sāk un pirmo ciklu veic saskaņā ar šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma A4a/1. tabulu un A4a/1. attēlu.

3.3. Sagatavošana testam

3.3.1. Testa transportlīdzeklim piemēro šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma 3.2. punkta noteikumus. Ekvivalentās inerces masas iestatīšanai dinamometrā piemēro šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma 6.2.1. punkta noteikumus.

A8/1. attēls

Testa zemā apkārtējā temperatūrā procedūra

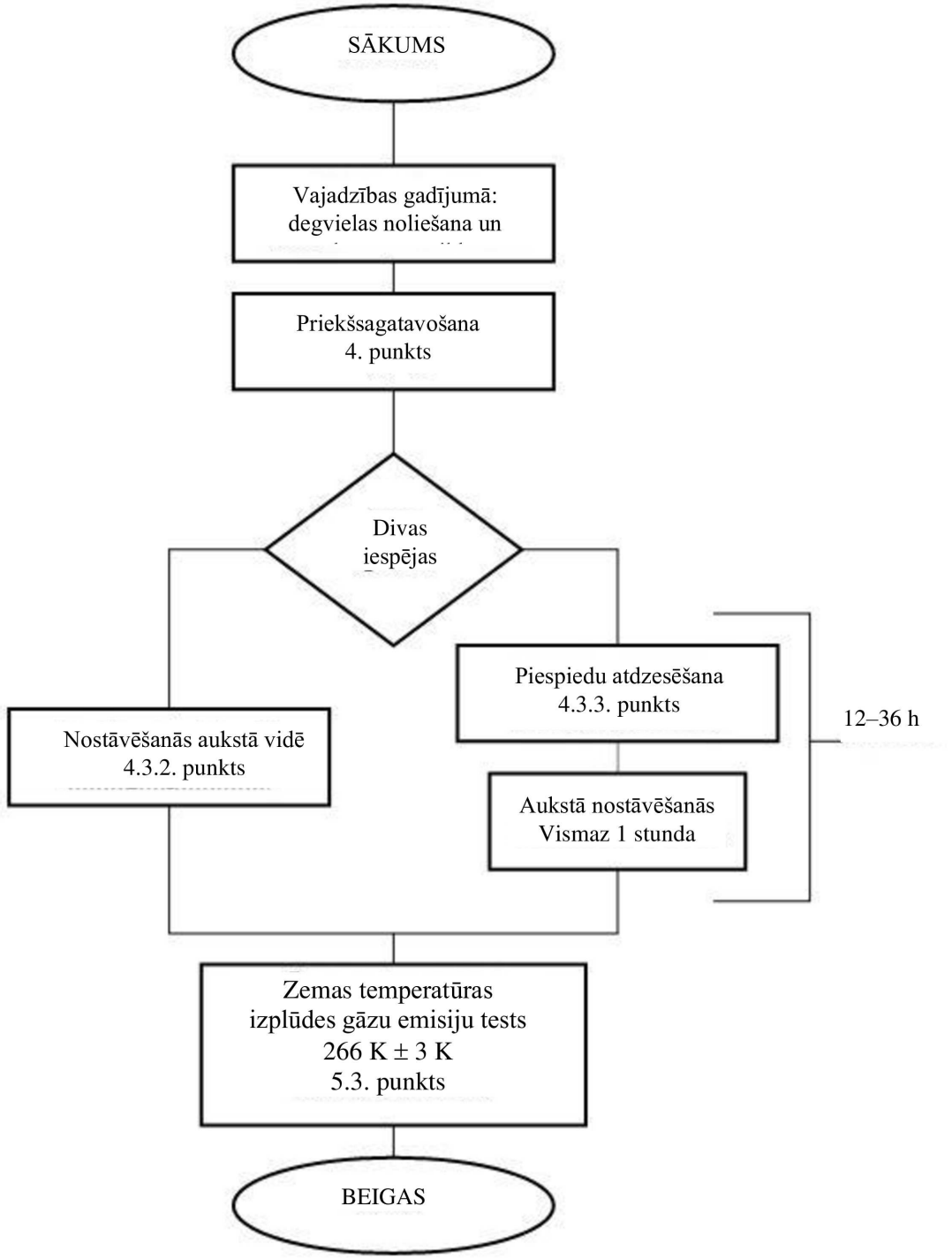

3.4. Testa degviela

3.4.1. Testa degvielai jāatbilst šo noteikumu 10. pielikuma 2. punktā dotajām specifikācijām.

3.5. Izmanto transportlīdzekļa ar mazāko vērtību (*VL*) ceļa slodzes koeficientus. Ja *VL* nav, tad izmanto transportlīdzekļa ar lielāko vērtību (*VH*) ceļa slodzi. Šādā gadījumā *VH* jānosaka saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 154 B4. pielikuma 4.2.1.1.1. punktu. Ja izmanto interpolācijas metodi, *VL* un *VH* norāda saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 154 B4. pielikuma 4.2.1.1.2. punktu. Dinamometru iestata tā, lai imitētu transportlīdzekļa ekspluatāciju uz

ceļa –7 °C temperatūrā. Šāda iestatījuma pamatā drīkst būt ceļa slodzes spēka profila noteikšana –7 °C temperatūrā. Alternatīvi drīkst koriģēt noteikto pretestību kustībai par brīvskrējiena laika 10 procentu samazinājumu. Tehniskais dienests drīkst apstiprināt citu metožu izmantošanu braukšanas pretestības noteikšanai.

4. Transportlīdzekļa priekšsagatavošana

4.1. Kopsavilkums

4.1.1. Lai nodrošinātu atkārtojamus emisiju testus, testa transportlīdzekļus sagatavo vienotā veidā. Sagatavošana sastāv no sagatavošanas brauciena dinamometriskajā stendā, kam seko nostāvēšanās periods pirms emisiju testa saskaņā ar šā pielikuma 4.3. punktu.

4.2. Priekšsagatavošana

4.2.1. Degvielas tvertni piepilda ar noteikto testa degvielu. Ja degvielas tvertnē esošā degviela neatbilst šā pielikuma 3.4.1. punktā dotajām specifikācijām, esošo degvielu pirms degvielas uzpildes nolej. Testa degvielas temperatūrai ir jābūt zemākai par vai vienādai ar 289 K (+16 °C). Veicot iepriekš minētās darbības iztvaikošanas emisiju kontroles sistēmu nedrīkst pārmērīgi izvēdināt vai pārmērīgi noslogot.

4.2.2. Transportlīdzekli pārvieto uz testa kameru un novieto dinamometriskajā stendā.

4.2.3. Priekšsagatavošana sastāv no viena pilna braukšanas cikla – pirmās un otrās daļas – saskaņā ar šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma A4a/1. un A4a/2. tabulu un A4a/1. attēlu. Pēc ražotāja pieprasījuma transportlīdzekļus ar dzirksteļaizdedzes motoru drīkst priekšsagatavot ar vienu pirmās daļas un diviem otrā daļas braukšanas cikliem.

4.2.4. Priekšsagatavošanas laikā testa kameras temperatūrai ir jāpaliek nosacīti pastāvīgai, un tā nedrīkst pārsniegt 303 K (30 °C)

4.2.5. Spiedienu dzenošo riteņu riepās iestata saskaņā ar šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma 6.2.3. punkta noteikumiem.

4.2.6. Desmit minūšu laikā pēc priekšsagatavošanas pabeigšanas motors jāizslēdz.

4.2.7. Ja ražotājs to pieprasa un tehniskais dienests apstiprina, izņēmuma gadījumos drīkst atļaut papildu priekšsagatavošanu. Tehniskais dienests arī drīkst izvēlēties veikt papildu priekšsagatavošanu. Papildu priekšsagatavošana sastāv no viena vai vairākiem pirmās daļas cikla braukšanas grafikiem, kā aprakstīts šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma A4a/1. tabulā un A4a/1. attēlā. Šādas papildu priekšsagatavošanas ilgums ir jāreģistrē testa ziņojumā.

4.3. Nostāvēšanās metodes

4.3.1. Lai stabilizētu transportlīdzekli pirms emisiju testa, izmanto vienu no šādām divām metodēm, kas jāizvēlas ražotājam.

4.3.2. Standarta metode

Transportlīdzekli uzglabā ne mazāk kā 12 stundas un ne ilgāk kā 36 stundas pirms izplūdes emisijas testa zemā apkārtējā temperatūrā. Apkārtējā temperatūra (sausais termometrs) šī perioda laikā ir jāsaglabā vidēji:

266 K (–7 °C) ±3 K katras šā perioda stundas laikā, un tā nedrīkst būt zemāka par 260 K (–13 °C) un augstāka par 272 K (–1 °C). Turklāt temperatūra nedrīkst būt zemāka par 263 K (–10 °C) un augstāka par 269 K (–4 °C) ilgāk par trim secīgām minūtēm.

4.3.3. Piespiedu metode

Transportlīdzeklis pirms zemas apkārtējās temperatūras izplūdes emisiju testa ir jāuzglabā ne ilgāk par 36 stundām.

4.3.3.1. Transportlīdzekli šajā laikā nedrīkst uzglabāt temperatūrā, kas pārsniedz 303 K (30 °C).

4.3.3.2. Transportlīdzekļa atdzesēšanu var veikt ar transportlīdzekļa piespiedu atdzesēšanu līdz testa temperatūrai. Ja atdzesēšanu pastiprina ar ventilatoriem, tos novieto vertikālā stāvoklī tā, lai sasniegtu maksimālu plūsmu un motora dzesēšanu un nevis tvertnes dzesēšanu. Ventilatorus nedrīkst novietot zem transportlīdzekļa.

4.3.3.3. Apkārtējo temperatūru stingri kontrolē tikai pēc tam, kad transportlīdzeklis ir atdzesēts līdz 266 K (–7 °C) ±2 K, ko nosaka pēc eļļas masas reprezentatīvās temperatūras.

Reprezentatīva eļļas temperatūra ir eļļas temperatūra, ko mēra tuvu eļļas tvertnes vidum, nevis eļļas tvertnes augšpusē vai apakšā. Ja pārrauga divas vai vairākas vietas eļļā, tām visām ir jāatbilst temperatūras prasībām.

4.3.3.4. Kad transportlīdzeklis ir atdzesēts līdz 266 K (–7 °C) ±2 K, to pirms izplūdes emisijas testa zemā vides temperatūrā uzglabā vismaz vienu stundu. Vides temperatūrai (sausais termometrs) šajā laikposmā ir jābūt vidēji 266 K (–7 °C) ±3 K, un tā nedrīkst būt zemāka par 260 K (–13 °C) un augstāka par 272 K (–1 °C).

Turklāt temperatūra nedrīkst būt zemāka par 263 K (–10 °C) vai pārsniegt 269 K (–4 °C) ilgāk par trim secīgām minūtēm.

4.3.4. Ja transportlīdzeklis ir nostabilizēts pie 266 K (–7 °C) citā vietā, un to caur siltu vietu pārvieto uz testa kameru, transportlīdzekli atkārtoti jāstabilizē testa kamerā vismaz sešas reizes ilgāku laiku, nekā tas atradās siltākā temperatūrā. Apkārtējai temperatūrai (sausais termometrs) šā perioda laikā ir jābūt vidēji 266 K (–7 °C) ± 3 K, un tā nedrīkst būt zemāka par 260 K (–13 °C) un augstāka par 272 K (–1 °C).

Turklāt temperatūra nedrīkst būt zemāka par 263 K (–10 °C) vai pārsniegt 269 K (–4 °C) ilgāk par trim secīgām minūtēm.

5. Dinamometra procedūra

5.1. Kopsavilkums

5.1.1. Emisiju paraugu ņemšanu veic testa procedūrā, kas sastāv no pirmās daļas cikla (šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma A4a/1. tabula un A4a/1. attēls). Pilnīgs zemas apkārtējās temperatūras tests, kas kopā ilgst 780 sekundes, sastāv no motora palaišanas, tūlītējas paraugu ņemšanas, pirmās daļas cikla darbības un motora izslēgšanas. Izplūdes emisijas atšķaida ar apkārtējo gaisu un analīzēm ievāc proporcionālu paraugu. Maisā savāktās izplūdes gāzes analizē attiecībā uz ogļūdeņradi, oglekļa oksīdu un oglekļa dioksīdu. Tajā pašā laikā atšķaidīšanas gaisa paraugu līdzīgi analizē attiecībā uz oglekļa monoksīdu, kopējiem ogļūdeņražiem un oglekļa dioksīdu.

5.2. Dinamometra darbība

5.2.1. Dzesēšanas ventilators

5.2.1.1. Dzesēšanas ventilatoru novieto tā, lai dzesēšanas gaiss ir pienācīgi novirzīts uz radiatoru (ūdens dzesēšana), uz gaisa ieplūdi (gaisa dzesēšana) un uz transportlīdzekli.

5.2.1.2. Transportlīdzekļiem, kuriem motors atrodas priekšpusē, ventilatoru novieto transportlīdzekļa priekšā 300 mm attālumā no tā. Transportlīdzekļiem, kuriem motors atrodas aizmugurē, vai ja iepriekš minētie noteikumi nav praktiski, dzesēšanas ventilatoru novieto tā, lai transportlīdzekļa dzesēšanai ir nodrošināta pietiekami liela gaisa plūsma.

5.2.1.3. Ventilatora ātrumam ir jābūt tādam, lai darbības diapazonā no 10 km/h līdz vismaz 50 km/h gaisa lineārais ātrums ventilatora izplūdē ir ±5 km/h robežās no attiecīgā ruļļa ātruma. Izvēlētajam ventilatoram ir jābūt šādām īpašībām:

a) laukums: vismaz 0,2 m^2;

b) apakšējās malas augstums virs zemes: apmēram 20 cm.

Kā alternatīvs variants, ventilatora ātrumam jābūt vismaz 6 m/s (21,6 km/h). Pēc ražotāja pieprasījuma speciālajiem transportlīdzekļiem (piemēram, furgoniem, paaugstinātas pārgājības transportlīdzekļiem) dzesēšanas ventilatora augstumu var mainīt.

5.2.1.4. Izmanto transportlīdzekļa ātrumu, kāds izmērīts dinamometra rullim(-ļļiem) (šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma 1. papildinājuma 1.2.6. punkts).

5.2.2. Rezervēts

5.2.3. Ja nepieciešams noteikt, kā vislabāk iedarbināt paātrinājuma un bremžu vadības ierīci, lai sasniegtu ciklu, kas tuvināts teorētiskajam ciklam noteiktajās robežās, drīkst veikt iepriekšējus testa ciklus, vai arī ļaut paraugu ņemšanas sistēmas pielāgošanu. Šādu braukšanu veic pirms "SĀKUMA" atbilstoši A8/1. attēlam.

5.2.4. Gaisa mitrumu uztur pietiekami zemu, lai novērstu kondensēšanos uz dinamometra ruļļiem.

5.2.5. Dinamometru pienācīgi uzsilda, kā ieteicis dinamometra ražotājs, izmantojot procedūras vai kontroles metodes, kas nodrošina atlikušo berzes jaudas stabilitāti.

5.2.6. Laiks starp dinamometra uzsildīšanu un emisiju testa sākumu nedrīkst būt ilgāks par 10 minūtēm, ja dinamometra gultņi netiek sildīti neatkarīgi. Ja dinamometra gultņi tiek sildīti neatkarīgi, emisiju testu sāk ne vēlāk kā 20 minūtes pēc dinamometra uzsildīšanas.

Ja dinamometra berzes zudumus var stabilizēt, neuzsildot dinamometru, testu var sākt saskaņā ar dinamometra ražotāja ieteikumiem. Ražotājs pēc atbildīgās iestādes pieprasījuma iesniedz dokumentāciju par sistēmu validāciju.

5.2.7. Ja dinamometra jaudu noregulē manuāli, to iestata vienas stundas laikā pirms izplūdes emisiju testa fāzes. Veicot regulēšanu, nedrīkst izmantot testa transportlīdzekli. Dinamometru, kurā izmanto iepriekš izraugāmu jaudas iestatījumu automātisku vadību, drīkst iestatīt jebkurā laikā pirms emisijas testa sākuma.

5.2.8. Pirms emisiju testa braukšanas grafika izpildes sākšanas testa kameras temperatūrai ir jābūt 266 K (–7 °C) ±2 K, izmērītai dzesēšanas ventilatora gaisa plūsmā ne tālāk kā 1,5 m no transportlīdzekļa.

5.2.9. Transportlīdzekļa darbības laikā sildīšanas un atkausēšanas ierīces izslēdz.

5.2.10. Kopējo braukšanas attālumu vai ruļļu apgriezienus mēra un reģistrē.

5.2.11. Četru riteņu piedziņas transportlīdzekļus testē divu riteņu piedziņas darbības režīmā. Kopējās dinamometra iestatījuma jaudas uz ceļa noteikšanu veic, transportlīdzeklim darbojoties galvenajā paredzētajā braukšanas režīmā Pēc ražotāja pieprasījuma četru riteņu piedziņas transportlīdzekli testē tā galvenajā paredzētajā braukšanas režīmā.

5.3. Testa veikšana

5.3.1. Motora iedarbināšanai, testa veikšanai un emisijas paraugu ņemšanai piemēro šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma 6.4. punkta noteikumus, izņemot 6.4.1.2. punktu. Paraugu ņemšanu sāk pirms motora iedarbināšanas procedūras vai tās laikā un beidz pirmās daļas (pilsētas braukšanas cikls) pēdējā parastā cikla pēdējā brīvgaitas perioda beigās, pēc 780 sekundēm.

Pirmais braukšanas cikls sākas ar 11 sekunžu ilgu brīvgaitu uzreiz pēc motora iedarbināšanas.

5.3.2. Emisiju parauga analīzei piemēro šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma 6.5. punkta noteikumus, izņemot 6.5.2. punktu. Veicot izplūdes paraugu analīzi, tehniskajam dienestam rūpīgi jāizvairās no ūdens tvaiku kondensēšanās izplūdes gāzes paraugu ņemšanas maisos.

5.3.3. Masas emisiju analīzei piemēro šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikuma 6.6. punkta noteikumus.

5.4. Papildu prasības hibrīdelektriskiem transportlīdzekļiem

5.4.1. *OVC* transportlīdzekļiem piesārņotāju emisiju mērījumus veic tādos pašos apstākļos, kādi norādīti uz *NEDC* bāzētā I tipa testa B nosacījumam (šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 14. pielikuma 3.1.3. un 3.2.3. punkts).

5.4.2. *NOVC* transportlīdzekļiem piesārņotāju emisiju mērījumus veic tādos pašos apstākļos, kādi uz *NEDC* bāzētajam I tipa testam noteikti šo noteikumu 07. sērijas grozījumu 4.a pielikumā).

9. PIELIKUMS

Neatļautas iejaukšanās nepieļaušana, drošība un kiberdrošība

1. Ievads

Šajā pielikumā ir noteikti pasākumi, kas attiecas uz neatļautas iejaukšanās nepieļaušanas, drošības un kiberdrošības sistēmu tipa apstiprināšanu.

2. Definīcijas

Šajā pielikumā izmanto ANO noteikumu Nr. 155 definīcijas.

Ar "uzbrukumiem" saprot manipulācijas mēģinājumus, mēģinājumus apiet drošību un kiberuzbrukumus.

3. Prasības attiecībā uz tipa apstiprinājumu

3.1. Ražotāju pienākumi

Ražotājam ir pienākums gādāt, ka transportlīdzekļa tips (attiecībā uz emisijām) ir aprīkots ar pietiekamiem neatļautas iejaukšanās nepieļaušanas, drošības un kiberdrošības pasākumiem, kas to padara noturīgu pret neatļautas iejaukšanās, kiberdrošības un drošības apdraudējumiem, kuri rodas visos tā darbmūža posmos.

Lai šo pienākumu izpildītu, visām turpmāk uzskaitītajām sistēmām, balstoties labākajās tipa apstiprināšanas brīdī pieejamās zināšanās, cik vien iespējams minimalizē ievainojamību, kas var novest pie neatļautas iejaukšanās:

a) degvielas un reaģenta iesmidzināšanas sistēmai;

b) motoram un motora vadības blokiem;

c) vilces akumulatoru baterijām un saistītajām vadības sistēmām;

d) odometram;

e) piesārņojuma kontroles sistēmām;

f) elektromotoram un saistītajiem vadības blokiem;

g) *OBFCM* ierīcei (nepiemēro maza apjoma ražotājiem);

h) *OBD* sistēmai;

i) *OBM* sistēmai (nepiemēro maza apjoma ražotājiem) un

j) *EVP*.

To uzskata par izpildītu, ja:

a) transportlīdzekļa tips attiecībā uz emisijām atbilst ANO Noteikumu Nr. 155 prasībām
un

b) ražotāja ievainojamības/apdraudējuma analīzē un riska novērtējumā attiecīgā gadījumā:

i) attiecībā uz degvielas un reaģenta iesmidzināšanas sistēmu, motora un motora vadības blokiem un piesārņojuma kontroles sistēmām ražotāja ievainojamības/apdraudējumu analīzē un riska novērtējumā ir ņemtas vērā vismaz augsta līmeņa ievainojamības/apdraudējumi, ievainojamības vai uzbrukuma metožu piemēri un šā pielikuma 1. papildinājuma 4.1. tabulā minēto seku mazināšanas pasākumu piemēri;

ii) attiecībā uz *OBM* sistēmu, *OBD* sistēmu un *OBFCM* ierīci ražotāja ievainojamības/apdraudējuma analīzē un riska novērtējumā ir ņemtas vērā vismaz augsta līmeņa ievainojamības/apdraudējumi, ievainojamības vai uzbrukuma metodes piemēri un šā pielikuma 1. papildinājuma 4.2. tabulā minēto seku mazināšanas pasākumu piemēri;

iii) odometra kopējais uzrādītais attālums un kopējās attāluma vērtības ir aizsargātas saskaņā ar ANO Noteikumiem Nr. 39, kas grozīti ar 02. sērijas grozījumiem;

iv) attiecībā uz vilces akumulatoru baterijām un ar tām saistītajām pārvaldības sistēmām, elektromotoru un ar tiem saistītajiem vadības blokiem un transportlīdzekļa vides pasi ražotāja izpildītajā ievainojamības/apdraudējumu analīzē un riska novērtējumā ir ņemtas vērā vismaz augsta līmeņa ievainojamības/apdraudējumi, ievainojamības vai uzbrukuma metožu piemēri un seku mazināšanas pasākumu piemēri, kas doti šā pielikuma 1. papildinājuma 4.3. tabulā.

Neskarot ANO Noteikumu Nr. 155 7.2.2.2. punkta g) apakšpunkta prasības, ražotājs uzrauga un atklāj liecības par sekmīgu uzbrukumu kādai no sistēmām, kas uzskaitītas iepriekš šajā punktā, reaģē uz tām un par tām informē apstiprinātāju iestādi.

3.2. Apstiprinātāju iestāžu pienākumi

Neskarot ANO Noteikumu Nr. 155 5.1.1. punkta prasības, tipa apstiprinātājas iestādes pārliecinās, ka ražotāja izpildītā ievainojamības/apdraudējuma analīze un riska novērtējums ir piemēroti un pietiekami. Šī verifikācija nodrošina, ka ražotājs ir pienācīgi pārvaldījis 1. papildinājuma tabulās aprakstīto ievainojamību un apdraudējumus. Šajās tabulās dotos piemērus izmanto par atsauci.

Tipa apstiprinātāja iestāde drīkst pieprasīt papildu dokumentāciju, lai pārliecinātos, ka ierosinātie seku mazināšanas pasākumi ir īstenoti pareizi.

Tipa apstiprinātājas iestādes tiek mudinātas dalīties paraugpraksē un pieredzē ES Izpildes panākšanas informācijas apmaiņas forumā vai līdzīgā struktūrā Nolīguma pusē.

3.3. Nolīguma pušu iestāžu pienākumi

Ievērojot Regulas (ES) 2018/858 8. panta prasības tirgus uzraudzības iestādēm vai līdzvērtīgus noteikumus citās Nolīguma pusēs, Nolīguma pušu iestādes veic regulārus testus, lai pārliecinātos, ka pasākumi pret neatļautu iejaukšanos un drošības un kiberdrošības pasākumi ir pietiekami. Nolīguma pušu iestādes atbild par transportlīdzekļu atlasi, testēšanas metožu piemērošanu, pēcpasākumiem, ziņošanu un korekcijas vai ierobežošanas pasākumiem.

3.3.1. Transportlīdzekļu atlase uzraudzības vajadzībām

Uzraudzības testos Nolīguma pušu iestādes atlasa transportlīdzekļu tipus attiecībā uz emisijām, kuri testējami uz riska novērtējuma pamata. Transportlīdzekļu tipus (attiecībā uz emisijām), kurus uz riska novērtējuma pamata uzskata par vairāk apdraudētiem, testēšanai atlasa prioritāri saskaņā ar 3.3.2. punktu.

Riska novērtējumā ņem vērā šādus aspektus:

a) pierādījumus, ka tirgū ir plaši pieejami efektīvi ražojumi neatļautas iejaukšanās izmantošanai noteiktiem transportlīdzekļu tipiem attiecībā uz emisijām;

b) pierādījumus par zināmām ievainojamības vietām, kas ietekmē noteiktus transportlīdzekļu tipus attiecībā uz emisijām;

c) pierādījumus par neatļautas iejaukšanās izplatību noteiktos transportlīdzekļu tipos attiecībā uz emisijām (cita starpā ieskaitot *OBM* datus, ko iesnieguši transportlīdzekļu ražotāji);

d) tādu ekspluatācijā esošo transportlīdzekļu skaitu, kuri pieder pie noteiktiem transportlīdzekļu tipiem attiecībā uz emisijām;

e) citu būtisku informāciju, ieskaitot atzītu trešo pušu testēšanas rezultātus un informāciju, ar ko apmainās ES Ieviešanas informācijas apmaiņas forumā vai līdzīgā struktūrā Nolīguma pusē.

3.3.2. Testēšanas metodes

Lai konstatētu, vai noteikta tipa transportlīdzekļi attiecībā uz emisijām ir pietiekami aizsargāti pret uzbrukumiem, kas var ietekmēt 3.1. punktā uzskaitīto sistēmu pienācīgu darbību, Nolīguma pušu iestādes drīkst izmantot jebkuru testēšanas metodi. Nolīguma pušu iestādes tiek mudinātas paraugpraksē un pieredzē dalīties ES Izpildes panākšanas informācijas apmaiņas forumā vai līdzīgā struktūrā citā Nolīguma pusē.

Pirms testēšanas verificē katra transportlīdzekļa labo stāvokli, īpaši pārliecinoties par 3.1. punktā uzskaitīto sistēmu pareizu darbību un to, ka testu tvērumā tās nav bijušas pakļautas uzbrukumiem. Verifikācijā nodrošina, ka netiek saglabāti attiecīgi kļūdas kodi un nedeg attiecīga brīdinājuma gaismas signāli, ka neviens no piesārņotāju pārraudzības statusiem nav "kļūda" un ka *OBM* paziņotais neatļautas iejaukšanās atklāšanas līmenis, kas noteikts ANO Noteikumu Nr. 180 par iebūvētu pārraudzību (*OBM*) 4. pielikumā, ir "normāls".

Verifikācijā attiecīgā gadījumā iekļauj arī 1. tipa *ex ante* testa vai *RDE* testa izpildi saskaņā ar attiecīgi ANO Noteikumiem Nr. 154 vai Nr. 168. Uzbrukuma testu izpilda tikai tad, ja *ex ante* testa emisijas rezultāti atbilst piemērojamām emisijas robežvērtībām.

Reģionālo tirgus uzraudzības iestāžu veikto testu mērķis ir reproducēt uzbrukumus, kas augstas ieguvumu un izmaksu attiecības dēļ praksē var skart noteiktus transportlīdzekļu tipus attiecībā uz emisijām. To vidū var būt mēģinājumi neatļauti iejaukties transportlīdzekļos, izmantojot esošu ievainojamību, kas attiecas uz neatļautu iejaukšanos, drošību un kiberdrošību, vai uzstādot tirgū pieejamus neatļautas iejaukšanās ražojumus. Uzbrukumus atlasa, balstoties uz 3.3.1. punktā aprakstīto riska novērtējumu.

3.3.3. Testa izvērtēšana

Nolīguma puses iestāde nosaka testa iznākumu, novērtējot uzbrukuma ietekmi uz izplūdes emisijām vai 3.1. punktā uzskaitītajās sistēmās izmantoto datu integritāti, ņemot vērā transportlīdzekļa reakciju uz uzbrukumiem. Atbilstoši uzbrukuma raksturam iestāde par vienu vai abiem aspektiem pieņem lēmumu "izturējis", "jāturpina" vai "nav izturējis".

Pēc iznākuma "izturējis" tālāka rīcība nav vajadzīga.

Iznākumam "jāturpina" seko 3.3.4. punktā aprakstītās darbības.

Iznākumam "nav izturējis" seko 3.3.5. punktā aprakstītās darbības.

Pēc uzbrukuma Nolīguma puses iestāde drīkst transportlīdzeklim uzturēt testa apstākļus, braucot ar to noteiktu attālumu, vairākos braucienos vai citādos apstākļos, kurus uzskata par piemērotiem atklājamam uzbrukumam.

3.3.3.1. Ietekmes uz izplūdes emisijām izvērtējums (*OBM* pārraudzītie piesārņotāji)

Pēc uzbrukuma un fakultatīvas sagatavošanas veic 1. tipa *ex post* testu vai *RDE* testu. *Ex ante* un *ex post* testi ir viena veida testi. Ja tiek braukts divos *RDE* testos, testus veic vienā maršrutā ar līdzīgu braukšanas manieri un salīdzināmos vides un satiksmes apstākļos.

Pēc *ex post* emisiju testa iznākumu nosaka katram piesārņotājam, ko pārrauga *OBM* sistēma. Testa iznākums ir "izturējis", ja tiek novērots viens no šiem:

a) izplūdes emisijas būtiski nepalielinās salīdzinājumā ar *ex ante* emisiju testu. Ar būtisku palielinājumu saprot to, ka izplūdes gāzu emisijas palielinās par vairāk nekā 100 procentiem no piemērojamās emisijas robežvērtības un *ex post* testa emisijas pārsniedz piemērojamo *OBD* robežvērtību;

b) izplūdes emisijas būtiski palielinās līdz līmenim, kas līdz 2,5 reizēm pārsniedz piemērojamo emisijas robežvērtību, bet neatļautas iejaukšanās atklāšanas līmenis ir "1. līmenis" vai augstāks;

c) izplūdes emisijas ievērojami palielinās līdz līmenim, kas ir vienāds ar piemērojamo emisijas robežvērtību vai 2,5 reizes augstāks par to, bet neatļautas iejaukšanās atklāšanas līmenis ir "2. līmenis", un attiecīgais *OBM* statuss ir pārslēdzies uz "kļūda".

Ja testa rezultāts uzreiz nav "izturējis", transportlīdzekli var turpināt kondicionēt, lai *OBM* sistēmai būtu vairāk laika mainīt piesārņotāju pārraudzības statusus un neatļautas iejaukšanās atklāšanas līmeni.

Ja pēc turpmākas apstākļu uzturēšanas pārraudzības statusi vai neatļautas iejaukšanās atklāšanas līmenis nemainās tā, ka dod iznākumu "izturējis", par testa iznākumu tiek noteikts "jāturpina", ja tiek novērots viens no šiem iznākumiem:

a) izplūdes emisijas būtiski palielinās līdz līmenim, kas līdz 2,5 reizēm pārsniedz piemērojamo emisijas robežvērtību, bet neatļautas iejaukšanās atklāšanas līmenis ir "0. līmenis";

b) izplūdes emisijas būtiski palielinās līdz līmenim, kas ir vienāds ar piemērojamo emisijas robežvērtību vai vairāk nekā 2,5 reizes augstāks par to, bet attiecīgais *OBM* statuss ir izmainījies uz "kļūda" un neatļautas iejaukšanās atklāšanas līmenis ir "1. līmenis" vai zemāks.

Ja iznākums nav ne "izturējis", ne "jāturpina", uzskata, ka transportlīdzeklis testu "nav izturējis".

Transportlīdzekļus, kas nav aprīkoti ar *OBM* sistēmu, izslēdz no ietekmes uz izplūdes emisiju izvērtējuma saskaņā ar šo punktu.

3.3.3.2. Ietekmes uz izplūdes emisijām izvērtēšana (*OBM* nepārraudzīti piesārņotāji)

Pēc uzbrukuma un fakultatīvas sagatavošanas veic 1. tipa *ex post* testu vai *RDE* testu. *Ex ante* un *ex post* testi ir viena veida testi. Ja tiek braukts divos *RDE* testos, testus veic vienā maršrutā ar līdzīgu braukšanas manieri un salīdzināmos vides un satiksmes apstākļos.

Pēc *ex post* emisiju testa visiem piesārņotājiem, kurus *OBM* sistēma nepārrauga, testa rezultātu uzskata par "jāturpina", ja piesārņotāji ir būtiski palielinājušies līdz līmenim, kas pārsniedz piemērojamās *OBD* robežvērtības, kuras noteiktas ANO Noteikumu Nr. 154 6.8.2. punktā, kamēr darbības traucējumu indikators (*MI*) nav aktivējies. Visos citos gadījumos uzskata, ka transportlīdzeklis testu ir "izturējis".

Ja testa iznākums uzreiz nav "izturējis", transportlīdzekli var turpināt kondicionēt, lai *OBD* sistēmai būtu ilgāks izvērtēšanas laiks darbības traucējumu indikatora aktivēšanai.

3.3.3.3. Ietekmes uz datu integritāti izvērtēšana

Pēc uzbrukuma un fakultatīvas sagatavošanas iznākums ir "izturēts", ja uzbrukumam neizdodas pārveidot 3.1. punktā uzskaitīto sistēmu datus.

Ja uzbrukumam izdodas pārveidot 3.1. punktā uzskaitīto sistēmu datus, Nolīguma puses iestāde iznākumu izvērtē pēc šādiem diviem kritērijiem:

a) ietekme – kāds ir datu pārveidojuma sakars ar ietekmi uz vidi;

b) reaģēšana – vai transportlīdzeklis ir reaģējis, pienācīgi sniedzot informāciju par pārveidoto datu nederīgumu.

Ja ietekmi uzskata par nebūtisku, iznākums ir "izturējis".

Ja ietekmi uzskata par būtisku un iestāde uzskata, ka atbilde ir pienācīga, uzskata, ka iznākums ir "izturējis".

Ja ietekmi uzskata par būtisku un reakcija tiek uzskatīta par nepietiekamu, iznākums ir "jāturpina". Šādos gadījumos tirgus uzraudzības iestāde sazinās ar ražotāju, lai to informētu par testa iznākumu, transportlīdzekļa īpašībām un veikto testu veidu.

Ražotājs drīkst ierosināt veikt papildu sagatavošanu, lai transportlīdzeklim dotu papildu laiku reaģēšanai uz uzbrukumu, vai testus atkārtot ar līdzīgiem transportlīdzekļiem. Pēc papildu sagatavošanas vai atkārtotiem testiem izvērtē transportlīdzekļa reakciju. Ja Nolīguma puses iestāde transportlīdzekļa reakciju joprojām uzskata par nepietiekamu, apstiprina rezultātu "jāturpina". Ja transportlīdzekļa reakciju uzskata par pienācīgu, iznākums ir "izturējis".

3.3.4. Kontroles pasākumi

Ja tiek uzskatīts, ka uzbrukuma iznākums ir "jāturpina", to detalizēti izmeklē, vajadzības gadījumā sadarbojoties ar ražotāju un piešķīrēju tipa apstiprinātāju iestādi, lai noteiktu:

a) kāda ievainojamība izmantota un vai tā identificēta tipa apstiprināšanas laikā;

b) ja ievainojamība konstatēta tipa apstiprināšanas laikā – vai pienācīgi piemēroti seku mazināšanas pasākumi;

c) vai ievainojamība attiecas uz citiem transportlīdzekļu tipiem attiecībā uz emisijām.

Neskarot Regulas (ES) 2018/858 XI nodaļas prasības vai līdzvērtīgus noteikumus citā Nolīguma pusē, ražotājs ar Nolīguma puses iestādi saskaņotā termiņā Nolīguma puses iestādei ierosina tehnisku risinājumu, kā uzlabot transportlīdzekļa noturību pret uzbrukumiem vai nu efektīvi mazinot ievainojamības izmantošanu, vai īstenojot metodes uzbrukuma atklāšanai un attiecīgas reakcijas ierosināšanai, kopā ar tehniskā risinājuma īstenošanas plānu. Nolīguma puses iestāde izvērtē tehnisko risinājumu un tam pievienoto realizācijas plānu un attiecīgā gadījumā pieprasa izmaiņas.

Kad Nolīguma puses iestāde akceptējusi tehnisko risinājumu un īstenošanas plānu, ražotājs turpina tehniskā risinājuma realizēšanu, vienojoties ar Nolīguma puses iestādi.

Ja tehniskais risinājums un realizācijas plāns neatbilst Nolīguma puses iestādes prasībām, uzskata, ka iznākums ir "nav izturējis".

Tādu uzbrukumu izmeklēšanas rezultātus, kuru iznākums ir "jāturpina", dara zināmus ES Izpildes informācijas apmaiņas forumam vai līdzīgai struktūrai Nolīguma pusē.

3.3.5. Ziņošanas, korektīvie un administratīvie pasākumi pēc iznākuma "nav izturējis"

Iznākumu "nav izturējis" pēc uzbrukuma detalizēti izmeklē, vajadzības gadījumā sadarbojoties ar ražotāju un piešķīrēju tipa apstiprinātāju iestādi, lai noteiktu:

a) kāda ievainojamība izmantota un vai tā identificēta tipa apstiprināšanas laikā;

b) ja ievainojamība konstatēta tipa apstiprināšanas laikā – vai pienācīgi piemēroti seku mazināšanas pasākumi;

c) vai ievainojamība attiecas uz citiem transportlīdzekļu tipiem attiecībā uz emisijām.

Detalizētu informāciju par testiem, kuru iznākums ir "nav izturējis", dara zināmu ražotājam, un Nolīguma puses iestādes pieprasa ražotājam nekavējoties veikt visus attiecīgos korektīvos pasākumus saskaņā ar Regulas (ES) 2018/858 XI nodaļu par drošības klauzulām vai līdzvērtīgiem noteikumiem citā Nolīguma pusē, lai nodrošinātu, ka izmantotā ievainojamība tiek efektīvi mazināta, vislabāk, ar attiecīgo transportlīdzekļa sistēmu programmatūras bezvadu atjaunināšanu saskaņā ar ANO Noteikumiem Nr. 156.

Nosakot korektīvo pasākumu piemērotību, iestādes ņem vērā transportlīdzekļa tipa tehnoloģijas stāvokli attiecībā uz emisijām, iespējamo seku mazināšanas tehnisko realizējamību un ievainojamības izmantošanas ticamību (aptuveni noteikta ar uzbrukuma ieguvumu un izmaksu attiecību). Ražotājs ar atbilstošiem apstiprinošiem pierādījumiem var pierādīt, ka ievainojamību nav iespējams efektīvi mazināt vai ka transportlīdzekļa uzbūves tehnisko ierobežojumu dēļ nav iespējams īstenot pienācīgu reakciju uz neatļautas iejaukšanās atklāšanu. Ja ražotājs Nolīguma puses iestādei vispusīgi pierāda, ka seku mazināšana nav tehniski realizējama, ražotājam neliek veikt korektīvus pasākumus.

Tādu uzbrukumu izmeklēšanas rezultātus, kuru iznākums ir "nav izturējis", dara zināmus ES Izpildes panākšanas informācijas apmaiņas forumam vai līdzīgai struktūrai Nolīguma pusē. Ja ir identificēta ievainojama, ko efektīvi mazināt nav iespējams tehnisku ierobežojumu dēļ, forums vai līdzīga struktūra apsver iespēju turpmākajā tipu apstiprināšanā pieprasīt attiecīgus seku mazināšanas papildu pasākumus.

3.4. Nolīguma pušu un atzīto trešo pušu uzdevumi un pienākumi

Nolīguma puses un atzītas trešās puses drīkst ar 3.3.2. punktā aprakstītajām metodēm pārliecināties, vai transportlīdzekļi, kas pieder konkrētam transportlīdzekļu tipam attiecībā uz emisijām, ir pietiekami aizsargāti pret neatļautas iejaukšanās mēģinājumiem un uzbrukumiem drošībai un kiberdrošībai, kuri ietekmē 3.1. punktā uzskaitītās sistēmas.

4. Administratīvie noteikumi

4.1. Administratīvi noteikumi par neatļautas iejaukšanās nepieļaušanu, drošību un kiberdrošību

Dokumentāciju, kas apliecina atbilstību 3.1. punktam, ražotājs dara pieejamu divās daļās:

a) formālā dokumentācijas pakete apstiprināšanai saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 155 3.3. punkta dokumentācijas prasībām, ko tipa apstiprinātājai iestādei iesniedz tipa apstiprinājuma pieteikuma iesniegšanas laikā. Šo dokumentācijas paketi tipa apstiprinātāja iestāde apstiprināšanas procesā izmanto par bāzes atsauci. Tipa apstiprinātāja iestāde nodrošina, ka šī dokumentācijas pakete paliek pieejama vismaz 10 gadus, ko skaita no laika, kad pilnīgi izbeigta konkrētā transportlīdzekļa tipa (attiecībā uz emisijām) ražošana.

b) Papildu materiālu, kas attiecas uz šo noteikumu prasībām, ražotājs drīkst paturēt, bet dara pieejamu inspicēšanai tipa apstiprināšanas laikā. Ražotājs nodrošina, ka materiāls, kas darīts pieejams inspicēšanai tipa apstiprināšanas laikā, paliek pieejams vismaz 10 gadus, ko skaita no laika, kad pilnīgi izbeigta transportlīdzekļa tipa (attiecībā uz emisijām) ražošana.

Ja ir norādīts, ka uz šādu informāciju attiecas intelektuālā īpašuma tiesības vai ka tā ir ražotāja vai viņa piegādātāju specifiska zinātība, ražotājs vai viņa piegādātāji sniedz pietiekamu informāciju, kas ļauj pienācīgi veikt šajos noteikumos minētās pārbaudes. Šādu informāciju apstrādā konfidenciāli.

Ražotājs iesniedz ražotāja deklarāciju par atbilstību šajos noteikumos noteiktajām neatļautas iejaukšanās nepieļaušanas, drošības un kiberdrošības prasībām tipa apstiprināšanas vajadzībām. Šajā deklarācijā izmanto 2. pielikuma 2. papildinājumā norādīto formu.

9. pielikums – 1. papildinājums

Augsta līmeņa ievainojamības/draudi, ievainojamību vai uzbrukumu metožu piemēri un seku mazināšanas piemēri

Ražotāji, analizējot ievainojamības/apdraudējumus un novērtējot risku šā pielikuma 3.1. punktā uzskaitītajām sistēmām, ņem vērā visas attiecīgās ievainojamību vai uzbrukumu metodes, kas saistītas ar katru augsta līmeņa ievainojamību/apdraudējumu, un īsteno samērīgus seku mazināšanas pasākumus, lai attiecīgi aizsargātu transportlīdzekļa tipu attiecībā uz emisijām. Ievainojamību vai uzbrukumu metožu piemēri un īstenojamās seku mazināšanas piemēri ir iekļauti 4.1., 4.2. un 4.3. tabulā katras sistēmas augsta līmeņa ievainojamības/apdraudējuma gadījumam. Piemērus, kas attiecas uz ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A un B daļu, ņem vērā saistībā ar specifisko sistēmu, uz kuru tie attiecas.

4.1. tabula

Augsta līmeņa ievainojamības/apdraudējumi, ievainojamību vai uzbrukumu metožu piemēri un seku mazināšanas piemēri

Sistēma	Augsta līmeņa ievainojamība/apdraudējums	Ievainojamības vai uzbrukuma metodes piemērs	Seku mazināšanas piemēri
Piesārņojuma kontroles sistēmas	Motora/sensoru vadības bloka (*ECU*/*SCU*) datu vai programmatūras koda neatļauta pārveidošana	Ievainojamības vai uzbrukuma metodes ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 9.1., 12.1., 17.1., 18.3.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Neatļauta programmatūras injicēšana caur *ECU* aparātprogrammatūras rīkiem, lai atspējotu vai pārveidotu emisijas kontroles sastāvdaļas, bloķētu *OBD*/*OBM* iesaistes sistēmu vai nepieļautu *DTC*	Piekļuves kontroles paņēmieni/plāni un drošas programmatūras atjaunināšanas procedūras, piemēram, atjaunināšanas autentifikācija, integritātes pārbaude, drošs palaišanas process
	Neatļauta piekļūšana *ECU*/*SCU* aparatūrai un tās pārveidošana	Ievainojamības vai uzbrukuma metodes ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 28.2., 32.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Neatļauta piekļūšana ar emisiju saistītu sastāvdaļu vadības bloku iekšējai ķēdei un tās pārveidošana	Piekļuves novēršanas vai atklāšanas pasākumi, piem., ar aparatūru, kas ir droša pret neatļautu iejaukšanos vai to uzrāda
	Manipulācija ar transportlīdzekļa iekšējiem sakaru signāliem, izdarot datu pārveidi	Ievainojamības vai uzbrukuma metodes ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 11.3., 20.3., 23.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Transportlīdzekļa sakaru signālu (piemēram, *CAN*) injicēšana, pārtveršana vai pārveidošana, ko izdara, piemēram, emulatori	Pasākumi ļaunprātīgu iekšēju ziņojumu vai darbību atklāšanai, piemēram, ticamības pārbaudes, hronoloģijas analīze vai autentifikācija uz sertifikāta pamata, lai uzturētu emisijas datu integritāti

Sistēma	Augsta līmeņa ievainojamība/ apdraudējums	Ievainojamības vai uzbrukuma metodes piemērs	Seku mazināšanas piemēri
	Manipulācija ar signāliem transportlīdzekļa iekšienē, pārveidojot aparatūru	Ievainojamības vai uzbrukuma metodes ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 11.1., 25.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Ar emisiju saistītu signālu (piemēram, vides vai izplūdes temperatūras) neatļauta mainīšana vai manipulēšana ar fizisku pārveidošanu, piem., ar modifikatoriem	Diagnostikas funkcijas, ticamības pārbaudes vai anomāliju noteikšanas sistēmas
Degvielas un reaģenta sistēma	*ECU*/*SCU* datu vai programmatūras koda neatļauta pārveidošana	Ievainojamības vai uzbrukuma metodes ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 9.1., 20.4., 23.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Motora vadības programmatūras neatļauta pārveidošana, lai pārveidotu degvielas vai reaģenta iesmidzināšanu, piem., iesmidzinātā daudzuma mainīšana	Piekļuves kontroles paņēmieni/plāni un drošas programmatūras atjauninā šanas procedūras, piemēram, atjauninā šanas autentifikācija, integritātes pārbaude, drošs palaišanas process
	Neatļauta piekļūšana *ECU*/*SCU* aparatūrai un tās pārveidošana	Ievainojamības vai uzbrukuma metodes ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 25.1., 27.1., 32.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Neatļauta piekļuve ar degvielu vai reaģentu saistītu sastāvdaļu vadības bloku iekšējai ķēdei un to pārveidošana	Piekļuves novēršanas vai atklāšanas pasākumi, piem., ar aparatūru, kas ir droša pret neatļautu iejaukšanos vai to uzrāda
Motors un motora vadības bloki	Neatļauta *ECU* datu vai programmatūras koda pārveidošana	Ievainojamības vai uzbrukuma metodes ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 9.1., 20.4., 23.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Neatļautas aparātprogrammatūras uzstādīšana motora funkcionālo parametru pārveidošanai	Piekļuves kontroles paņēmieni/plāni un drošas programmatūras atjauninā šanas procedūras, piemēram, atjauninā šanas autentifikācija, integritātes pārbaude, drošs palaišanas process
	Neatļauta piekļuve *ECU* aparatūrai un tās pārveidošana	Ievainojamības vai uzbrukuma metodes ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 11.3., 18.3., 32.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Neatļauta piekļūšana motora vadības bloku iekšējai ķēdei un tās pārveidošana	Piekļuves novēršanas vai atklāšanas pasākumi, piemēram, ar aparatūru, kas ir droša pret neatļautu iejaukšanos vai to uzrāda

4.2. tabula

Augsta līmeņa ievainojamības/apdraudējumi, ievainojamību vai uzbrukumu metožu piemēri un seku mazināšanas piemēri

Sistēma	Augsta līmeņa ievainojamība/ apdraudējums	Ievainojamības vai uzbrukuma metodes piemērs	Seku mazināšanas piemēri
OBM sistēma	*ECU/SCU* datu vai programmatūras koda neatļauta pārveidošana	Ievainojamība ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 9.1., 20.4., 23.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		OBM sistēmas paziņoto transportlīdzekļa datu pārveidošana vai atspējošana	Piekļuves kontroles paņēmieni/plāni un drošas programmatūras atjaunināšanas procedūras, piemēram, atjaunināšanas autentifikācija, integritātes pārbaude, drošs palaišanas process
	Neatļauta piekļūšana *ECU/SCU* aparatūrai un tās pārveidošana	Ievainojamība ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 25.1., 32.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Neatļauta piekļūšana ar *OBM* saistītu sastāvdaļu vadības bloku iekšējai ķēdei un tās pārveidošana	Piekļuves novēršanas vai atklāšanas pasākumi, piem., ar aparatūru, kas ir droša pret neatļautu iejaukšanos vai to uzrāda
OBD sistēma	*ECU/SCU* datu vai programmatūras koda neatļauta pārveidošana	Ievainojamība ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 19.1., 18.3., 20.4., 20.5., 23.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Neatļautas aparātprogrammatūras uzstādīšana, mainot uzvedību diagnostikā	Piekļuves kontroles paņēmieni/plāni un drošas programmatūras atjaunināšanas procedūras, piemēram, atjaunināšanas autentifikācija, integritātes pārbaude, drošs palaišanas process
	Neatļauta piekļūšana *ECU/SCU* aparatūrai un tās pārveidošana	Ievainojamība ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 25.1., 32.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Neatļauta piekļūšana ar *OBD* saistītu sastāvdaļu vadības bloku iekšējai ķēdei un tās pārveidošana	Piekļuves novēršanas vai atklāšanas pasākumi, piem., ar aparatūru, kas ir droša pret neatļautu iejaukšanos vai to uzrāda
OBFCM ierīce	*ECU/SCU* datu vai programmatūras koda neatļauta pārveidošana	Ievainojamība ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 9.1., 20.4., 23.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Ierīces paziņoto degvielas patēriņa datu mainīšana	Piekļuves kontroles paņēmieni/plāni un drošas programmatūras atjaunināšanas procedūras, piemēram, atjaunināšanas autentifikācija, integritātes pārbaude, drošs palaišanas process
	Neatļauta piekļūšana *ECU/SCU* aparatūrai un tās pārveidošana	Ievainojamība ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 25.1., 32.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Neatļauta piekļūšana ar *OBFCM* saistītu sastāvdaļu vadības bloku iekšējai ķēdei un tās pārveidošana	Piekļuves novēršanas vai atklāšanas pasākumi, piem., ar aparatūru, kas ir droša pret neatļautu iejaukšanos vai to uzrāda

4.3. tabula

Augsta līmeņa ievainojamības/apdraudējumi, ievainojamību vai uzbrukumu metožu piemēri un seku mazināšanas piemēri

Sistēma	Augsta līmeņa ievainojamība/ apdraudējums	Ievainojamības vai uzbrukuma metodes piemērs	Seku mazināšanas piemēri
Vilces akumulatoru baterijas un attiecīgas vadības sistēmas	*ECU*/*SCU* datu vai programmatūras koda neatļauta pārveidošana	Ievainojamība ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 12.2., 20.3., 23.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Programmatūras pārveidošana, lai mainītu uzlādes/izlādes ātrumu un akumulatoru baterijas ilgizturības datus	Piekļuves kontroles paņēmieni/plāni un drošas programmatūras atjauninašanas procedūras, piemēram, atjauninašanas autentifikācija, integritātes pārbaude, drošs palaišanas process
	Neatļauta piekļūšana *ECU*/*SCU* aparatūrai un tās pārveidošana	Ievainojamība ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 27.1., 32.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Neatļauta piekļūšana ar akumulatoru bateriju saistītu sastāvdaļu vadības bloku iekšējai ķēdei un tās pārveidošana	Piekļuves novēršanas vai atklāšanas pasākumi, piem., ar aparatūru, kas ir droša pret neatļautu iejaukšanos vai to uzrāda
Elektromotors un ar to saistīti vadības bloki	*ECU*/*SCU* datu vai programmatūras koda neatļauta pārveidošana	Ievainojamība ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 5.1., 9.1., 20.4., 23.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Neatļautas aparātprogrammatūras uzstādīšana invertora vai motora kontrolieru pārveidošanai	Piekļuves kontroles paņēmieni/plāni un drošas programmatūras atjauninašanas procedūras, piemēram, atjauninašanas autentifikācija, integritātes pārbaude, drošs palaišanas process
	Neatļauta piekļūšana *ECU*/*SCU* aparatūrai un tās pārveidošana	Ievainojamība ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 25.1., 32.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Neatļauta piekļūšana ar elektromotoru saistītu sastāvdaļu vadības bloku iekšējai ķēdei un tās pārveidošana	Piekļuves novēršanas vai atklāšanas pasākumi, piem., ar aparatūru, kas ir droša pret neatļautu iejaukšanos vai to uzrāda
Transportlīdzekļa vides pase (*EVP*)	*ECU*/*SCU* datu vai programmatūras koda neatļauta pārveidošana	Ievainojamība ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 9.1., 20.4., 23.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Ar *EVP* saistīto vidisko datu sagrozīšana	Piekļuves kontroles paņēmieni/plāni un drošas programmatūras atjauninašanas procedūras, piemēram, atjauninašanas autentifikācija, integritātes pārbaude, drošs palaišanas process
	Neatļauta piekļūšana *ECU*/*SCU* aparatūrai un tās pārveidošana	Ievainojamība ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma A daļā: 25.1., 32.1.	Atbilstoši seku mazināšanas pasākumi ANO Noteikumu Nr. 155 5. pielikuma B daļā
		Neatļauta piekļūšana vadības bloku iekšējai ķēdei, lai pārveidotu ar *EVP* saistītos vidiskos datus	Piekļuves novēršanas vai atklāšanas pasākumi, piem., ar aparatūru, kas ir droša pret neatļautu iejaukšanos vai to uzrāda

10. PIELIKUMS

Standartdegvielu specifikācijas

1. Transportlīdzekļu emisijas robežu testēšanā izmantojamo standartdegvielu specifikācijas

1.1. Specifikācija standartdegvielai, kas jāizmanto, ir noteikta ANO Noteikumu Nr. 154 B3. pielikumā.

2. Specifikācijas standartdegvielai, kas jāizmanto ar dzirksteļaizdedzes motoru aprīkotu transportlīdzekļu testēšanai zemā vides temperatūrā – 6. tipa tests

Veids: Benzīns (E10)

Parametrs	Mērvienība	Robežas ([1])		Testa metode
		Minimālā	Maksimālā	
Pētnieciskais oktānskaitlis, *RON* ([2])		95,0	98,0	EN ISO 5164
Motora oktānskaitlis, *MON* ([2])		85,0	89,0	EN ISO 5163
Blīvums pie 15 °C	kg/m ([3])	743,0	756,0	EN ISO 12185
Tvaika spiediens (*DVPE*)	kPa	56,0	95,0	EN 13016-1
Ūdens saturs		0,05 maks. Izskats pie –7 °C: dzidrs un spožs		EN 12937
Destilācija:				
— iztvaiko pie 70 °C	% v/v	34,0	46,0	EN ISO 3405
— iztvaiko pie 100 °C	% v/v	54,0	62,0	EN ISO 3405
— iztvaiko pie 150 °C	% v/v	86,0	94,0	EN ISO 3405
— viršanas beigu punkts	°C	170	195	EN ISO 3405
Nogulsnes	% v/v	—	2,0	EN ISO 3405
Ogļūdeņražu analīze:				
— olefīni	% v/v	6,0	13,0	EN 22854
— aromātiskie ogļūdeņraži	% v/v	25,0	32,0	EN 22854
— benzols	% v/v	—	1,00	EN 22854 EN 238
— piesātinātie ogļūdeņraži	% v/v	ziņojums		EN 22854
Oglekļa/ūdeņraža attiecība		ziņojums		
Oglekļa/skābekļa attiecība		ziņojums		
Indukcijas periods ([3])	minūtes	480	—	EN ISO 7536
Skābekļa saturs ([4])	masas %	3,3	3,7	EN 22854

Parametrs	Mērvienība	Robežas (1)		Testa metode
		Minimālā	Maksimālā	
Ar šķīdinātāju noteiktais sveķu saturs (Esošais sveķu saturs)	mg/100 ml	—	4	EN ISO 6246
Sēra saturs (5)	mg/kg	—	10	EN ISO 20846 EN ISO 20884
Vara korozija 3 st. 50 °C temperatūrā		—	1. klase	EN ISO 2160
Svina saturs	mg/l	—	5	EN 237
Fosfora saturs (6)	mg/l	—	1,3	ASTM D 3231
Etanols (4)	% v/v	9,0	10,0	EN 22854

(1) Specifikācijās norādītās vērtības ir "patiesās vērtības". To robežvērtību noteikšanā piemēroti standarta ISO 4259 "Naftas produkti. Datu precizitātes noteikšana un lietošana testēšanas metodēs" noteikumi, un minimālās vērtības noteikšanā ņemta vērā minimālā starpība 2R virs nulles; nosakot minimālās un maksimālās vērtības, tām jāatšķiras vismaz par 4R (R = reproducējamība). Neatkarīgi no šā pasākuma, kas nepieciešams tehniskiem mērķiem, degvielas ražotājam tomēr jācenšas sasniegt nulles vērtību gadījumos, kad noteiktais maksimālais lielums ir 2R, un vidējo vērtību gadījumos, kad ir doti maksimālie un minimālie robežlielumi. Vajadzības gadījumā jautājumu par to, vai degviela atbilst specifikācijās noteiktajām prasībām, noskaidro, piemērojot standarta ISO 4259 noteikumus.

(2) Atņem *MON* un *RON* korekcijas koeficientu 0,2, lai aprēķinātu galīgo rezultātu saskaņā ar EN 228:2008.

(3) Degvielā var būt oksidēšanās inhibitori un metālu dezaktivatori, kurus naftas pārstrādes rūpnīcās parasti izmanto benzīna ražošanā, taču tajā nedrīkst būt detergentu/disperģējošu piedevu un šķīdinātāju.

(4) Etanols ir vienīgais skābekli saturošais organiskais savienojums, ko apzināti pievieno standartdegvielai. Izmantotajam etanolam jāatbilst EN 15376.

(5) Jāpaziņo faktiskais sēra saturs degvielā, ko izmanto 6. tipa testā.

(6) Šai standartdegvielai apzināti nedrīkst pievienot sastāvdaļas ar fosforu, dzelzi, mangānu vai svinu.

Veids: Etanols (E75)

Parametrs	Mērvienība	Robežas (1)		Testa metode (2)
		Minimālā	Maksimālā	
Pētnieciskais oktānskaitlis, *RON*		95	—	EN ISO 5164
Motora oktānskaitlis, *MON*		85	—	EN ISO 5163
Blīvums pie 15 °C	kg/m^3	ziņojums		EN ISO 12185
Tvaika spiediens	kPa	50	60	EN ISO 1 30 16-1 (*DVPE*)
Sēra saturs (3), (4)	mg/kg	—	10	EN ISO 20846 EN ISO 20884
Oksidācijas stabilitāte	minūtes	360	—	EN ISO 7536
Esošo sveķu saturs (nosaka ar šķīdinātāju)	mg/100 ml	—	4	EN ISO 6246
Izskatu nosaka apkārtējā temperatūrā vai 15 °C atkarībā no tā, kura temperatūra ir augstāka		Skaidrs un nesaduļķots, bez saskatāmiem suspendētiem vai nogulšņu sārņiem		Vizuāla pārbaude

Parametrs	Mērvienība	Robežas ([1])		Testa metode ([2])
		Minimālā	Maksimālā	
Etanols un augstākie spirti ([7])	% (V/V)	70	80	EN 1601 EN 13132 EN 1451 7
Augstākie spirti (C_3 – C_8)	% (V/V)	—	2	
Metanols		—	0,5	
Benzīns ([5])	% (V/V)	Atlikums		EN 228
Fosfors	mg/l	0,3 ([6])		EN 15487 ASTM D 3231
Ūdens saturs	% (V/V)	—	0,3	*ASTM E* 1064 EN 15 489
Neorganisko hlorīdu saturs	mg/1	—	1	ISO 6227 – EN 15492
pHe		6,5	9	ASTM D 6423 EN 15490
Vara sloksnes korozija (3 h pie 50 °C)	Vērtējums	I klase		EN ISO 2160
Skābums (kā etiķskābe CH_3COOH)	% (m/m)		0,005	ASTM 0161 3 EN 15491
	mg/1		40	
Oglekļa/ūdeņraža attiecība		ziņojums		
Oglekļa/skābekļa attiecība		ziņojums		

([1]) Specifikācijās norādītas "patiesās vērtības". To robežvērtības noteiktas, izmantojot standartu ISO 4259 "Naftas produkti. Datu precizitātes noteikšana un lietošana testēšanas metodēs". Nosakot minimālo vērtību, ņemta vērā minimālā starpība 2R virs nulles. Nosakot minimālo un maksimālo vērtību, minimālā izmantotā starpība bija 4R (R = reproducējamība). Neskarot šo procedūru, kas vajadzīgs tehniskiem mērķiem, degvielas ražotājam tomēr jācenšas sasniegt nulles vērtību gadījumos, kad noteiktā maksimālā vērtība ir 2R, un vidējo vērtību, lai dotu maksimālās un minimālās robežvērtības. Vajadzības gadījumā jautājumu par to, vai degviela atbilst specifikācijās noteiktajām prasībām, noskaidro, piemērojot standarta ISO 4259 noteikumus.

([2]) Domstarpību gadījumā izmanto procedūras domstarpību atrisināšanai un rezultātu interpretācijai, pamatojoties uz testa metodes precīzumspēju, kā aprakstīts EN ISO 4259.

([3]) Valsts līmeņa domstarpību gadījumā par sēra saturu atsaucas uz EN ISO 20846, vai EN ISO 20884, līdzīgi kā atsaucē uz EN 228 valsts pielikumu.

([4]) Jāpaziņo faktiskais sēra saturs degvielā, ko izmanto 6. tipa testā.

([5]) Bezsvina benzīna saturu drīkst noteikt, no 100 atskaitot procentos izteiktā ūdens un spirta satura summu.

([6]) Šai standartdegvielai apzināti nedrīkst pievienot sastāvdaļas ar fosforu, dzelzi, mangānu vai svinu.

([7]) Etanols, kas atbilst EN 15376 specifikācijai, ir vienīgais skābekli saturošais organiskais savienojums, ko apzināti pievieno standartdegvielai.

10.a pielikums

Gāzveida standartdegvielu specifikācijas

1. Gāzveida standartdegvielu specifikācijas

1.1. Specifikācija gāzveida standartdegvielām, kas jāizmanto, ir noteikta ANO Noteikumu Nr. 154 B3. pielikumā.

11. PIELIKUMS

Atbilstības ekspluatācijā pārbaudes metodika laboratorijas testam attiecībā uz pilnībā elektrisku transportlīdzekļu pilnuzlādes sniedzamības koeficientu zemā temperatūrā

1. Ievads

1.1. Lai verificētu katram transportlīdzeklim deklarētā pilnuzlādes sniedzamības koeficienta zemā temperatūrā atbilstību ekspluatācijā, nosaka pilnuzlādes sniedzamību zemā temperatūrā ($PER_{WLTC,LT,ave}$) saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 154 B10. pielikuma A10/1. tabulu un pilnuzlādes sniedzamību elektriskā režīmā saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 154 B8. pielikuma A8/10. tabulas 7. soli ($PER_{WLTC,ave}$).

1.2. Lēmums par to, vai tests ir/nav izturēts, attiecībā uz atsevišķu transportlīdzekli

Lēmuma par to, vai tests ir/nav izturēts, attiecībā uz atsevišķu transportlīdzekli pamatā ir zemas temperatūras sniedzamības koeficients, kas definēts ANO Noteikumu Nr. 154 B10. pielikuma 6.1.3. punktā.

Viena transportlīdzekļa zemas temperatūras sniedzamības koeficienta verifikācijas rezultātā iegūst "Ir izturēts", ja paziņotais zemas temperatūras sniedzamības koeficients, kas reizināts ar 1,04, ir lielāks par vai vienāds ar deklarēto zemas temperatūras sniedzamības koefcientu saskaņā ar turpmāk sniegto vienādojumu.

$$\frac{PER_{LT,R154,B10}}{PER_{\text{type1},R154,B8}} * 1,04 \geq K_{PER,WLTC,LT,dec}$$

$PER_{LT,\ R154,\ B10}$	Kā definēts ANO Noteikumu Nr. 154 B10. pielikuma A10/1. tabulas 2. posmā ($PER_{WLTC,LT,ave}$)
$PER_{type1,\ R154,\ B8}$	Kā definēts ANO Noteikumu Nr. 154 B8. pielikuma A8/10. tabulas 7. posma iznākumā ($PER_{WLTC,ave}$) *CCP* gadījumā vai B8. pielikuma A8/11. tabulas 6. posma iznākumā ($PER_{WLTC,ave}$) *STP* gadījumā.
$K_{PER,WLTC,LT,dec}$	Kā definēts ANO Noteikumu Nr. 154 B10. pielikuma A10/1. tabulas 4. posma iznākumā

1.3. Lēmums par to, vai izlase ir/nav izturējusi pārbaudi

Verifikācijas procedūru veic ar pietiekamu skaitu transportlīdzekļu (vismaz vienu un ne vairāk kā četriem). Visiem testēšanai izraudzītajiem transportlīdzekļiem izmanto transportlīdzekļa apsekojumu, kā noteikts 5. pielikuma 1. papildinājumā. Lai pieņemtu lēmumu par to, vai izlase ir/nav izturējusi pārbaudi, saskaita izturēto testu rezultātus "p" (*passed*) un neizturēto testu rezultātus "f" (*failed*). Attiecīgajā uzsāktajā statistiskajā procedūrā katrs pozitīvs testa rezultāts palielina "p" skaitu par 1, un katrs negatīvs testa rezultāts palielina "f" skaitu par 1.

Iekļaujot derīgos testa rezultātus uzsāktas statistiskās procedūras gadījumā, tipa apstiprinātāja iestāde veic šādas darbības:

a) atjaunina kumulatīvo izlases lielumu "n" dotajam gadījumam, lai atainotu statistiskajā procedūrā iekļauto derīgo testu kopējo skaitu;

b) pēc rezultātu izvērtēšanas atjaunina pozitīvo rezultātu skaitu "p" un negatīvo rezultātu skaitu "f";

c) pārbauda, vai lēmums ir pieņemts saskaņā ar turpmāk sniegto procedūru.

Lēmumu pieņem, ņemot vērā kumulatīvo izlases lielumu "n", izturēto rezultātu "p" un neizturēto rezultātu "f" skaitu. Pieņemot lēmumu par to, vai *ISC* izlase ir/nav izturējusi pārbaudi, piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde izmanto 11/1. tabulā doto lēmuma pieņemšanas diagrammu. Diagrammās ir norādīts, ka lēmums ir jāpieņem, ņemot vērā kumulatīvo izlases lielumu "n" un neizturēto rezultātu "f" skaitu.

Statistiskajā procedūrā konkrētai zemas temperatūras kombinācijas transportlīdzekļa saimei ir iespējami divi lēmumi.

Lēmums "izlase ir izturējusi" tiek iegūts, ja saskaņā ar 11/1. tabulā piemērojamo lēmumu pieņemšanas diagrammu attiecībā uz kārtējo kumulatīvo izlases lielumu "n" un neizturēto rezultātu "f" skaitu tiek iegūts lēmums "IR IZTURĒTS".

Lēmumu "izlase nav izturējusi" konkrētajam kumulatīvajam izlases lielumam "n" pieņem, ja izpildās vismaz viens no šiem nosacījumiem:

a) saskaņā ar 11/1. tabulā norādīto lēmumu pieņemšanas diagrammu attiecībā uz attiecīgo kumulatīvo izlases lielumu "n" un neizturēto rezultātu "f" skaitu tiek iegūts rezultāts "NAV IZTURĒTS";

11/1. tabula

Statistiskās procedūras lēmumu pieņemšanas diagramma transportlīdzekļiem (kur "LNP" nozīmē "lēmums nav pieņemts")

rezultātu "f" (nav izturēts) skaits	3			NAV IZTURĒTS	NAV IZTURĒTS
	2		LNP	LNP	IR IZTURĒTS
	1	LNP	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS
	0	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS
		1	2	3	4
	Kumulatīvais izlases lielums "n"				

12. PIELIKUMS

Bremžu emisiju atbilstības ekspluatācijā pārbaudes metodika

Atbildīgās iestādes un trešās puses drīkst verificēt berzes bremzēšanas daļas koeficientus, kas deklarēti tipa apstiprinājumā. Šādā gadījumā to veic saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 179 par bremžu emisijām 5. pielikumu, izmantojot *ISC* testa procedūru.

1. Transportlīdzekļu atlase *ISC* testēšanai

Pēc nejaušības principa izvēlas vismaz vienu, bet ne vairāk kā četrus ekspluatācijā esošus transportlīdzekļus, kas reprezentē vienu vai vairākas interpolācijas saimes, kurām ir vienāds berzes bremzēšanas daļas koeficients. Kritēriji viena un tā paša berzes bremzēšanas koeficienta sadalei starp vairākām interpolācijas saimēm ir noteikti ANO Noteikumu Nr. 179 par bremžu emisijām 5. pielikuma 4.1. punktā.

Lai transportlīdzekli pakļautu atbilstības ekspluatācijā testa procedūrai, piemēro šādas prasības:

a) nav bremžu sistēmas vai transportlīdzekļa nepareizas lietošanas, ja tā ir nosakāma;

b) nav acīmredzamas bremžu sistēmas un bremžu sastāvdaļu pārmērīgas lietošanas;

c) bremžu sistēmai un bremžu sastāvdaļām nav redzamu bojājumu (piemēram, karstie punkti uz berzes gredzena vai redzamas korozijas pazīmes);

d) transportlīdzekļa un bremžu sistēmas uzturēšana saskaņā ar transportlīdzekļa ražotāja prasībām;

e) kļūdu atmiņā nav lietotājam redzama aktīvas kļūdas ieraksta;

f) transportlīdzeklis ir aprīkots ar oriģinālajām daļām vai oriģinālajām rezerves daļām, kā noteikts ANO Noteikumu Nr. 179 par bremžu emisijām 3. punktā, pārveidotas sastāvdaļas nav atļautas;

g) transportlīdzekļa kalpošanas laiks nedrīkst pārsniegt 12/1. tabulā noteiktās vērtības.

Ja ir šaubas par to, ka bremžu sistēma nav pienācīgi piestrādāta, atbildīgā iestāde vai trešā puse, kas veic testu, drīkst pieprasīt bremžu papildu pārbaudi saskaņā ar ražotāja specifikācijām.

12/1. tabula

Visa transportlīdzekļa rekuperācijas spēju kalpošanas laika prasības

c-faktora mērīšana	M1, N1 un M2 kategoriju transportlīdzekļi
Galvenais kalpošanas laiks	Līdz 160 000 km vai astoņiem gadiem atkarībā no tā, kas iestājas agrāk

Piezīme. Ir atļauta viena riteņa bremžu mezgla nodiluma daļu nomaiņa noteiktos ekspluatācijas intervālos.

2. *ISC* tests

Izraudzīto transportlīdzekli testē dinamometriskajā stendā saskaņā ar testa procedūru un prasībām, kas noteiktas ANO Noteikumu Nr. 179 par bremžu emisijām 5. pielikumā.

Visa transportlīdzekļa PM_{10} un SPN10 emisijas testējamajam transportlīdzeklim aprēķina saskaņā ar vienādojumu 7.1. ANO Noteikumos Nr. 179 par bremžu emisijām un paziņo, ņemot vērā:

a) berzes bremzēšanas daļas koeficientu, kas izmērīts saskaņā ar šo punktu, C_{ISC};

b) priekšējo un aizmugurējo viena riteņa bremžu mezgla emisijas saimes cilmes standarta emisijas faktorus, kas izmērīti tipa apstiprinājumā;

c) riteņu slodzes transportlīdzeklim ar lielāko testa masu starp tiem transportlīdzekļiem, kuriem ir tāds pats berzes bremzēšanas daļas koeficients, kā norādīts 1. punktā.

3. *ISC* datu izvērtēšana

Uzskata, ka verificējamā interpolācijas saime vai attiecīgā gadījumā interpolācijas saimes atbilst *ISC* prasībām, ja visa transportlīdzekļa PM_{10} emisijas izraudzītajā *ISC* transportlīdzeklī ir mazākas par vai vienādas ar regulatīvo robežu, kas noteikta ANO Noteikumu Nr. 179 par bremžu emisijām 3. tabulā.

Ja visa transportlīdzekļa PM_{10} emisijas izraudzītajā *ISC* transportlīdzeklī pārsniedz reglamentēto robežvērtību, izvēlas citu tās pašas interpolācijas saimes vai attiecīgā gadījumā interpolācijas saimju transportlīdzekli un testē to tādā pašā stāvoklī, kā norādīts 2. punktā; attiecībā uz šo jauno transportlīdzekli tiks pabeigta jauna verifikācijas procedūra, kā aprakstīts iepriekš, kuras rezultāts tiks iekļauts 4. punktā aprakstītajā statistiskajā procedūrā.

4. *ISC* izlašu statistiskais izvērtējums

Lēmumu pieņem, ņemot vērā kumulatīvo izlases lielumu "n", izturēto rezultātu "p" un neizturēto rezultātu "f" skaitu. Lai pieņemtu lēmumu par to, vai verifikācijas izlase ir vai nav izturējusi pārbaudi, izmanto 12/2. tabulā doto lēmumu pieņemšanas diagrammu. Diagrammā ir norādīts, ka lēmums ir jāpieņem, ņemot vērā kumulatīvo izlases lielumu "n" un neizturēto rezultātu "f" skaitu.

Statistiskajai procedūrai attiecībā uz visa transportlīdzekļa bremžu emisijām, kas aprēķinātas saskaņā ar 2. punktu, ir iespējami divi lēmumi.

a) Iznākums "izlase izturējusi" tiek iegūts, ja saskaņā ar 12/2. tabulā piemērojamo lēmumu pieņemšanas diagrammu konkrētajam kumulatīvajam izlases lielumam "n" un neizturēto rezultātu skaitam "f" tiek iegūts iznākums "IR IZTURĒTS".

b) Lēmums "izlase nav izturējusi" tiek iegūts, ja konkrētam kumulatīvam izlases lielumam "n" saskaņā ar 12/2. tabulā piemērojamo lēmumu pieņemšanas diagrammu attiecībā uz kārtējo kumulatīvo izlases lielumu "n" un neizturēto rezultātu "f" skaitu tiek iegūts iznākums "NAV IZTURĒTS".

Ja lēmums netiek pieņemts ("LNP" = lēmums nav pieņemts), statistisko procedūru nenoslēdz, un turpina iekļaut rezultātus, līdz tiek pieņemts lēmums.

12/2. tabula

Lēmumu pieņemšanas diagramma lēmuma "ir izturēts / nav izturēts" pieņemšanai

rezultātu "f" (nav izturēts) skaits	3			NAV IZTURĒTS	NAV IZTURĒTS
	2		LNP	LNP	IR IZTURĒTS
	1	LNP	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS
	0	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS	IR IZTURĒTS
		1	2	3	4
		n			

n = kumulatīvais izlases lielums (priekšējo un aizmugurējo bremžu sastāvdaļu kombinācija = "visa transportlīdzekļa bremžu emisija"),

13. PIELIKUMS

OBM sistēmu atbilstības ekspluatācijā pārbaudes

1. *OBM* sistēmu atbilstības ekspluatācijā pārbaudes

1.1. Atbilstības ekspluatācijā pārbaudēs ievēro vispārējo metodiku, kas noteikta 4. pielikumā.

1.2. Pasākumus, lai nodrošinātu *OBM* sistēmu atbilstību ekspluatācijā, veic saskaņā ar ražošanas atbilstības pasākumiem, kā noteikts 1. papildinājuma A daļā.

1.3. Iestādes ražotāju iesniegtos anonīmos *OBM* datus izmanto saskaņā ar šo pielikumu veikto atbilstības ekspluatācijā pārbaužu atbalstam.

2. *OBM* pārraudzības statuss un transportlīdzekļu piemērotība atbilstības ekspluatācijā pārbaudēm

2.1. Transportlīdzekļi ar vismaz vienu *OBM* pārraudzības statusu, kas minēts ANO Noteikumu Nr. 180 par *OBM* 7.2. punktā un iestatīts uz "kļūda", nav piemēroti izplūdes emisiju atbilstības ekspluatācijā testēšanai saskaņā ar 1. punktu. Izplūdes emisiju atbilstības ekspluatācijā testi, kuros vismaz viens *OBM* pārraudzības statuss izmainās uz "kļūda", nav derīgi.

2.2. Izplūdes emisiju atbilstības ekspluatācijā testēšanas laikā saskaņā ar 1. punktu turpmāk norādīto uzskata par brīdinājuma signāliem, kas var liecināt par darbības traucējumiem saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 168 8.3.2. punktu:

a) viena vai vairāku *OBM* pārraudzības statusu "kļūda" esība, kā minēts ANO Noteikumu Nr. 180 par *OBM* 7.3.1. punkta c) apakšpunktā;

b) vienas vai vairāku esošu *OBD* kļūmju esība, ko norāda aktīvs darbības traucējuma indikators;

c) citas kļūmes, kas redzamas transportlīdzekļa vizuālā inspicēšanā pirms brauciena.

2.3. Transportlīdzekļi, kuriem pirms testēšanas vismaz viens *OBM* pārraudzības statuss ir "kļūda", nav piemēroti *OBM* sistēmas atbilstības ekspluatācijā pārbaudēm. Tomēr šādi transportlīdzekļi ir piemēroti verifikācijai saskaņā ar 3. punktu.

2.4. Transportlīdzekļi, kuriem pirms testēšanas vismaz viens pārraudzības statuss ir "starpstāvoklis", ir piemēroti izplūdes emisiju atbilstības ekspluatācijā testēšanai saskaņā ar 1. punktu un *OBM* sistēmas atbilstības ekspluatācijā pārbaudēm saskaņā ar 1. un 2. papildinājumu, ar nosacījumu, ka ir veikta minētā 1. papildinājuma 4.6. punktā aprakstītā priekšsagatavošanas procedūra.

3. *OBM* sistēmu fakultatīva tirgus uzraudzība

Ja Nolīguma puses nolemj veikt tirgus uzraudzības testus, tās verificē *OBM* sistēmu atbilstību ANO Noteikumu Nr. 180 par *OBM* 7.1.–7.8. punktam saskaņā ar 1. papildinājuma B daļu.

4. Tirgus uzraudzības iestāžu uzdevumi un pienākumi

4.1. Tirgus uzraudzības iestādes drīkst veikt periodiskus skrīninga testus, lai atklātu ar datu integritāti saistītas manipulācijas ierīces un manipulācijas stratēģijas.

4.2. Ja tiek identificēta ar datu integritāti saistīta manipulācijas ierīce vai stratēģija, tirgus uzraudzības iestādes rīkojas saskaņā ar 4. pielikumu.

13. pielikums – 1. papildinājums

OBM sistēmu atbilstības ekspluatācijā pārbaužu un fakultatīvās reģionālā tirgus uzraudzības metodes

Šajā papildinājumā ir noteikta atbilstības ekspluatācijā (*ISC*) noteikšanas metodika, kā pārbaudīt *OBM* sistēmu veiktas NOx un *PM* emisiju pārraudzības atbilstību, un fakultatīvas tirgus uzraudzības metodes, kā verificē atbilstību *OBM* sistēmām noteiktajām vispārīgajām prasībām.

A daļa. *OBM* sistēmu atbilstības ekspluatācijā pārbaudes

1. Ievads

1.1. *OBM* sistēmu atbilstības ekspluatācijā pārbaudes nodrošina, ka transportlīdzekļu, kuri pieder vienai un tai pašai *OBM* saimei, kas definēta 2. punktā, izlasē esoša *OBM* sistēma no nobraukuma atkarīgu NOx emisiju aprēķinus veic ar saprātīgu precizitāti un ka nenotiek sistemātiska emisiju pārāk zema novērtēšana.

1.2. Atbilstības ekspluatācijā pārbaudes nodrošina arī to, ka *OBM* sistēmas spēj konstatēt attiecīgo izplūdes emisiju robežvērtību, kuras attiecībā gan uz NOx, gan *PM* ir noteiktas ANO Noteikumu Nr. 154 1.A tabulā, tādu pārsniegšanu, kas ir lielāka nekā 2,5 reizes.

1.3. Atbilstības ekspluatācijā pārbaudes veic transportlīdzekļu ražotāji un piešķirējas tipa apstiprinātājas iestādes.

1.4. Atbilstības ekspluatācijā pārbaudes drīkst veikt Nolīguma puses un atzītas trešās puses.

1.5. Atbilstības ekspluatācijā pārbaudēm nav minimālā biežuma prasību.

2. *OBM* saimes noteikšana

2.1. *OBM* sistēmu atbilstības ekspluatācijā testēšanas vajadzībām *OBM* saime sastāv no transportlīdzekļiem, uz kuriem attiecas viena un tā pati atbilstības deklarācija saskaņā ar ANO Noteikumu Nr. 180 par *OBM* 6. pielikumu.

3. Transportlīdzekļu atlases kritēriji un derīgums testēšanai

3.1. Piešķirēja tipa apstiprinātāja iestāde un citas attiecīgas struktūras vāc informāciju, kas nepieciešama, lai noteiktu, kuras *OBM* saimes pārbaudīt. Ņem vērā anonīmus *OBM* datus, ko ražotāji iesnieguši iestādēm saskaņā ar 7.2. punktu.

3.2. *OBM* sistēmu atbilstības ekspluatācijā pārbaudes veic posmā līdz 200 000 km vai 10 gadiem, vadoties pēc tā, kas iestājas agrāk.

3.3. Papildus šā pielikuma 2. punktā noteiktajiem derīguma kritērijiem atbilstības ekspluatācijā pārbaudēm piemērojamie transportlīdzekļu tehniskās atlases kritēriji ir tie, kas noteikti 4. pielikumā.

4. *OBM* atbilstības ekspluatācijā testi

4.1. *OBM* sistēmu atbilstības ekspluatācijā pārbaudes veic laboratorijā vai emisiju testā uz ceļa. Testos uz ceļa ar PEMS iekārtu izpilda ANO Noteikumu Nr. 168 6. pielikumā noteikto validēšanas procedūru.

4.2. Testus veic tā, ka emisijas un attālumi, ko aptver emisiju tests, ir tādi paši kā *OBM* braucienā.

4.3. Pārbaudes veic izlasei, ko veido vienai un tai pašai *OBM* saimei piederoši transportlīdzekļi, un rezultātus izvērtē saskaņā ar 5. punktā aprakstīto izvērtēšanas metodi. No katra testētā transportlīdzekļa izmanto ne vairāk kā divus rezultātus 5.1. punktā aprakstītajai verifikācijai un ne vairāk kā divus rezultātus 5.2. punktā aprakstītajai verifikācijai (vienu rezultātu *PM* un vienu rezultātu NOx).

4.4. *OBM* sistēmu atbilstības ekspluatācijā pārbaudes veic līdztekus *ISC* testiem, kuros verificē atbilstību izpūtēja emisiju robežām, kā izklāstīts 4. pielikumā. Viens un tas pats emisiju tests (*RDE* saskaņā ar ANO Noteikumiem Nr. 168 vai 1. tipa tests (četru posmu *WLTP* saskaņā ar ANO Noteikumiem Nr. 154)) atbalsta abas testēšanas metodikas.

4.5. Alternatīvi *OBM* sistēmu atbilstības ekspluatācijā pārbaudes saskaņā ar 1.1. punktu drīkst veikt, izmantojot jebkādu braucienu pa ceļu, kurš pārsniedz 40 minūtes un 20 kilometrus un atbilst vides un dinamiska brauciena apstākļiem, kas noteikti ANO Noteikumu Nr. 168 8.1. un 8.2. punktā, un kurā maksimālais ātrums ir 160 km/h. Ja daļu testa vai visu testu veic ārpus izvērstajiem apstākļiem vai ja ir pārsniegts maksimālais ātrums, testu uzskata par nederīgu.

4.6. Transportlīdzeklim, kuram vismaz viens izplūdes emisiju pārraudzības statuss ir "starpstāvoklis", pirms testa veic priekšsagatavošanas procedūru. Šīs priekšsagatavošanas laikā ar transportlīdzekli brauc vismaz 40 minūtes un 20 kilometrus, iekšdedzes motoram darbojoties. Priekšsagatavošana ietver vismaz piecas secīgas minūtes, kad transportlīdzekļa ātrums ir 90 km/h vai lielāks. Pēc priekšsagatavošanas spēka pārvadu deaktivē un nolasa visu izplūdes emisiju pārraudzības statusus. Transportlīdzeklis ir derīgs *ISC* testēšanai, ja neviens pārraudzības statuss nav "kļūda".

4.7. Transportlīdzekli, kuram "*OBM* nobraukuma kopš pārraudzības statusa atiestatīšanas" (parametrs 1.51 ANO Noteikumu Nr. 180 par *OBM* 4. pielikumā) vērtība ir mazāka nekā 400 km, pakļauj priekšsagatavošanai, kā aprakstīts 4.6. punktā, līdz šis parametrs pārsniedz 400 km.

5. Testu rezultātu izvērtēšana

5.1. Emisiju testa rezultātus izmanto, lai pārbaudītu saskaņā ar 7.4. punktu *OBM* sistēmas veiktā no nobraukuma atkarīgu NOx emisiju aprēķina precizitāti.

5.2. Ja emisiju testa rezultāti ir vienādi ar vai lielāki par attiecīgajām emisijas robežvērtībām, kas ANO Noteikumu Nr. 154 noteiktas NOx vai *PM*, reizinātām ar 2,5, emisiju testa rezultātus izmanto, lai verificētu, ka *OBM* sistēma var konstatēt šādus pārsniegumus. Šī verifikācija neattiecas uz testiem, kas veikti pēc 4.6. punktā aprakstītās alternatīvās metodes.

5.3. Emisiju testa beigās reģistrē un salīdzina *OBM* sistēmas paziņoto vērtību attiecībā uz "no nobraukuma atkarīgajiem NOx" *OBM* braucienā (parametrs 2.5 ANO Noteikumu Nr. 180 par *OBM* 4. pielikumā) un no nobraukuma atkarīgo NOx emisiju vērtību braucienā, kas izmērīta emisiju laboratorijā vai ar PEMS iekārtu.

5.4. No nobraukuma atkarīgo NOx emisiju vērtību dotajā braucienā, kas izmērīta ar PEMS iekārtu, aprēķina, dalot kumulatīvās NOx masas emisijas braucienā ar brauciena kopējo attālumu. Piemēro PEMS robežas korekcijas, kas noteiktas ANO Noteikumu Nr. 168 11. pielikuma 4. punktā un minēto noteikumu 7. pielikuma 5. punktā.

5.5. Ne *OBM* sistēmas uzrādīto vērtību, ne vērtību, kas izmērīta emisiju laboratorijā vai ar PEMS iekārtu, nemaina ne ar kādiem citiem korekcijas koeficientiem.

6. Statistiskā procedūra *OBM* atbilstībai ekspluatācijā

6.1. Pirms *OBM* saimes pirmā *OBM ISC* testa veikšanas ražotājs, akreditēta laboratorija vai tehniskais dienests ("puse") paziņo piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei savu nodomu testēt konkrētās *OBM* saimes atbilstību ekspluatācijā. Saņēmusi šo paziņojumu, piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde izveido jaunu statistikas mapi, lai apstrādātu rezultātus par šo *OBM* saimi, lai apstrādātu rezultātus par šo konkrēto pusi vai minēto pušu kopu.

6.2. Divu vai vairāku akreditēto laboratoriju vai tehnisko dienestu veikto testu rezultātus drīkst apvienot vienā kopīgā statistiskajā procedūrā.

6.3. Lai testa rezultātus apvienotu, pirms testēšanas sākšanas vajadzīga rakstiska piekrišana no visām ieinteresētajām pusēm, kuras iesniedz testa rezultātus to apvienošanai, un paziņojums piešķīrējai tipa apstiprinātājai iestādei.

6.4. Vienu no testa rezultātus apvienojošajām pusēm ieceļ par vadošo pusi, un tā ir atbildīga par datu ziņošanu un saziņu ar piešķīrēju tipa apstiprinātāju iestādi.

6.5. Izlases lielums statistikas mapē ir 10 transportlīdzekļi.

7. Atbilstības novērtēšana

7.1. Lēmumu par *OBM* saimes atbilstību 1.1. un 1.2. punktam pieņem saskaņā ar 2. papildinājumu.

7.2. Lēmumu par *OBM* saimes atbilstību 1.1. punktam pieņem ikreiz, kad sasniegts izlases lielums, un pēc tam transportlīdzekļu skaitu izlasē atiestata uz nulli.

7.3. Lēmumu par *OBM* saimes atbilstību 1.2. punktam pieņem, kad emisiju testa rezultāts ir vienāds ar vai lielāks par attiecināmajām *PM* vai NOx emisijas robežvērtībām, reizinātām ar 2,5.

7.4. Papildu kalpošanas laikā izplūdes emisiju robežvērtībām piemēro ilgizturības reizinātājus atbilstīgi ANO Noteikumiem Nr. 154.

8. Ziņošana, korektīvie un administratīvie pasākumi

8.1. Ja *OBM* saime tiek atzīta par neatbilstīgu, tipa apstiprinātājas iestādes pieprasa ražotājam veikt pasākumus saskaņā ar 4. pielikumu. Piešķīrēja tipa apstiprinātāja iestāde drīkst paplašināt izmeklēšanu, iekļaujot ekspluatācijā esošus tā paša ražotāja transportlīdzekļus, kuri pieder pie citām *ISC* saimēm ar tādu pašu *OBM* sistēmu un kurus varētu ietekmēt tāda pati neatbilstība.

8.2. *OBM* sistēmas atbilstības testēšana ir daļa no piešķīrējas tipa apstiprinātājas iestādes ikgadējā ziņojuma.

B daļa. *OBM* sistēmu fakultatīva tirgus uzraudzība

9. Ievads

9.1. *OBM* tirgus uzraudzības pārbaudes nodrošina, ka tirgū laistu transportlīdzekļu *OBM* sistēma atbilst 7.1.–7.8. punktā noteiktajām vispārīgajām prasībām.

9.2. *OBM* sistēmu tirgus uzraudzības testiem nav minimālā biežuma prasību.

10. Transportlīdzekļu atlases kritēriji un derīgums testēšanai

10.1. Tirgus uzraudzības iestādes atlasa transportlīdzekļus testēšanai, balstoties uz riska novērtējumu. Tās ņem vērā anonīmus *OBM* datus, kurus ražotāji iesniedz iestādēm.

10.2. Tirgus uzraudzības testus drīkst veikt, kamēr transportlīdzekļi atrodas ekspluatācijā.

11. Atbilstības novērtēšana

11.1. Tirgus uzraudzības iestādes novērtē transportlīdzekļu atbilstību *OBM* sistēmām un *EEEDWS* noteiktajām vispārīgajām prasībām.

11.2. Tirgus uzraudzības iestādes šīs vispārīgo prasību izpildes verifikācijas ietvaros verificē *OBM* datu integritāti etapā no to ģenerēšanas līdz tam, kad ražotājs tos iesniedz. Šo verifikāciju drīkst veikt, izsekojot *OBM* datu kopas par atlasītiem testa braucieniem, šim nolūkam izmantojot to jaucējkoda vērtības vai citas piemērotas metodes.

12. Ziņošana, korektīvie un administratīvie pasākumi

12.1. Ja tiek konstatēts, ka *OBM* saime neatbilst prasībām, tirgus uzraudzības iestādes rīkojas saskaņā ar 4. pielikumu.

Tirgus uzraudzības iestāde drīkst paplašināt izmeklēšanu, iekļaujot ekspluatācijā esošus tā paša ražotāja transportlīdzekļus, kuri pieder pie citām *OBM* saimēm ar tādu pašu *OBM* sistēmu un kurus varētu ietekmēt tāda pati neatbilstība.

13. pielikums – 2. papildinājums

OBM saimes atbilstības kritēriji

1. Atbilstības kritēriji saskaņā ar 1. papildinājuma A daļas 1.1. punktu

Ja ir pieejami 10 pāri no nobraukuma atkarīgu NOx emisiju vērtību no emisijas testa un "no nobraukuma atkarīgu NOx" vērtību no attiecīgā *OBM* brauciena, *OBM* saimes atbilstību no nobraukuma atkarīgu NOx izplūdes emisiju aprēķināšanas precizitātes prasībām var noteikt, balstoties uz atšķirībām pāros.

Ja emisiju testa rezultāts ir vienāds ar vai lielāks par piemērojamo *PM* vai NOx emisijas robežvērtību, reizinātu ar 2,5, vai ja *OBM* pārraudzības statuss attiecībā uz NOx (parametrs 1.47 ANO Noteikumu Nr. 180 par *OBM* 4. pielikumā) pēc testa izmainās uz "kļūda", no nobraukuma atkarīgu NOx emisiju vērtību no šāda emisiju testa un "no nobraukuma atkarīgu NOx" vērtību no attiecīgā *OBM* brauciena neiekļauj 10 pāros, ko izmanto šajā punktā aprakstīto atbilstības kritēriju aprēķināšanai.

Δ aprēķina kā vidējo starpību starp emisiju testa rezultātos iegūtajām no nobraukuma atkarīgajām NOx emisijām (*NOxemissions,i*) un *OBM* braucienā iegūtajiem "no nobraukuma atkarīgajiem NOx" (*NOxOBM,i*) visos derīgajos testos:

$$\Delta = \frac{1}{10}\sum_{i=1}^{10}(NOxemissions,i - NOxOBM,i)$$

σ aprēķina kā starpību vidējo kvadrātisko visos testos:

$$\sigma = \frac{1}{9}\sqrt{\sum_{i=1}^{10}(NOxemissions,i - NOxOBM,i)^2}$$

OBM saime ir atbilstoša šādos gadījumos:

a) ja Δ ir vienāda ar vai mazāka par nulli;

b) ja Δ ir lielāka nekā nulle, bet mazāka nekā 30 % no piemērojamās NOx robežvērtības, un σ ir mazāka nekā 50 % no piemērojamās NOx robežvērtības.

Jebkurā citā gadījumā *OBM* saime ir neatbilstoša, un piemēro 1. papildinājuma 7. punkta procedūru.

2. Atbilstības kritēriji saskaņā ar 1. papildinājuma A daļas 1.2. punktu

Ja emisiju testa rezultāts ir vienāds ar vai lielāks par piemērojamo *PM* vai NOx emisijas robežvērtību, reizinātu ar 2,5, piemēro specifiskus atbilstības kritērijus, balstoties uz atsevišķa testa rezultātiem. Šādu testu rezultātus neņem vērā attiecībā uz atbilstību saskaņā ar 1. papildinājuma A daļas 1.1. punktu.

OBM saime ir atbilstoša šādos gadījumos:

a) ja emisiju testa rezultāts ir vienāds ar vai lielāks par piemērojamo *PM* robežvērtību, reizinātu ar 2,5:

   i) ja *OBM* pārraudzības statuss attiecībā uz *PM* ir "kļūda" pēc emisiju testam atbilstoša *OBM* brauciena;

b) ja emisiju testa rezultāts ir vienāds ar vai lielāks par piemērojamo NOx emisijas robežvērtību, reizinātu ar 2,5:

   i) ja *OBM* pārraudzības statuss attiecībā uz NOx ir "kļūda" pēc emisiju testam atbilstoša *OBM* brauciena;

ii) ja NOx *OBM* pārraudzības statuss pēc emisiju testam atbilstošā *OBM* brauciena nav "kļūda" un starpība starp NOx emisijām, kuras atkarīgas no nobraukuma un izmērītas emisiju testa laikā, un "no nobraukuma atkarīgiem NOx" *OBM* braucienā (parametrs 2.5 ANO Noteikumu Nr. 180 par *OBM* 4. pielikumā) ir vienāda ar vai mazāka par 30 % no NOx emisijām, kuras atkarīgas no nobraukuma un izmērītas emisiju testa laikā (t. i., *OBM* sistēma par zemāk nekā par 30 % nenovērtē NOx emisijas testa laikā).

Jebkurā citā gadījumā *OBM* saime ir neatbilstoša, un piemēro 1. papildinājuma 8. punkta procedūru.